

Pecyn Dogfennau Cyhoeddus

Penallta House,
Tredomen Park,
Ystrad Mynach,
Hengoed CF82 7PG

Ty Penallta,
Parc Tredomen,
Ystrad Mynach,
Hengoed CF82 7PG

www.caerphilly.gov.uk
www.caerffili.gov.uk

Am unrhyw ymholiad yn ymwneud â'r agenda hwn cysylltwch â Sharon Hughes
(Rhif Ffôn: 01443 864281 Ebst: hughesj@caerphilly.gov.uk)

Dyddiad: Dydd Mawrth, 5 Ionawr 2021

Annwyl Syr/Fadam,

Bydd cyfarfod o'r **Pwyllgor Craffu Addysg** yn cael ei gynnal trwy Microsoft Teams ar **Dydd Llun, 11eg Ionawr, 2021** am **5.30 pm** i ystyried materion a gynhwysir yn yr agenda canlynol. Gall cynghorwyr a'r cyhoedd sy'n dymuno siarad am unrhyw eitem wneud hynny drwy wneud cais i'r Cadeirydd. Mae croeso i chi ddefnyddio'r iaith Gymraeg yn y cyfarfod, a dylid rhoi cyfnod rhybudd o 3 diwrnod gwaith os ydych yn dymuno gwneud hynny.

Mae pob cyfarfod Pwyllgor yn agored i'r Wasg a'r Cyhoedd. Gofynnir i arsylwyr a chyfranogwyr ymddwyn gyda pharch ac ystyriaeth at eraill. Sylwer y bydd methu â gwneud hynny yn golygu y gofynnir i chi adael y cyfarfodydd ac efallai y cewch eich hebrwng o'r safle.

Yr eiddoch yn gywir,

Christina Harrhy
PRIF WEITHREDWR

A G E N D A

Tudalennau

- 1 I dderbyn ymddiheuriadau am absenoldeb.
- 2 Datganiadau o Ddiddordeb.

Atgoffi'r Cynghorwyr a Swyddogion o'u cyfrifoldeb personol i ddatgan unrhyw fuddiannau personol a/neu niweidiol mewn perthynas ag unrhyw eitem o fusnes ar yr agenda hwn yn unol â Deddf Llywodraeth Leol 2000, Cyfansoddiad y Cyngor a'r Cod Ymddygiad ar gyfer Cynghorwyr a Swyddogion.

A greener place Man gwyrddach

I gymeradwyo a llofnodi'r cofnodion canlynol:-

3	Pwyllgor Craffu Addysg a gynhaliwyd ar 26ain Tachwedd 2020.	1 - 6
4	Ystyried unrhyw fater a gyfeiriwyd at y Pwyllgor hwn yn unol â'r drefn galw i mewn.	
5	Rhaglen Waith y Dyfodol Pwyllgor Craffu Addysg.	7 - 16
6	I dderbyn ac ystyried yr adroddiadau* Cabinet canlynol:-
1. Rhaglen Band B Ysgolion ac Addysg yr 21ain Ganrif - Adroddiadau Ymgynghori – 9fed Rhagfyr 2020.	

** Os oes aelod o'r Pwyllgor Craffu yn dymuno i unrhyw un o'r adroddiadau Cabinet uchod i gael eu dwyn ymlaen ar gyfer adolygiad yn y cyfarfod, cysylltwch â Sharon Hughes, 01443 864281, erbyn 10.00 a.m. ar ddydd Gwener, 8fed Ionawr 2021.*

I dderbyn ac ystyried yr adroddiadau Craffu canlynol:-

7	Blaenoriaethau'r Fforwm Iau a'r Fforwm Ieuentid.	17 - 22
8	Monitro Cyllideb 2020/21 (Cyfnod 7).	23 - 34
9	Rheoli Lleoedd Ysgol - Cyfrwng Ffydd.	35 - 40
10	Asesiadau Safonau Blynyddol Llywodraeth Cymru ar gyfer Gwasanaethau Llyfrgell Bwrdeistref Sirol Caerffili 2018-19.	41 - 94

Cylchrediad:

Cynghorwyr Mrs E.M. Aldworth, C. Andrews (Is Gadeirydd), P.J. Bevan, A. Collis, C.J. Cuss, W. David, A. Farina-Childs, Ms J. Gale, D.T. Hardacre, D. Havard, M.P. James, B. Miles, Mrs G.D. Oliver, Mrs T. Parry (Cadeirydd), J.E. Roberts a J. Simmonds

Aelodau Cyfetholedig:

Cynrychiolwyr Archesgobaeth ROC Caerdydd dros Addysg (gyda hawliau pleidleisio ar faterion addysgol)
Mr M. Western

Cynrychiolwyr Rhiant Lywodraethwyr (gyda hawliau pleidleisio ar faterion addysgol)

Cynrychiolwyr Cyrff Allanol (heb hawliau pleidleisio)
Mrs J. Havard (NEU) a Mrs P. Ireland (NEU)

Asiantaeth Llywodraethwyr Caerffili (heb hawliau pleidleisio)

Mr D Davies

A Swyddogion Priodol

SUT FYDDWN YN DEFNYDDIO EICH GWYBODAETH

Bydd yr unigolion hynny sy'n mynychu cyfarfodydd pwyllgor i siarad/roi tystiolaeth yn cael eu henwi yng nghofnodion y cyfarfod hynny, weithiau bydd hyn yn cynnwys eu man gweithio neu fusnes a'r barnau a fynegir. Bydd cofnodion o'r cyfarfod gan gynnwys manylion y siaradwyr ar gael i'r cyhoedd ar wefan y Cyngor ar www.caerffili.gov.uk. ac eithrio am drafodaethau sy'n ymwneud ag eitemau cyfrinachol neu eithriedig.

Mae gennych nifer o hawliau mewn perthynas â'r wybodaeth, gan gynnwys yr hawl i gael mynediad at wybodaeth sydd gennym amdanoch a'r hawl i gwyno os ydych yn anhapus gyda'r modd y mae eich gwybodaeth yn cael ei brosesu.

Am wybodaeth bellach ar sut rydym yn prosesu eich gwybodaeth a'ch hawliau, ewch i'r [Hysbysiad Preifatrwydd Cyfarfodydd Pwyllgor Llawn](#) ar ein gwefan neu cysylltwch â Gwasanaethau Cyfreithiol drwy e-bostio griffd2@caerffili.gov.uk neu ffoniwch 01443 863028.

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

PWYLLGOR CRAFFU AR ADDYSG

COFNODION Y CYFARFOD O BELL A GYNHALIWYD DROS MICROSOFT TEAMS DDYDD IAU, 26AIN TACHWEDD 2020 AM 5.30PM

YN BRESENNOL:

Y Cynghorydd T. Parry – Cadeirydd
Y Cynghorydd C. Andrews – Is-Gadeirydd

Y Cynghorwyr:

E. M. Aldworth, P. J. Bevan, A. Collis, C. Cuss, W. David, A. Farina-Childs, D. Havard,
M. P. James, B. Miles, J. E. Roberts

Y Cynghorydd R. Whiting (Aelod Cabinet dros Ddysgu a Chyflawni))

Ynghyd â:

Swyddogion: R. Edmunds (Cyfarwyddwr Corfforaethol dros Addysg a Gwasanaethau Corfforaethol), K. Cole (Prif Swyddog Addysg), S. Richards (Pennaeth Strategaeth a Chynllunio Addysg), A. West (Rheolwr Ysgolion yr 21ain Ganrif), J. Lougher (Rheolwr Datblygu Chwaraeon a Hamdden), E. Pryce (Gwasanaeth Cyflawni Addysg), J. Williams (Cyfarwyddwr Cynorthwyol Gwasanaethau i Oedolion), M. Williams (Pennaeth Dros Dro Gwasanaethau Eiddo), S. Ellis (Pennaeth Cynhwysiant ac ADY), M. Jacques (Swyddog Craffu), S. Hughes (Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor), R. Barrett (Swyddog Gwasanaethau Pwyllgor)

Aelodau Cyfetholedig: Mr M. Western (Cynrychiolydd Comisiwn Archesgobaeth Eglwys Uniongred Rwsiaidd Caerdydd dros Addysg), Mrs T. Millington (Cynrychiolydd Rhiant-lywodraethwr), Mr G. James (Cynrychiolydd Rhiant-lywodraethwr)

Hefyd yn bresennol:

Mr O. Francis (Cyfarwyddwr Turley Planning Consultancy yn cynrychioli Clwb Rygbi Penallta a Grŵp Gwarchod Mannau Gwyrdd Ystrad), Mr. M. Cook (Cadeirydd Llywodraethwyr Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod)

TREFNIADAU RECORDIO

Atgoffodd y Cadeirydd y rheini a oedd yn bresennol fod y cyfarfod yn cael ei recordio ac y byddai ar gael i'w wyllo ar wefan y Cyngor, ac eithrio'r trafodaethau sy'n ymwneud ag eitemau cyfrinachol neu eithriedig. [Cliciwch yma i weld](#)

1. YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr Ms J. Gale, D. T. Hardacre, Mrs G. D. Oliver a J. Simmonds. Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb hefyd gan Mr D. Davies (Cymdeithas Llywodraethwyr Caerffili).

2. DATGANIADAU O FUDDIANT

Ni chafwyd datganiadau o fuddiant ar ddechrau nac yn ystod y cyfarfod.

3. COFNODION – 22AIN MEDI 2020

PENDERFYNWYD cymeradwyo bod cofnodion cyfarfod y Pwyllgor Craffu ar Addysg a gynhaliwyd ddydd Mawrth 22ain Medi 2020 (cofnodion rhifau 1-9) yn gyfnod cywir a chawsant eu llofnodi gan y Cadeirydd.

4. YSTYRIED UNRHYW FATER A GYFEIRIWD AT Y PWYLLGOR CRAFFU YN UNOL Â'R WEITHDREFN GALW-I-MEWN

Nid oedd unrhyw faterion wedi cael eu cyfeirio at y Pwyllgor Craffu yn unol â'r weithdrefn galw-i-mewn.

5. BLAENRAGLEN WAITH Y PWYLLGOR CRAFFU AR ADDYSG

Ystyriwyd yr adroddiad a oedd yn amlinellu'r adroddiadau a oedd ar y gweill ar gyfer y cyfnod mis Tachwedd 2020 i fis Mai 2021 ac roedd yn cynnwys yr holl adroddiadau a nodwyd yng nghyfarfod y Pwyllgor Craffu ar Addysg a gynhaliwyd ddydd Mawrth 22ain Medi 2020. Gofynnwyd i'r aelodau ystyried y Blaenraglen Waith, ynghyd â Blaenraglen Waith y Cabinet, cyn eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor.

Amlinellodd y Swyddog Craffu'r newidiadau arfaethedig i'r Flaenraglen Waith. Cafodd yr aelodau wybod am yr adroddiadau ychwanegol a fydd yn cael eu hychwanegu at y Flaenraglen Waith ar gyfer y cyfarfodydd a fydd yn cael eu cynnal ar 11eg Ionawr 2021 a 22ain Chwefror 2021. Cynigiwyd hefyd bod adroddiad Cam 2 y Cynnig Ysgolion yr 21ain Ganrif a oedd wedi'i nodi ar y Flaenraglen Waith ar gyfer 11eg Ionawr 2021 yn cael ei symud i 22ain Mawrth 2021.

Ar ôl ystyried yr adroddiad ac yn amodol ar y newidiadau a gynigiwyd, cafodd ei gynnig a'i eilio i gymeradwyo'r argymhellion. Cytunwyd ar hyn yn unfrydol drwy broses bleidleisio ar ffurf cofrestr.

PENDERFYNWYD cyhoeddi Blaenraglen Waith y Pwyllgor Craffu ar Addysg ar wefan y Cyngor.

ADRODDIAD Y SWYDDOGION

Cafodd yr adroddiadau canlynol eu hystyried.

6. CANLYNIADAU 2019-2020: CYFNOD SYLFAEN, CYFNOD ALLWEDDOL 2, CYFNOD ALLWEDDOL 3, CYFNOD ALLWEDDOL 4 A CHYFNOD ALLWEDDOL 5.

Cafodd yr adroddiad ei ystyried. Roedd yr adroddiad yn rhoi gwybodaeth i'r aelodau am drefniadau Llywodraeth Cymru ar gyfer adrodd ar berfformiad ysgolion yn ystod 2019-2020. Roedd yr adroddiad hefyd yn rhoi golwg gyffredinol i'r aelodau o'r canlyniadau cenedlaethol i roi cyd-destun ac yn rhoi data lleol dienw pan roedd hynny ar gael.

Cafodd yr aelodau wybod am y newidiadau mawr i'r ffordd roedd y data'n cael ei gasglu. Mewn ymateb i bandemig y Coronafeirws (Covid-19), roedd Llywodraeth Cymru wedi canslo'r

holl waith casglu data statudol a fyddai wedi cael ei wneud yn ystod haf 2020. Dywedwyd nad oedd unrhyw ddata diwedd cyfnod allweddol wedi cael ei gyflwyno, felly nid oes data ar gael ar gyfer yr adroddiad hwn o'r Cyfnod Sylfaen i Gyfnod Allweddol 3. Cafodd yr aelodau wybod bod canlyniadau ond ar gael ar gyfer Cyfnod Allweddol 4 a Chyfnod Allweddol 5 ac yn unol â chytundebau rhwng pob ALI a phenaethiaid, a wnaed cyn casglu'r data, ni ddylid defnyddio'r rhain at ddibenion atebolrwydd ysgolion.

Roedd cynnwys yr adroddiad craffu yn rhoi cyd-destun i ganlyniadau ysgol dienw, yn hytrach na dadansoddi perfformiad ar lefel Awdurdod Lleol (ALI) neu unigolion. Cafodd yr aelodau hefyd wybod nad oedd Llywodraeth Cymru yn bwriadu darparu unrhyw ddiweddariadau na gwirio'r data hwn oherwydd nid oes proses i wneud hynny.

Gofynnwyd am esboniad ynghylch agweddau amrywiol ar yr adroddiad, ac ymatebodd y Swyddogion i'r pwyntiau a godwyd. Mewn ymateb i ymholiad, cafodd yr aelodau wybod, o ran mesur yn 2021, bod y Gweinidog wedi gwneud cyhoeddiadau ond mae Grŵp Strategaeth Penaethiaid yn edrych ar sut bydd y data yn edrych yn 2021, a fydd drwy asesiadau mewn ysgolion ond mewn ffordd sy'n cael ei rheoli'n well o lawer. Wrth symud ymlaen pwysleisiwyd mai'r wybodaeth bwysig i'w hystyried yw'r wybodaeth a fydd yn dod o'r broses ysgolion sy'n peri pryder. Dywedodd y Prif Swyddog Addysg wrth yr aelodau y bydd adroddiad Ysgolion sy'n peri Pryder ar gael yn nhymer yr haf. Dywedwyd er bod Estyn wedi gohirio eu gweithgareddau, nid ydynt wedi gohirio ailymweld ag ysgolion sydd yn y categorïau camau pellach. Bydd yr ysgolion hynny'n cael eu henwi drwy wybodaeth leol a byddant yn gweithio gyda'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg (EAS) a byddant yn parhau i gael eu cefnogi i wella.

Ar ôl pwyso a mesur yr adroddiad yn llawn, nododd y Pwyllgor Craffu ar Addysg y cynnwys. .

7. YSGOLION YR 21AIN GANRIF A RHAGLEN BAND B ADDYSG - ADRODDIADAU YMGYNGHORI.

Ystyriwyd yr adroddiad a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor Craffu ynghylch y cynigion Ysgolion yr 21ain Ganrif Band B yng nghyswllt Ysgol Gymraeg Cwm Gwyddon ac Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod. Gofynnwyd i'r aelodau ystyried yr wybodaeth a oedd yn y naill adroddiad ymgynghori a'r llall a chymeradwyo'r argymhellion i'r Cabinet fwrw ymlaen â'r Hysbysiad Statudol mewn perthynas â'r ddau gynnig.

Cytunodd y Cadeirydd i gais i ddau gyfrannwr allanol gael siarad â'r Pwyllgor Craffu ynghylch y cynnig ar gyfer Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod. Siaradodd Mr Owen Francis, Cyfarwyddwr Turley Planning Consultancy yn cynrychioli Clwb Rygbi Penallta a Grŵp Gwarchod Mannau Gwyrdd Ystrad, â'r Pwyllgor Craffu i wrthwynebu'r cynnig. Dywedodd ei fod yn gwrthwynebu'r cynnig oherwydd byddai'r opsiwn darparu sy'n cael ei ffafrio yn arwain at addasu diben maes rygbi talu-wrth-ddefnyddio a oedd yn cael ei ddefnyddio gan Glwb Rygbi Penallta. Mae Atodiad 1 yr adroddiad yn cyfeirio at y maes fel Trinity 1. Honnodd Mr Francis nad oedd mewnbyn gan ei gleientiaid wedi cael ei gynrychioli'n llawn yn yr Adroddiad Ymgynghori a chododd wrthwynebiad, yn benodol, gan Chwaraeon Cymru nad oedd wedi cael sylw. Awgrymodd y dylid gohirio penderfyniad ynghylch y cynnig er mwyn gallu rhoi sylw llawn i'r opsiynau. Dywedodd Mr Mike Cook, Cadeirydd Llywodraethwyr Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod wrth yr aelodau fod Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod yn ysgol lwyddiannus iawn a bod hyn wedi cael ei gydnabod mewn adroddiad diweddar gan Estyn. Cafodd yr aelodau glywed sut byddai'r estyniad arfaethedig yn creu 80 lle ychwanegol i blant ac nad oedd ganddyn nhw ragor o leoedd ar gael ar hyn o bryd. Dywedodd Mr Cook wrth yr aelodau y byddai'r cynnig yn creu gwell cyfleusterau i blant ag anghenion arbennig a'u teuluoedd. Amlinellodd Mr Cook hefyd sut byddai'r cynnig yn golygu bod modd darparu gwasanaethau hanfodol yn lleol ac y gellid ychwanegu at y defnydd cymunedol sydd eisoes yn bodoli.

Rhoddodd Rheolwr Ysgolion yr 21ain Ganrif gyflwyniad ynghylch cynnig Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod. Fel rhan o'r cyflwyniad dywedwyd bod y broses sy'n cael ei dilyn yn

Broses Statudol a ragnodir yng Nghod Trefniadaeth Ysgolion Llywodraeth Cymru 2018. Mae'r cod yn nodi'r cyd-destun polisi, yr egwyddorion a'r ffactorau cyffredinol mae'n rhaid i'r Cyngor eu dilyn wrth gyflwyno cynigion i ad-drefnu darpariaeth ysgolion. Pwysleisiwyd bod prosesau statudol ar wahân yng nghyswllt cynllunio ac y byddai'r rhain yn cael eu harwain gan yr Adran Gwasanaethau Eiddo. Cafodd yr aelodau wybod bod y broses ymgynghori yn un cam o broses fwy ac roedd y camau perthnasol yn cael eu hamlinellu'n fanwl. Diben yr ymarfer ymgynghori a gynhaliwyd rhwng mis Medi/Hydref oedd casglu safbwyntiau'r garfan benodol o ymgynghorion a ragnodwyd a chefnogi'r Cabinet i ystyried y cynnig. Ar ben hynny, fel mater o gwrteisi, cafodd Clwb Rygbi Penallta a Chwaraeon Cymru wybod am y cynnig.

Gofynnwyd am esboniad ynghylch agweddau amrywiol ar yr adroddiad, ac ymatebodd y Swyddogion i'r pwyntiau a godwyd. Yn ystod y ddadl a ddilynodd, holodd un aelod pam na chafwyd unrhyw ymatebion Cymraeg i gynnig Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod yn ystod y Broses Ymgynghori a holodd a oedd mynediad cyfartal i siaradwyr Cymraeg. Dywedodd Rheolwr Ysgolion yr 21ain Ganrif fod yr holl ddogfennau'n cael eu cynhyrchu'n ddwyieithog a bod Asesiad o'r Effaith ar y Gymraeg hefyd wedi cael ei wneud wrth gynllunio'r ymgynghoriad.

Codwyd pryderon ynghylch sut roedd addasu diben maes rygbi yn cyd-fynd ag ymrwymiad y Cyngor i fynd i'r afael â gordewdra ar lefel leol. Dywedodd Rheolwr Ysgolion yr 21ain Ganrif fod y Cyngor wrthi'n gweithio gyda Chlwb Rygbi Penallta i ddarparu cyfleuster talu-wrth-ddefnyddio arall, oddi ar y safle ac a fyddai'n hwylyd ei gyrraedd ar droed (0.5 milltir / 10 munud o waith cerdded), a fyddai'n cynnwys un maes gwell, ac un maes ychwanegol i wneud iawn am golli Trinity 1. Holodd aelod ynghylch y term 'defnydd cymunedol', gan ddweud na allai timau rygbi iau ddefnyddio'r Ganolfan Rhagoriaeth Chwaraeon oherwydd bod y flaenoriaeth yn cael ei rhoi i dimau rygbi uwch a phroffesiynol. Amlinellodd y Rheolwr Datblygu Chwaraeon a Hamdden fod y ganolfan ar gael at ddefnydd cymunedol yn unig o 5pm ymlaen, dywedodd fod partneriaid yn defnyddio'r cyfleuster yn ystod y dydd a bod hyn yn ffynhonnell refeniw bwysig.

Cafodd yr aelodau glywed sut mae plant yn cael eu rhoi wrth galon pob cynnig. Drwy asesiad cadarn a dadansoddiad o'r data diweddaraf, byddai'r cyfleuster gwell hwn yn golygu bod yr Awdurdod yn gallu cyflawni ei ddyletswyddau o dan y Ddeddf ADY gyfredol a newydd ac ar y cyd â'r model prif ganolfan a lloerennau ehangach yng Nghaerffili byddai'n sicrhau safle cynaliadwy yn Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod ar gyfer y dyfodol. Awgrymodd y Cadeirydd y gellid hefyd ystyried safleoedd cyfagos fel Ysgol Gynradd Ystrad Mynach fel rhan o'r mesurau lliniaru i wneud iawn am golli Trinity 1. Cytunodd y swyddogion y gellid ystyried safleoedd glas cyfagos eraill sy'n berchen i'r Cyngor fel opsiynau i gynyddu'r ddarpariaeth sydd ar gael i'r gymuned yn Ystrad Mynach ymhellach.

Ar ôl pwyso a mesur yr adroddiad, o ran Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod, cafodd ei gynnig a'i eilio bod yr argymhellion yn cael eu cymeradwyo. Roedd y mwyafrif yn cytuno ar hyn drwy broses bleidleisio ar ffurf cofrestr.

ARGYMHELLIR i'r Cabinet bod y Pwyllgor Craffu ar Addysg yn cymeradwyo'r argymhellion i fwrw ymlaen i Hysbysiad Statudol yng nghyswllt cynnig Ysgol a Chanolfan Adnoddau Cae'r Drindod.

Ar ôl cyflwyniad gan Reolwr Ysgolion yr 21ain Ganrif ar gynnig Ysgol Gymraeg Cwm Gwyddon, gofynnwyd am esboniad ynghylch agweddau amrywiol ar yr adroddiad ac ymatebodd y Swyddogion i'r pwyntiau a godwyd. Holodd un aelod am ddarparu addysg Canolfan Adnoddau Arbennig yn y Gymraeg ar hyn o bryd. Dywedodd y Pennaeth Cynhwysiant ac ADY wrth yr aelodau fod addysg Canolfan Adnoddau Arbennig Gymraeg ar gael ar lefel Gynradd i blant sydd ag anghenion cymhleth ac y byddai'r cynnig yn caniatáu i'r Cyngor wella'r ddarpariaeth a diwallu'r gofynion a nodir yn y Ddeddf ADY. Codwyd pryderon ynghylch adroddiad dichonoldeb gan Cyfoeth Naturiol Cymru a oedd yn nodi bod gorlifdir ar y safle yng Nghwmcarn. Dywedodd Rheolwr y Cleient gyda Gwasanaethau Eiddo nad oedd unrhyw bryderon gan fod y gorlifdir ar y maes pêl-droed isaf ac nad oedd yn effeithio ar safle'r ysgol, ond y byddid yn ymchwilio i'r mater yn fanylach fel rhan o'r broses cynllunio.

Ar ôl pwyso a mesur yr adroddiad, o ran Ysgol Gymraeg Cwm Gwyddon, cafodd ei gynnig a'i eilio bod yr argymhellion yn cael eu cymeradwyo. Cytunwyd ar hyn yn unfrydol drwy broses bleidleisio ar ffurf cofrestr.

ARGYMHELLIR i'r Cabinet bod y Pwyllgor Craffu ar Addysg yn cymeradwyo'r argymhellion i fwrw ymlaen i Hysbysiad Statudol yng nghyswllt cynnig Ysgol Gymraeg Cwm Gwyddon.

Daeth y cyfarfod i ben am 8:20pm.

Cymeradwywyd ei fod yn gofnod cywir ac yn amodol ar unrhyw ddiwygiadau neu gywiriadau y cytunir arnynt ac a gofnodir yng nghofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 11eg Ionawr 2021, cawsant eu llofnodi gan y Cadeirydd.

CADEIRYDD

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

EDUCATION SCRUTINY COMMITTEE – 11TH JANUARY 2021

SUBJECT: EDUCATION SCRUTINY COMMITTEE FORWARD WORK PROGRAMME

REPORT BY: CORPORATE DIRECTOR FOR EDUCATION AND CORPORATE SERVICES

1. PURPOSE OF REPORT

1.1 To report the Education Scrutiny Committee Forward Work Programme.

2. SUMMARY

2.1 Forward Work Programmes are essential to ensure that Scrutiny Committee agendas reflect the strategic issues facing the Council and other priorities raised by Members, the public or stakeholder.

3. RECOMMENDATIONS

3.1 That Members consider any changes and agree the final forward work programme prior to publication.

4. REASONS FOR THE RECOMMENDATIONS

4.1 To improve the operation of scrutiny.

5. THE REPORT

5.1 The Education Scrutiny Committee forward work programme includes all reports that were identified at the scrutiny committee meeting on Thursday 26 November 2020. The work programme outlines the reports planned for the period January 2021 to May 2021.

5.2 The Forward Work Programme is made up of reports identified by officers and members. Members are asked to consider the work programme alongside the cabinet work programme and suggest any changes before it is published on the

council website. Scrutiny committee will review this work programme at every meeting going forward alongside any changes to the cabinet work programme or report requests.

- 5.3 The Education Scrutiny Committee Forward Work Programme is attached at Appendix 1, which presents the current status as at 4th January 2020. The Cabinet Work Programme is attached at Appendix 2. A copy of the prioritisation flowchart is attached at appendix 3 to assist the scrutiny committee to determine what items should be added to the forward work programme.

5.4 **Conclusion**

The work programme is for consideration and amendment by the scrutiny committee prior to publication on the council website.

6. **ASSUMPTIONS**

- 6.1 No assumptions are necessary.

7. **LINKS TO RELEVANT COUNCIL POLICIES**

- 7.1 The operation of scrutiny is required by the Local Government Act 2000. The Local Government Wales Measure 2011 and subsequent Statutory Guidance include requirements to publicise the work of scrutiny committees. The operation of scrutiny committee forward work programmes was agreed following decisions by Council in October 2013 and October 2015.

7.2 **Corporate Plan 2018-2023.**

Scrutiny Committee forward work programmes contributes towards and impacts upon the Corporate Well-being Objectives by ensuring that the Executive is held to account for its Corporate Objectives, which are:

Objective 1 - Improve education opportunities for all

Objective 2 - Enabling employment

Objective 3 - Address the availability, condition and sustainability of homes throughout the county borough and provide advice, assistance or support to help improve people's well-being

Objective 4 - Promote a modern, integrated and sustainable transport system that increases opportunity, promotes prosperity and minimises the adverse impacts on the environment

Objective 5 - Creating a county borough that supports a healthy lifestyle in accordance with the sustainable Development Principle within the Wellbeing of Future Generations (Wales) Act 2015

Objective 6 - Support citizens to remain independent and improve their well-being

8. WELL-BEING OF FUTURE GENERATIONS

8.1 This report contributes to the well-being goals and is consistent with the five ways if working as defined within the sustainable development principle in that by ensuring the scrutiny function is effective when reviewing services and policies and ensure is considers the wellbeing goals.

8.2 The Forward Work Programmes contribute to the following Well-being Goals within the Well-being of Future Generations Act (Wales) 2016 by ensuring there is an effective scrutiny function and that council policies are scrutinised against the following goals:

- A prosperous Wales
- A resilient Wales
- A healthier Wales
- A more equal Wales
- A Wales of cohesive communities
- A Wales of vibrant culture and thriving Welsh Language
- A globally responsible Wales

9. EQUALITIES IMPLICATIONS

9.1 There are no specific equalities implications arising as a result of this report.

10. FINANCIAL IMPLICATIONS

10.1 There are no specific financial implications arising as a result of this report.

11. PERSONNEL IMPLICATIONS

11.1 There are no specific personnel implications arising as a result of this report.

12. CONSULTATIONS

12.1 There are no consultation responses that have not been included in this report.

13. STATUTORY POWER

13.1 The Local Government Act 2000.

Author: Mark Jacques, Scrutiny Officer jacqu@carphilly.gov.uk

Consultees: Richard Edmunds, Corporate Director for Education and Corporate Services
Keri Cole, Chief Education Officer
Robert Tranter, Head of Legal Services/ Monitoring Officer
Lisa Lane, Head of Democratic Services and Deputy Monitoring Officer,

Legal Services
Councillor Teresa Parry, Chair Education Scrutiny Committee
Councillor Carol Andrews, Vice Chair Education Scrutiny Committee

Appendices:

- Appendix 1 Education Scrutiny Committee Forward Work Programme
- Appendix 2 Cabinet Forward Work Programme
- Appendix 3 Forward Work Programme Prioritisation Flowchart

Forward Work Programme - Education

APPENDIX 1

Date	Title	Key Issues	Author	Cabinet Member
11/01/21 17:30	Budget Monitoring Period 7		Southcombe, Jane;	Cllr. Whiting, Ross;
11/01/20 17:30	Library Standards		Richards, Sue;	Cllr. Whiting, Ross;
11/01/20 17:30	Junior & Youth Forum Priorities		Jones, Clare;	Cllr. Whiting, Ross;
11/01/21 17:30	Faith Schools	Capacity/ Demand/ Admission Numbers /Transport	West, Andrea;	Cllr. Whiting, Ross;
11/01/21 17:30	Information - Financial Plan 2021		Southcombe, Jane;	Cllr. Whiting, Ross;
11/01/21 17:30	Information - Grants Report			Cllr. Whiting, Ross;
22/02/21 17:30	Exclusion Strategy		Cole, Keri;	Cllr. Whiting, Ross;
22/02/21 17:30	Business Plan (EAS)		Pryce, Ed	Cllr. Whiting, Ross;
22/02/21 17:30	Performance Report		Roberts, Ros;	Cllr. Whiting, Ross;
22/03/21 17:30	Phase 2 – 21st Century Schools Proposals		Richards, Sue;	Cllr. Whiting, Ross;
22/03/21 17:30	Phase 1: 21st Century Schools consultation – Statutory Notice report		West, Andrea;	Cllr. Whiting, Ross;
22/03/21 17:30	Information - Budget Monitoring Period 9		Southcombe, Jane;	Cllr. Whiting, Ross;
17/05/21 17:30	WESP Update			Cllr. Whiting, Ross;
17/05/21 17:30	Safeguarding Report			Cllr. Whiting, Ross;
17/05/21 17:30	Support & Challenge Update		Cole, Keri;	Cllr. Whiting, Ross;

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

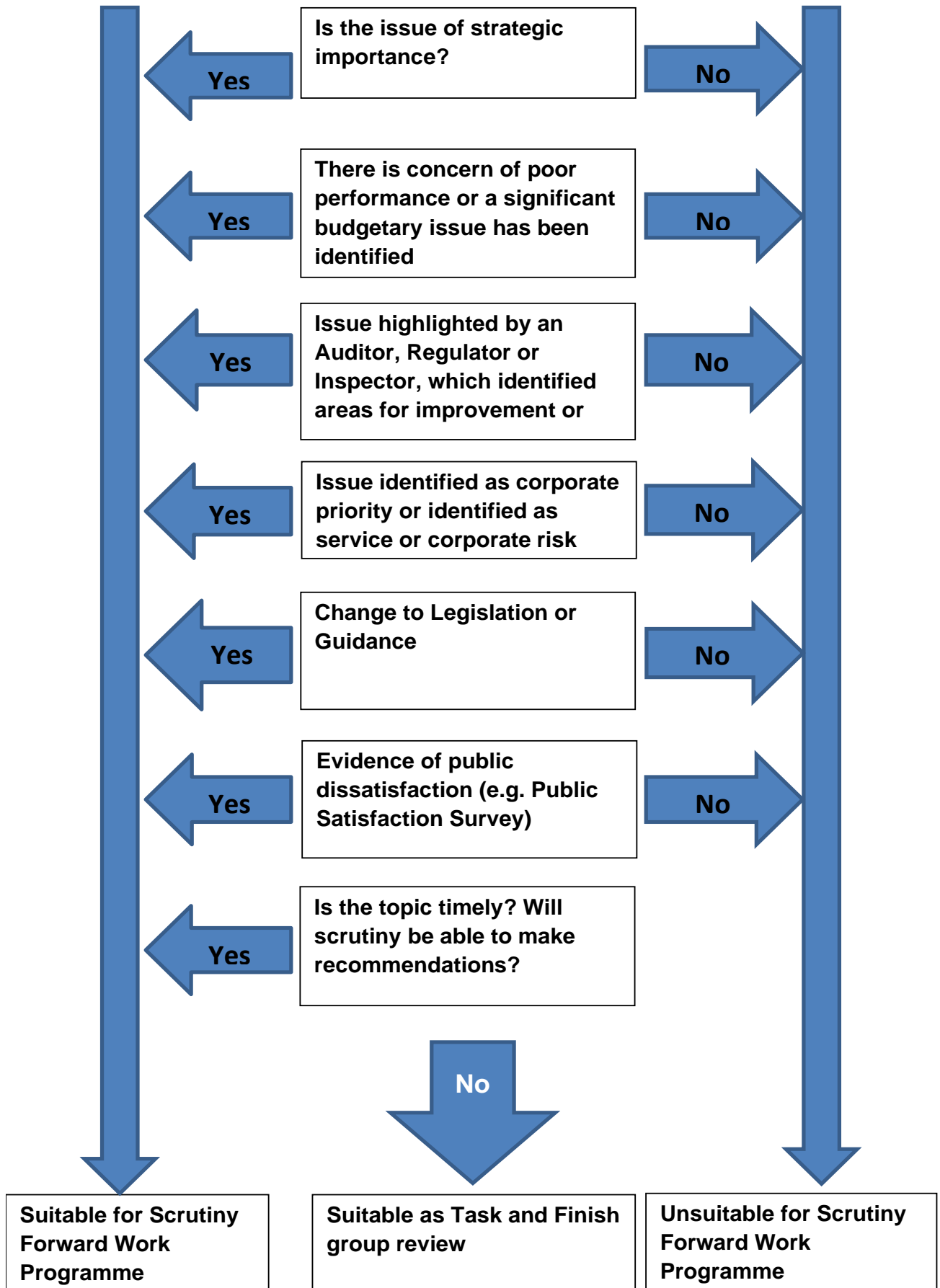
CABINET FORWARD WORK PROGRAMME

APPENDIX 2

Cabinet Date	Title	Key Issues	Author	Cabinet Member
13/01/21 10:30	Adoption of an enforced sale policy	To inform Members, and seek approval for, the adoption of an Enforced Sale Policy. This is a mechanism by which problematic, long-term empty private sector dwellings, derelict commercial properties and land are brought back into beneficial use.	Dallimore, Allan;	Cllr. Morgan, Sean;
13/01/21 10:30	Car Parking Review	Review of council owned car parks and future operational proposals.	Forbes-Thompson, Cath;	Cllr. Ridgewell, John;
13/01/21 10:30	Teachers' Pay Award 2020/21	To provide Cabinet with a proposal to fund the residual shortfall in funding for the 2020/21 Teachers' pay award.	Harris, Stephen R; Southcombe, Jane;	Cllr. Stenner, Eluned;
13/01/21 10:30	Draft Budget Proposals for 2021/22	To present Cabinet with details of the draft budget proposals for the 2021/22 financial year.	Harris, Stephen R;	Cllr. Stenner, Eluned;
27/01/21 10:30	Pentrebane Street Caerphilly - Use of CPO Powers	To update Cabinet on the use of a Compulsory Purchase Order (CPO) to facilitate the redevelopment of the southern side of Pentrebane Street, Caerphilly. This report also requests the allocation of up to £200,000 to the Pentrebane Street redevelopment project to cover the costs associated with the CPO process and to facilitate with the acquisition of the privately-owned properties.	Dallimore, Allan;	Cllr. Morgan, Sean;
27/01/21 10:30	Bus Emergency Scheme 2 Funding	To obtain Public Sector agreement for emergency bus funding with operators until July 2022.	Williams, Mark S;Lloyd, Marcus	Cllr. Ridgewell, John;
27/01/21 10:30	Whole-authority budget monitoring position for 2020/21	To provide Cabinet with an update on the projected outturn position for the 2020/21 financial year.	Harris, Stephen R;	Cllr. Stenner, Eluned;
27/01/21 11:30	Blackwood Miners' Institute Annual Report and Statement of Accounts 2019/20	To advise Cabinet as Trustees of the Blackwood Miners' Institute of the operational activities and financial position of Blackwood Miners' Institute for the financial year ending 31st March 2020.	Kyte, Rhian;	Cllr. Morgan, Sean;

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

Scrutiny Committee Forward Work Programme Prioritisation

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

EDUCATION SCRUTINY COMMITTEE – 11TH JANUARY 2021

SUBJECT: JUNIOR & YOUTH FORUM PRIORITIES

**REPORT BY: CORPORATE DIRECTOR FOR EDUCATION AND
CORPORATE SERVICES**

1. PURPOSE OF REPORT

- 1.1 To inform Members of the issues raised by Children & Young People via the Youth Services Junior and Youth Forums. The report is seeking the views of Members prior to its presentation to Cabinet.

2. SUMMARY

- 2.1 Following the Youth Forum Conference in January 2020 and the Junior Forum meeting in November 2019, Children & Young People have identified issues important to them and have voted on Priority Issues for 2020. However due to Covid-19, presentations to Education Scrutiny and Cabinet by young people were cancelled. Therefore the issues still need to be presented.
- 2.2 The previously agreed process that follows the identification of issues has been as follows:
- Presentation of issues to SMT for information.
 - Young People present Junior Forum issues to Cabinet for information only and to request support in addressing the Youth Forum priority.
 - Young People to present issues to relevant scrutiny groups for information.
 - Young People to present issues to the Public Services Board (PSB) for information.
 - Issues are presented directly by Young People.
 - Young People form a Project Group that meets weekly to address the Youth Forum priority issue, working directly with Officers and Members as appropriate on a range of initiatives intended to have a positive impact on the issue. This work will continue until December 2021, with the process re-starting in January 2022.
- 2.3 The decision to continue the priority issues for a second year has been made due to the high numbers of children and young people consulted on the priorities originally. Consulting with children and young people at this time to identify new priorities would

result in a lower response rate and not offer a representative view of young people's issues across the authority.

3. RECOMMENDATIONS

- 3.1 That the Education Scrutiny Committee supports the presentation of Junior and Youth Forum issues to Cabinet by young people.
- 3.2 That Education Scrutiny Committee considers how to support the Youth Forum in addressing their Priority Issue - Raising awareness of emergency services – Educate young people of what to do in an emergency.
- 3.3 That Education Scrutiny Committee considers how to support the Junior Forum in addressing their Priority Issue - Speeding cars.
- 3.4 Education Scrutiny Committee to have due regard to issues raised within this report by Children and Young People when making decisions which impact upon their lives.

4. REASONS FOR THE RECOMMENDATIONS

- 4.1 To ensure Members are informed of the priorities identified by children and young people.

5. THE REPORT

- 5.1 The Junior & Youth Fora are structured and organised around five themes: Prosperous Caerphilly; Safer Caerphilly; Learning Caerphilly; Healthier Caerphilly; Greener Caerphilly, enabling children and young people to have a voice on issues that affect them. Junior Forum Representatives are aged 7-11 years; Youth Forum Representatives are aged 11-25 years.
- 5.2 At the Annual Youth Forum Conference Young People are provided with the opportunity to explore issues previously raised via borough wide consultation. Young people attending the conference present their views on each of the themes and engage in a dialogue with relevant Officers and Cabinet members. From exploring all themes within the context of young people's lives, young people identify and agree on a priority issue for each theme.
- 5.3 Following the Conference, an overall priority is voted for by Young People representing the Youth Service, Schools and Youth Support Services. The issues, as voted for by 3310 young people in February 2020 and will continue throughout 2021 are:

26% Safer Caerphilly - Raising awareness of emergency services – Educate young people of what to do in an emergency. **Overall Priority Issue**

22% Greener Caerphilly - Parks - Many people vandalise parks, we need parks that are suited to young people over 12 years old.

21 % Healthier Caerphilly - Mental health first aid for teachers- Help teachers have a better understanding of mental health.

18% Learning Caerphilly - Employability- we need to know how to prepare ourselves for the world of work, and a curriculum that will give us life skills for employment.

13% Prosperous Caerphilly - Poverty - Poverty isn't always visible. We need to raise awareness of poverty and how to help.

- 5.4 The Junior Forum representatives identified a priority within each Forum theme, raised via consultation and then voted for as the overall priority. The issues voted for by 112 children and will continue throughout 2021 are:

Junior Forum Issues:

25% Safer Caerphilly - Speeding cars can injure or kill people. **Overall Priority Issue**

21% Learning Caerphilly - Make learning in school fun and interactive.

20% Healthier Caerphilly - Promote a safe lifestyle and avoiding 'risk taking' behaviour.

18% Prosperous Caerphilly - Make more people aware of local support for local homeless people.

16% Greener Caerphilly - Make better use of our green space so we can take part in adventurous play.

5.5 **Conclusion**

The Youth Forum will attend Education Scrutiny on 11th January 2021 to present the issues and give an overview of the projects activity for 2020, including any plans to address the issues during 2021. We wish to proceed with attendance to Cabinet to seek support in addressing the priority issue.

6. **ASSUMPTIONS**

- 6.1 No related assumptions have been felt to be necessary in relation to this report.

7. **LINKS TO RELEVANT COUNCIL POLICIES**

7.1 Youth Service Plan 2018-2021

7.2 Education Service Improvement Plan 2019

7.3 Statutory duties for the participation of children and young people under the children and families measure, Wales 2010

7.4 Public Services Board Delivery Plan Enabler: E2 – Communications and Engagement

7.5 **Corporate Plan 2018-2023.**

This report contributes to the following Corporate Well-being Objectives:

Objective 1 - Improve education opportunities for all.

8. WELL-BEING OF FUTURE GENERATIONS

8.1 The report contributes to the Well-being Goals:-

- A prosperous Wales
- A resilient Wales
- A healthier Wales
- A more equal Wales.

This report is consistent with the five ways of working as defined within the sustainable development principle in the Act by working with children and young people (and supporting other service providers to work with children and young people) to impact on decision making for short term and long term needs. By listening to the voices of children and young people, service providers are better able to respond to needs, better able to identify and understand problems as experienced by our citizens and thus better able to shape services in the future in a more effective responsive way.

8.2 Involving children and young people in decision making at all levels fosters a culture of expectation and responsibility, strengthened by increasing their knowledge and understanding in Children's Rights.

9. EQUALITIES IMPLICATIONS

9.1 This report is for information purposes only, so the Council's full Equalities Impact Assessment process does not need to be applied.

9.2 The participative activity that has taken place has benefitted many different groups in the community with many children and young people having been recipients of engagement activity, rights-based education and informed service delivery.

10. FINANCIAL IMPLICATIONS

10.1 There are no financial implications with respect to this report.

11. PERSONNEL IMPLICATIONS

11.1 There are no personnel implications with respect to this report.

12. CONSULTATIONS

12.1 All responses from the consultations have been incorporated in the report.

13. STATUTORY POWER

13.1 'Shared Purpose: Shared Future, Statutory Guidance on the Well-Being of Future

Generations (Wales) Act 2015', and in particular SPSF 3 – Annex B, which is issued in accordance with Section 17(3) of the Children and Families (Wales) Measure 2010 and applies to local authorities in respect of local well-being plans and whenever they take decisions which might affect children and young people.

Author: Clare Jones, Youth Forum Coordinator
Email: jonescl1@caerphilly.gov.uk

Consultees: Christina Harray, Chief Executive
Richard Edmunds, Corporate Director of Education and Corporate Services
Dave Street, Corporate Director, Social Services
Councillor Ross Whiting, Cabinet Member for Learning and Achievement
Councillor Teresa Parry, Chair of Education Scrutiny Committee
Councillor Carol Andrews, Vice Chair of Education Scrutiny Committee
Steve Harris, Head of Financial Services & S151 Officer
Keri Cole, Chief Education Officer
Sue Richards, Head of Education Planning & Strategy
Sarah Ellis, Lead for Inclusion & ALN
Sarah Mutch, Early Years Manager
Paul Warren, Strategic Lead for School Improvement
Jane Southcombe, Financial Services Manager
Lynne Donovan, Head of People Services
Anwen Cullinane, Senior Policy Officer, Equalities, Welsh Language & Consultation)
Rob Tranter, Head of Legal Service and Monitoring Officer
Ros Roberts, Business Improvement Officer

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

EDUCATION SCRUTINY COMMITTEE – 11TH JANUARY 2021

SUBJECT: BUDGET MONITORING 2020/21 (PERIOD 7)

REPORT BY: CORPORATE DIRECTOR FOR EDUCATION CORPORATE SERVICES

1. PURPOSE OF REPORT

- 1.1 To inform Members of the projected 2020-21 outturn position for the Directorate of Education and Lifelong Learning (LL) based on the most recent information available.

2. SUMMARY

- 2.1 The report identifies projected under / overspends currently forecast for 2020-21 (full details attached in Appendix 1), together with an update with regards to any issues relating to the progress of the 2020/21 savings targets. In addition this report gives an outline of financial issues linked to COVID-19.
- 2.2 In summary the current projected outturn position for Education and Lifelong Learning is an underspend of £341k. The projected outturn position for Corporate Services is an underspend of £1,191k, consequently overall the projected outturn position for Education and Corporate Services is an underspend of £1,532k.

3. RECOMMENDATIONS

- 3.1 Members are requested to note the contents of this report.

4. REASONS FOR THE RECOMMENDATIONS

- 4.1 To ensure that Members are fully informed with regards to the 2020-21 projected revenue spend position for Education & Lifelong Learning.
- 4.2 The Council Budget is based on the achievement of both expenditure and income targets. In order to ensure that these are met and that the Council's financial integrity is maintained Directors are required to review income and expenditure trends.

5. THE REPORT

- 5.1 The report deals with the budget monitoring information for Education and Lifelong Learning (LL). The revenue position for the Directorate is summarised in Appendix 1, with a breakdown split across 3 areas, Schools Related, Education related and Lifelong Learning (LL) related respectively.
- 5.2 The projected outturn position is based on actual income and expenditure details to the end of October 2020, together with data used to forecast income and expenditure. Account is also taken of the outturn position for previous years and information available following discussions with Managers.
- 5.3 A net underspend of £341k is currently forecast for Education & Lifelong Learning, details are outlined below. The projected outturn position for Corporate Services is an underspend of £1,191k, consequently overall the projected outturn position for Education and Corporate Services is an underspend of £1,532k.
- 5.4 The main variances in Education in excess of £50k relate to the following:

	£'000 (Under / (Over))
Relief Supply Cover (Maternity)	(296)
Pension Costs School Based Staff	50
Home to School / College Transport	331
Psychological Service	62
Vulnerable Learners	(50)
Early Years Central Team	147
Music Service	(79)
<i>Covid (Non WG Funded / excludes schools)</i>	<i>(75) Est. at this point.</i>
Net Other (Details in Appendix 1)	251
<hr/>	
Total	341 Underspend

- 5.4.1 Due to the unpredictability of maternity absences across all school sectors, it is very difficult to project the position for the year. Based on current data and reviewing spend on maternity in prior years the current prediction is an overspend of £296k for the year. In recent years this budget has been overspent (2018-19 £153k overspend; 2019-20 £187k overspend), based on recent trends this budget has become a pressure for the Directorate. This budget funds the maternity absence of the staff member in school, the school fund the replacement teacher costs.
- 5.4.2 A projected underspend on the pension costs of school based staff follows a more favourable budget position for schools in 2020-21 plus the challenge of making any staff changes in schools during the end of academic year 2019-20 due to covid. The underspend in the Psychology Service is a one off relation to in year gaps in filling posts.
- 5.4.3 The position with transport is particularly challenging at the moment. Early on in the pandemic it was agreed across Wales that transport contract values would be supported to the level of 75% (April to August), with a real concern that operators would go out of business without support and not be available when we schools &

colleges return. There were only been a small number of contracts that have continued during the early months of the pandemic, relating to some of our pupils who accessed the Trinity Fields Hub. On a budget of circa £7m the current predicted underspend is currently estimated at £331k. This has increased from the period 5 projection, with more actual costs in the ledger plus an estimate for a 15% uplift on 80 school bus contracts due for renewal in January, plus by £180k for the potential of 2 terms costs to contractors for additional cleaning & PPE linked to covid. The issue of these additional costs link to covid has been raised with Welsh Government, the outcome of discussions could change this projected position.

- 5.4.4 Whilst the cost pressure within the Directorate continues to be in relation to our most vulnerable learners, in particular our EOTAS (Education Other Than at School) provision and additional support spend, the position has improved due largely to the position with Out of County placement costs to budget. The EOTAS provision accommodates learners who are unable to attend and learn in a mainstream school setting. In reviewing the continuum of additional support provided to pupils, our alternative EOTAS provision and Out of County Placements, the projected overspend against this budget heading is currently estimated at £50k. This forecast does include an estimate for additional capacity potentially required to support our vulnerable learners. The EOTAS Strategy was recently agreed in Cabinet (30th July 2020) and further work will be required to support the financial modelling of the Strategy to take us forward. The position on this budget is improved on the position in 2019-20 but does include a level of growth as part of 2020-21 budget planning. This is an area where budgets will need to be re-aligned as we progress the EOTAS Strategy and the position with regards to the Additional Support review.
- 5.4.5 The projected underspend against the Early Years Central Team is due to the success of the team in accessing specific grant funding to support staff related costs. This grant funding relates to a number of Welsh Government grants (Flying Start & Childcare in particular), it is contributing towards the costs of staff that are covering specific vacancies. At this point the continuation of some of this grant funding remains uncertain for future years. The projected in year underspend has increased by circa £50k. The projected spend includes the potential procurement of a new piece of software required to support delivery of our regulatory requirements moving forwards, in the most efficient and effective way possible. This was mentioned in the period 5 update.
- 5.4.6 The projected overspend on the Music Service has reduced slightly. The overspend is the consequence of grant funding (estimated at £79k) that has not materialised in year (this support had been received in the previous years). The further challenge for the Music Service this year is with regards to the ability to generate additional income beyond the existing SLA commitment of circa £300k.
- 5.4.7 It is important to note that the current projection excludes a forecasted outturn position for our schools. We need to be mindful of the following, with further work required to review and consider:
- Impact of a Teachers pay award from September 2020 in excess of 2%. Following confirmation of the pay award details for teachers the cost implications are currently under review. It is estimated that the impact for the Authority is an additional cost of £533k (to fund the difference between a 2% uplift and an updated average of 3.1%), we've received notification of funding to the value of £247k. A report on this matter is scheduled for Cabinet discussion on 13th January 2021. The shortfall of £286k is not included as

part of this report at this point.

- Further to the period 5 budget monitoring report, our secondary schools have now been advised of the details with regards to clawback relating to their formula allocated funding for free school meals (for the period that families have received support through weekly food deliveries).
- Work is on-going with our schools and within the Directorate with regards to eligibility, non-eligibility against the WG Covid Hardship Fund. To date the Directorate has secured over £700k in grant to support additional expenditure and lost income costs.
- Cost implications of building related work required for a second Trinity Fields satellite class based at the St Cenydd Comprehensive site and the development of the Virginia Park site as a Youth & EOTAS provision. It is currently estimated that an investment of circa £250k could be required to support these developments. This position is currently under review.

5.5 Progress Made Against the 2020/21 Revenue Budget Savings Targets

5.5.1 The 2020/21 revenue budget settlement for Education and Lifelong Learning included a specific savings target of £556k. All proposals are targeted against Central Education & Lifelong Learning budgets. Managers have progressed implementation of the targets, the only real variance which has become a financial pressure relates to the Music Service (as detailed in the body of the report).

5.5.2 Going forwards it is not anticipated that there will be any other issues linked to the original savings proposals.

5.6 Conclusion

5.6.1 The projected outturn position for Education and Lifelong Learning is currently an underspend of £341k. Issues linked to the Teachers Pay Award and costs linked to site requirements for a second Trinity Fields satellite class located at St Cenydd and Virginia Park as part of our Youth & EOTAS provision are excluded from this figure.

6. ASSUMPTIONS

6.1 The projected outturn position is based on actual income and expenditure details to the end of October 2020, together with data used to forecast future income and expenditure. Account is also taken of the outturn position for previous years and information available following discussions with Managers.

6.2 Issues relating to covid have been quantified or identified in the body of the report.

7. LINKS TO RELEVANT COUNCIL POLICIES

7.1 The report identifies how the Directorate intends using the allocated resources to ensure that key strategies are achieved. The content of this report is in accordance with the budget and medium term financial strategy, considered and approved by Council in February 2020.

7.2 Corporate Plan 2018-2023.

Effective financial planning and financial controls contribute towards or impacts the Corporate Well-being Objectives, which are:

Objective 1 - Improve education opportunities for all

Objective 2 - Enabling employment

Objective 5 - Creating a county borough that supports a healthy lifestyle in accordance with the sustainable Development Principle within the Wellbeing of Future Generations (Wales) Act 2015

Objective 6 - Support citizens to remain independent and improve their well-being
The objectives are high level themes and each have several outcomes that sit underneath them, (36 in total) so it may benefit the author to look at the outcomes within the plan to understand the cross-cutting nature of the Council's priorities with regard to any impact the report may have on the Corporate Plan.

8. WELL-BEING OF FUTURE GENERATIONS

8.1 Effective financial management is a key element in ensuring that the Well-being Goals within the Well-Being of Future Generations (Wales) Act 2015 are met:-

- A prosperous Wales
- A resilient Wales
- A healthier Wales
- A more equal Wales
- A Wales of cohesive communities
- A Wales of vibrant culture and thriving Welsh Language
- A globally responsible Wales

8.2 Effective financial management is also consistent with the five ways of working as defined within the sustainable development principle in the Act

- Long Term – The importance of balancing short-term needs with the need to safeguard the ability of future generations to meet their long-term needs
- Prevention - How acting to prevent problems occurring, or getting worse, may help public bodies meet their objectives
- Integration – Considering how the public body's well-being objectives may impact upon each of the well-being goals, on their other objectives, or on the objectives of other public bodies
- Collaboration – Acting in collaboration with any other person (or different parts of the body itself) that could help the body to meet its well-being objectives
- Involvement – The importance of involving people with an interest in achieving the well-being goals, and ensuring that those people reflect the diversity of the area which the body serves.

9. EQUALITIES IMPLICATIONS

9.1 There are no potential equalities implications of this report and its recommendations on groups or individuals who fall under the categories identified in Section 6 of the Council's Strategic Equality Plan. There is no requirement for an Equalities Impact Assessment Questionnaire to be completed for this report.

10. FINANCIAL IMPLICATIONS

- 10.1 In summary, based on information currently available there is projected revenue underspend for Education & Lifelong Learning of £341k. This projection is impacted by 2 significant variances, an overspend position for maternity supply cover costs in schools plus an underspend on the Home to School / College transport budget.
- 10.2 In 2020/21 there are a number of one off savings which have assisted with regards to reducing the projected overspend position, most notably in year staff vacancies and additional grant income linked to staff.
- 10.3 Overall the current projected outturn position for Education & Corporate Services is an underspend of £1,532k.

11. PERSONNEL IMPLICATIONS

- 11.1 In 2020-21 the Directorate will continue with the strategy of prudent vacancy management.
- 11.2 There are no direct personnel implications arising from this report

12. CONSULTATIONS

- 12.1 There are no consultation responses that have not been reflected in this report.

13. STATUTORY POWER

- 13.1 Local Government Act 1972 and 2000.

Author: Jane Southcombe, Finance Manager (Education, Lifelong Learning & Schools) southj@caerphilly.gov.uk

Consultees: Richard Edmunds, Corporate Director, Education and Corporate Services
Keri Cole, Chief Education Officer
Sue Richards, Head of Service – Education Planning & Strategy
Sarah Ellis, Lead for Inclusion & ALN
Sarah Mutch, Early Years Manager
Paul Warren, Strategic Lead for School Improvement
Cllr Ross Whiting, Cabinet Member for Education & Achievement
Cllr Eluned Stenner, Cabinet Member for Finance, Performance & Planning
Cllr Teresa Parry, Chair of Education Scrutiny Committee
Cllr Carol Andrews, Vice Chair of Education Scrutiny Committee
Steve Harris, Head of Financial Services & S151 Officer
Mike Eedy, Finance Manager, Communities
Dave Roberts, Principal Accountant (Finance Advice & Support)
Mike Lewis, Principal Accountant Education
Julie Baker, Principal Finance Officer (Schools)

Lynne Donovan, Head of People Services
Rob Tranter, Head of Legal Services
Anwen Cullinane, Senior Policy Officer (Equalities & Welsh Language)

Appendices:

Appendix 1 Projected Revenue Outturn Figures 2020-21

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

EDUCATION & LIFELONG LEARNING	Original Estimate 2020-21		Estimated Outturn 2020-21		Variance Under (Over) 2020-21
	£	£	£	£	£
<u>SUMMARY</u>					
SCHOOLS RELATED		118,512,778	118,354,035		158,743
EDUCATION		16,591,024	16,352,494		238,530
LIFELONG LEARNING		3,799,179	3,780,804		18,375
COVID RELATED - Not funded by WG			75,000		(75,000)
TOTAL SERVICE EXPENDITURE (Revenue)		138,902,981	138,562,333		340,648

EDUCATION & LIFELONG LEARNING	Original Estimate 2020- 21 £	Estimated Outturn 2020-21 £	Variance Under (Over) 2020-21 £
<u>SCHOOLS RELATED</u>			
Individual Schools Budget	116,924,167	117,089,105	(164,938)
Post 16 Initiative (Grant Income)	(3,756,978)	(3,921,916)	164,938
Earmarked Formula Funding (inc. Joint Use Sites)	221,513	189,644	31,869
Schools LMS Contingencies	159,220	159,220	0
Other Direct School Related			
Learning Support Staff Registration Fee	20,506	20,506	0
PFI Funding Gap	342,399	342,399	0
PFI Building Maintenance	50,228	50,228	0
Key Stage 2 Funding (Former Grant)			
Secondary Additional Funding			
School Meal Admin. Utility & Telephone	431,536	426,211	5,325
Relief Supply Cover (Maternity)	503,906	800,153	(296,247)
Police Checks	61,859	55,688	6,171
APT&C Pay Award - Schools (Potential)	98,000	98,000	0
Copyright and Licensing (Schools)	72,337	70,732	1,605
Total Other Direct School Related	1,580,771	1,863,917	(283,146)
Early Years (Rising 3's)	850,872	830,270	20,602
Education Improvement Grant - Match Funding	640,241	631,961	8,280
Early Retirement Pension Costs of School Based Staff	1,892,972	1,842,972	50,000
Home to School / College Transport		(331,138)	331,138
<u>EXPENDITURE TO DIRECTORATE SUMMARY</u>	118,512,778	118,354,035	158,743

EDUCATION & LIFELONG LEARNING	Original Estimate 2020- 21 £	Estimated Outturn 2020-21 £	Variance Under (Over) 2020-21 £
<u>EDUCATION</u>			
Management & Support Service Costs	1,187,925	1,179,614	8,311
Social Inclusion			
Psychological Service	644,505	582,816	61,689
Behaviour Support	183,407	181,993	1,414
Education Welfare Service	348,987	329,556	19,431
Youth Offending Team	53,805	53,805	0
Safeguarding	257,650	241,246	16,404
School Based Counselling	318,967	319,092	(125)
Total Social Inclusion	1,807,321	1,708,508	98,813
Additional Learning Needs			
ALN Advisory Support Service	248,415	248,380	35
Professional/Statementing	198,332	197,789	543
Language Support Primary	456,234	450,342	5,892
Specialist Resources	44,183	23,326	20,857
ALN Improvement Initiative	3,437	3,437	0
Childrens Centre	33,520	33,220	300
SNAP Cymru	47,661	47,661	0
Outreach Trinity Fields	53,900	53,900	0
Speech Therapy	59,408	59,408	0
SENCOM (Sensory Service)	714,574	695,322	19,252
Autism	207,201	207,201	0
Total Additional Learning Needs	2,066,865	2,019,986	46,879
Learning Pathways Partnership			
14 - 19 Initiative (Transport Costs)	131,631	85,673	45,958
Total Learning Pathways Partnership	131,631	85,673	45,958
EOTAS, Additional Support & Out of County Provision	9,509,518	9,559,378	(49,860)
Early Years Provision & Support			
Early Years Central Team	364,080	216,845	147,235
Total Early Years Provision & Support	364,080	216,845	147,235

EDUCATION & LIFELONG LEARNING	Original Estimate 2020- 21	Estimated Outturn 2020-21	Variance Under (Over) 2020-21
	£	£	£
LEI Service Provision			
SACRE	2,634	2,634	0
Outdoor Education Advisor SLA	30,793	30,793	0
School Improvement	50,000	50,000	0
Music Service	394,318	473,386	(79,068)
WJEC & Subscriptions	40,234	19,972	20,262
Total LEI Service Provision	517,979	576,785	(58,806)
Education Achievement Service (EAS)			
Contribution to EAS Joint Working	1,005,705	1,005,705	0
Total Education Achievement Service	1,005,705	1,005,705	0
EXPENDITURE TO DIRECTORATE SUMMARY	16,591,024	16,352,494	238,530
<u>LIFELONG LEARNING</u>			
Adult Education	71,786	60,290	11,496
Youth Service	1,271,840	1,264,961	6,879
Library Service	2,363,290	2,363,290	0
LLL Insurance & Non Operational Property/Land	92,263	92,263	0
<u>EXPENDITURE TO SERVICE SUMMARY</u>	3,799,179	3,780,804	18,375
<u>COVID - not funded by WG (excludes Schools)</u>		75,000	(75,000)

EDUCATION SCRUTINY COMMITTEE – 11TH JANUARY 2021

SUBJECT: MANAGING SCHOOL PLACES - FAITH MEDIUM

**REPORT BY: CORPORATE DIRECTOR, EDUCATION AND CORPORATE
SERVICES**

1. PURPOSE OF REPORT

1.1 The purpose of this report is to inform members on how the demand for faith medium education provision is being met within the County Borough.

2. SUMMARY

2.1 There is 1 Voluntary Aided Faith School within the Authority, namely St Helen's Roman Catholic Primary School. Of the total cohort, 72.4% of the pupils attending are of the Catholic Faith with the remaining 27.6% from non-Catholic backgrounds.

2.2 St Helen's Roman Catholic Primary School has a published admission number of 30 and an overall capacity to 210 (plus nursery). In 2020/21 the school were able to accommodate all bar 1 pupil who was non-Catholic and upon appeal was offered a place. At present there are currently 213 pupils on roll of which 163 are of the Catholic Faith (excluding nursery). It should be noted that the additional 3 pupils were admitted via an appeals process.

2.3 The denominational census data, outlined in the body of the report, and current evidence outlined in 2.2 above, demonstrates that there is currently sufficient provision in place to meet demand for pupils from a faith background within the County Borough.

2.4 As part of the Authority's process in managing and planning the provision of school places, the delivery of Faith Medium Education is continually monitored, and members will be updated if there is a change in demand.

3. RECOMMENDATIONS

3.1 Members are asked to note the information contained in the report.

4. REASONS FOR THE RECOMMENDATIONS

- 4.1 To provide an update to Members on the current demand and provision for faith education within the County Borough.
- 4.2 This report was requested by a Member of the Education Scrutiny Committee.

5. THE REPORT

- 5.1 Local authorities must ensure that there are sufficient schools providing primary and secondary education for their area. Under Section 14 of the Education Act 1996, schools are regarded as sufficient if they are sufficient in number, character and equipment to provide for all pupils the opportunity of appropriate education and to meet parental demand. In order to fulfil these duties, local authorities must ensure that they plan thoroughly and engage fully with relevant partners, including the appropriate religious bodies for schools serving their area which have a designated religious character.
- 5.2 An appropriate religious body is, in the case of a Church in Wales or Roman Catholic school, the appropriate diocesan authority, or in the case of other schools, the body representing the religion and religious denomination stated in relation to the school in an order made under section 69(3) of the School Standards and Framework Act 1998.
- 5.3 Section 85a of the 1998 Act (inserted by section 46 of the Education Act 2002) requires all Local Authorities to establish an admission forum. Admission forums provide a vehicle for admission authorities and other key interested parties to discuss the effectiveness of local admission arrangements, consider how to deal with difficult admission issues and advise admission authorities on ways in which their arrangements can be improved. In relation to St Helen's School, they are their own admissions authority, however they work with the Local Authority in delivering this requirement. In addition, an invite is also extended to Anne Robertson, the Director of the Diocesan Education Department to ensure there is full representation in relation to this faith element.
- 5.4 The 2011 Census return for the authority demonstrates a mixed denominational make up:

2011	All usual Residents	No Religion	Christian	Buddhist	Hindu	Jewish	Muslim	Sikh	Other	Not stated
Caerphilly	178,806	73,084	90,669	278	174	69	391	152	665	13,324
Population %		41%	51%	0.16%	0.10%	0.04%	0.22%	0.09%	0.37%	7.45%

- 5.5 There is 1 designated Faith School within the Authority, namely St Helen's Roman Catholic Primary School. St Helen's Roman Catholic Primary School is a Voluntary Aided Roman Catholic School and functions under the Trusteeship of the Archdiocese of Cardiff. The School is a mixed primary with a capacity of 210 (excluding nursery) with a published admission number of 30.

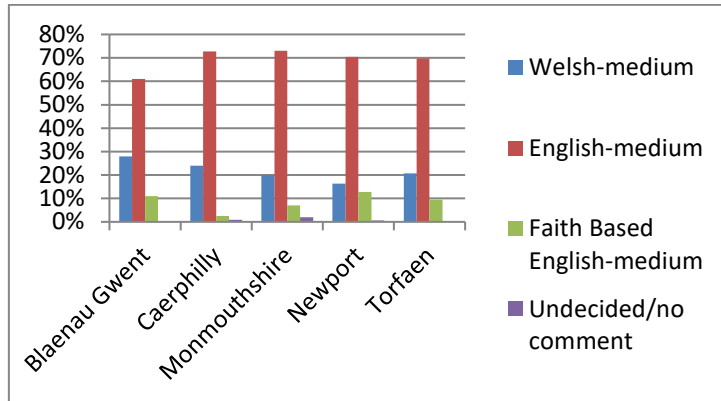
- 5.6 The general expectation is for the pupils currently attending St Helen's to transfer at Year 7 into Cardinal Newman Secondary School (RCT) or subject to parental preference alternative Secondary provision.
- 5.7 To give this report a full context, in relation to demand for faith medium education hosted outside of county, we can confirm that prior to the Covid outbreak in March 2020, the Authority was transporting 357 pupils at a daily cost of £1,654 in order to meet parental preference.
- 5.8 The proportion of pupils attending St Helen's equates to 1.5% of the entire primary age pupil cohort across the Authority and of those in attendance of the school, as of September 2020, 72.4% of the pupils attending are of the Catholic Faith with the remaining 27.6% from non-Catholic backgrounds.

<u>St Helens Catholic Primary School</u>	<u>As at September 2020</u>	<u>As at September 2020</u>	<u>As at September 2020</u>
Year Group	Catholic	Other	Total
Nursery*	10	16	26
Reception	22	9	31
Year 1	21	9	30
Year 2	22	9	31
Year 3	22	8	30
Year 4	25	5	30
Year 5	20	10	30
Year 6	31	0	31
Total	173	66	239

**Nursery is a non-statutory provision but included to provide a full overview.*

Data has been provided by St Helen's School as they are their own admissions authority with their own admission oversubscription criteria.

- 5.9 The catchment area for St Helen's School caters for the whole Authority. The data indicates that the demand for Faith Medium Education within the Authority is relatively low in comparison to other areas of educational provision. There is adequate provision for pupils of the Catholic faith as demonstrated by the denominational breakdown.
- 5.10 The Welsh Government School's Admission Code 2013 states that a faith school can only admit up to their published School Admission Number. If the number of applications exceeds the published admission number then the admission authority would be required to apply the oversubscription criteria and if any pupils are refused admission the parents would be able to go through the appeals process. Over the last 4 years, no children of the Catholic Faith have been refused admission.
- 5.11 In 2018 Blaenau Gwent, Caerphilly, Torfaen, Monmouthshire and Newport Councils developed a co-ordinated approach and devised a single questionnaire that was circulated to parents of pupils born within a specific age category. The purpose of the questionnaire was to establish parental demand in particular for Welsh Medium Education but also incorporated a question to indicate demand for Faith Medium Education. From the 1,959 returns for Caerphilly, 2.06% of parents surveyed stated that they would opt for Faith school education for their child, substantially lower than those of neighbouring authorities as demonstrated in the infographic below:

6. ASSUMPTIONS

- 6.1 Whilst the Caerphilly CBC Standing Advisory Council for Religious Education (SACRE) advises the Local Authority on worship and the religious education to be given in accordance with the agreed syllabus including methods of teaching, advice on materials and the provision of training for teachers; It is the remit of the 21st Century Schools Team to manage the planning of school places. It is assumed that the two areas are complementary and that there are no known conflicts.

7. LINKS TO RELEVANT COUNCIL POLICIES

- 7.1 Caerphilly's Shared Ambitions Strategy: To raise standards and ensure our learners are healthy, confident, proud and ambitious and can access high quality educational opportunities, settings and experience.
- 7.2 Caerphilly's Wellbeing Objectives 2018 to 2023. This proposal will assist the Authority in meeting these objectives in particular the following:
Well-being Objective 1 – Improve Education opportunities for all

8. WELL-BEING OF FUTURE GENERATIONS

- 8.1 The Well-Being of Future Generation (Wales) Act 2015 is about improving the social, economic, environmental and cultural wellbeing of Wales. It requires public bodies to think more about the long-term, working with people and communities, looking to prevent problems and take a more joined up approach. This will create a Wales that we all want to live in, now and in the future. The Act puts in place seven well-being goals:

- A prosperous Wales.
- A resilient Wales.
- A healthier Wales.
- A more equal Wales.
- A Wales of cohesive communities.
- A Wales of vibrant culture and thriving Welsh Language.
- A globally responsible Wales.

8.2 The Act sets out the sustainable development principle against which all public bodies in Wales should assess their decision-making. The aim of the legislation is to ensure the well-being of future generations through maximising the contribution public bodies make towards the well-being goals. In using the sustainable development principle it is incumbent that the authority considers the whole of the population it serves and considers the effect of its actions on future generations. The principle, also known as the five ways of working is assessed below:

- **Long Term** - Forecasting of pupil numbers has been utilised to identify the demand for school places to ensure sufficient Educational places in our schools.
- **Prevention** – Effective management and planning of school places will ensure there is adequate provision within each educational provision to meet demand and parental preference where applicable.
- **Integration** – Ensuring that there are adequate educational opportunities within our schools to meet the needs of the community.
- **Collaboration** – The Authority and the School will continue to work together effectively through partnership working to ensure the needs of all pupils and parents are met, e.g. the School Admissions Forum.
- **Involvement** – Through the consultation process the Council will ensure that there is full engagement with all relevant stakeholders, e.g. parents, pupils and the local community.

9. EQUALITIES IMPLICATIONS

9.1 There are no Equality implications arising from the report as this is an update on existing arrangements.

10. FINANCIAL IMPLICATIONS

10.1 None

11. PERSONNEL IMPLICATIONS

11.1 There is no specific personnel implication directly resulting from the report.

12. CONSULTATIONS

12.1 The draft report was distributed as detailed below. All comments received have been reflected in this version of the report.

13. STATUTORY POWER

13.1 School Organisation Code 2018 (Welsh Government)
Education Act 1996
School Standards and Framework Act 1998
School Standards & Organisation (Wales) Act 2013

Schools Admissions Code 2013

Author: Andrea West, 21st Century Schools Manager

Consultees: Sue Richards, Head of Education Planning and Strategy
Christina Harrhy, Chief Executive
Richard Edmunds, Corporate Director of Education and Corporate Services
Keri Cole, Chief Education Officer
Dave Street, Corporate Director, Social Services
Mark S. Williams, Corporate Director Communities
Councillor Philippa Marsden, Leader of the Council
Councillor Ross Whiting, Cabinet Member for Education and Achievement
Councillor Teresa Parry, Chair of Education Scrutiny Committee
Councillor Carol Andrews, Vice Chair of Education Scrutiny Committee
Lynne Donovan, Head of People Services
Anwen Cullinane, Senior Policy Officer (Equalities and Welsh Language)
Rob Tranter, Head of Legal Service and Monitoring Officer
Ros Roberts, Business Improvement Manager
Jane Southcombe, Education Finance Manager
Mark Williams, Interim Head of Property Services
Steve Pugh, Corporate Communications Manager

PWYLLGOR CRAFFU ADDYSG GYDOL OES – 11 IONAWR 2021

**PWNC: GWASANAETH LLYFRGELLOEDD BWRDEISTREF SIROL CAERFFILI
ASESIAD SAFONAU BLYNYDDOL LLYWODRAETH CYMRU 2018-19**

**AWDUR YR ADRODDIAD: CYFARWYDDWR ADDYSG A GWASANAETHAU
CORFFORAETHOL**

1. DIBEN YR ADRODDIAD

- 1.1 Hysbysu'r Pwyllgor Craffu Addysg Gydol Oes o'r cynnydd a wnaed gan Wasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol i ateb gofynion 6^{ed} Fframwaith Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Llywodraeth Cymru, yr Hawliau Craidd a'r Dangosyddion Ansawdd, yn ystod 2018-19.
- 1.2 Mae **Atodiad 1** yn cynnwys y nodweddion sydd yn Fframwaith Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Llywodraeth Cymru 2017-2020 fel arweiniad i'r Aelodau.

2. CRYNODEB

- 2.1 Hon yw 2^{il} flwyddyn Fframwaith Llywodraeth Cymru o'r enw 'Llyfrgelloedd Cysylltiedig ac Uchelgeisiol 2017-2020.' Mae'r 6^{ed} Fframwaith yn cynnwys y canlynol:
 - 12 Hawl Craidd
 - 16 Dangosydd Ansawdd – gyda thargedau ar gyfer 10 o'r rhain
 - Tabl graddio gan Lywodraeth Cymru i gymharu Safonau pob Awdurdod Lleol, sy'n gosod Caerffili fel rhif 5 allan o 22
 - Astudiaethau Achos o Effaith Dda, i roi tystiolaeth o gyfraniad gwasanaeth llyfrgelloedd i ddefnyddwyr y gwasanaeth
 - Naratif strategol yn dangos cyfraniad y gwasanaeth llyfrgelloedd tuag at flaenoriaethau ehangach a nodau strategol Llywodraeth Cymru.
- 2.2 Aseswyd bod Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn bodloni pob un o 12 Hawl Craidd Llywodraeth Cymru.

Aseswyd hefyd bod Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn bodloni yn llawn 8 o'r 10 Dangosydd Ansawdd i Gymru y gosodwyd targedau ar eu cyfer, ac yn bodloni 2 yn rhannol, ac nid oedd unrhyw ddangosydd yn cael ei fethu'n llwyr.

Yn ôl Tabl Llywodraeth Cymru i gymharu safonau Awdurdodau Lleol, mae Caerffili yn rhif 5 allan o 22. Felly mae Caerffili 2 le yn uwch yn y tabl o'i gymharu gyda chanlyniadau 2017/18

Cafodd y pedair astudiaeth achos, yn asesu effaith defnyddio'r llyfrgell ar fywydau pobl, eu harfarnu a'u cytuno gan yr Asesydd.

Arfarnwyd a chytunwyd ar ddatganiad manwl gyda'r Asesydd oedd yn amlygu'r synergedd rhwng gweithgareddau'r gwasanaeth llyfrgelloedd ag Amcanion Lles y Cyngor a rhwng y gweithgareddau â nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Mae copi o asesiad ffurfiol Llywodraeth Cymru wedi'i gynnwys gyda'r adroddiad hwn fel **Atodiad 2**.

2.3 Bu Grŵp Cyfeirio Safonau Llywodraeth Cymru yn asesu cyflwyniad Gwasanaeth Llyfrgelloedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili am 2018-19, a gwelwyd bod y meysydd canlynol yn rhai arbennig o gryf ym mherfformiad yr Awdurdod:

- Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili bellach bodloni pob un o'r 12 Hawl Craidd am y tro cyntaf, gydag ehangu'r ddarpariaeth Wi-Fi ar draws pob gwasanaeth llyfrgelloedd.
- Mae pob pwynt gwasanaeth sefydlog yn darparu amrediad da o gefnogaeth i ddatblygu sgiliau ac iechyd a lles, gyda datblygiadau ychwanegol yn 2018/19 trwy ddarparu gwasanaethau Dementia gyfeillgar.
- Mae'r cynnydd mewn aelodaeth o'r llyfrgell ac ymweliadau rhithiol yn parhau i fod y cynnydd uchaf fesul y pen yng Nghymru.
- Mae'r Astudiaeth Defnyddwyr sy'n Oedolion gan Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) ym mis Mai 2019 yn dangos bod lefelau uchel o foddhad yn parhau. Dywedodd 99% o'r rhai a holwyd bod y llyfrgell yn 'dda' neu'n 'dda iawn' ac roedd y gwasanaeth llyfrgelloedd yn 1^{af} o'i gymharu ag awdurdodau llyfrgell eraill.
- Mae'r gwasanaeth yn parhau i gyrraedd y targedau ar gyfer darparu deunyddiau yn y Gymraeg, gydag ymrwymiad cryf i'w fuddsoddiad yn y stoc Cymraeg i oedolion a phlant, a chynnydd yn gysylltiedig â hynny mewn benthyciadau deunyddiau.

2.4 Nododd Grŵp Cyfeirio Safonau Llyfrgelloedd Llywodraeth Cymru nifer o rannau eraill o'r perfformiad oedd yn is na'r cyfartaledd i Gymru. Roedd y rhain angen sylw pellach gan y Cyngor Bwrdeistref Sirol er mwyn cynnal ei allu i ddarparu gwasanaeth sy'n perfformio'n gryf yn y dyfodol. Roeddent yn cynnwys:

- Mae'r lefelau o ddarpariaeth/mynediad TGCh yn uchel, gyda Chaerffili yn cynnig y gyfran uchaf yng Nghymru o derfynellau rhyngwyd i'w defnyddio gan drigolion. Ond mae'r nifer sy'n cymryd y cyfle hwn a'r defnydd gwirioneddol o Wasanaethau Digidol y Fwrdeistref Sirol yn y ffurf yma'n parhau i ostwng mewn termau cymharol. Mae hynny oherwydd, yn rhannol, y cyfoeth o ddewis sydd ar gael ar hyn o bryd i drigolion lleol (lefelau uchel o gyfrifiaduron personol mewn llyfrgelloedd).

- Ers cwblhau Arolwg Plant ac Oedolion Ifanc CIPFA yn 2018, mae Caerffili yn parhau i ddangos lefelau uchel o foddhad gyda'r gwasanaeth. Er hynny, bu gostyngiad yn nifer y rhai sydd o'r farn bod y llyfrgell yn eu cynorthwyo i 'ddysgu a darganfod pethau.' Nodwyd yr heriau o gwrdd â disgwyliadau cenhedlaeth ifanc sy'n gynyddol ddigidol llythrennol.
- Mae presenoldeb mewn sesiynau hyfforddi wedi'u trefnu ymlaen llaw i ddefnyddwyr wedi parhau i ostwng, i raddau helaeth oherwydd gostyngiadau mewn cyrsiau digidol a ddarperir gan bartneriaid allweddol. Fodd bynnag, mae'r niferoedd sy'n cael cymorth hyfforddiant gwybodaeth wedi cynyddu.
- Bu gostyngiad amlwg mewn benthyg llyfrau, yn enwedig llyfrau plant, er bod perfformiad yn yr elfen hon yn parhau i fod ymysg yr uchaf fesul y pen yng Nghymru.
- Mae'r aseswyr yn 'rhagweld anawsterau mewn parhau gyda'r perfformiad mewn nifer o feysydd, gyda'r bwriad i leihau cyllidebau adnoddau a staffio yn 2019/20. Dylai'r awdurdod ystyried yn ofalus beth fydd effaith cyfyngiadau ariannu ar gapasiti'r gwasanaeth ac ar ddarparu gwasanaeth, wrth sicrhau y bydd y gwasanaeth yn parhau i gael yr adnoddau y mae eu hangen i allu cyfarfod ag anghenion ei gymunedau lleol.'

2.5 Yr asesiad cyffredinol o Wasanaeth Llyfrgelloedd y Cyngor Bwrdeistref Sirol am 2018-2019 yw 'darpariaeth sy'n parhau i gyflawni ac a gafodd ei gynnal yn erbyn cefndir o bwysau ariannol parhaus, wedi'u cysylltu gyda Chynllun Ariannol Tymor Canolig yr Awdurdod Lleol a'r effeithiau pellach a ragwelir i ddod mewn blynyddoedd dilynol o'r 6^{ed} cyfnod Fframwaith.' Cafwyd asesiad cadarnhaol oddi wrth y Panel Safonau o ran buddsoddiad ac ymrwymiad cryf y Fwrdeistref Sirol i ddarparu Wi-Fi ym mhob pwynt gwasanaeth.

3. ARGYMHELLION

3.1 Gofynnir i'r Pwyllgor Craffu Addysg Gydol Oes nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad, a fyddai fel arfer wedi cael ei gyflwyno i aelodau ym mis Ebrill 2020 ond a gafodd ei ohirio oherwydd y pandemig COVID-19. Cafodd crynodeb o berfformiad y Gwasanaeth Llyfrgelloedd ei gynnwys hefyd yn Adroddiad Monitro Perfformiad Blynyddol yr Awdurdod Lleol, a gyflwynwyd i'r Cabinet a'r Cyngor Llawn y mis diwethaf.

4. RHESYMAU DROS YR ARGYMHELLION

4.1 Hysbysu Aelodau Craffu Addysg Gydol Oes am yr hyn a gyflawnwyd gan Wasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol i gwrdd â gofynion 6^{ed} Fframwaith Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Llywodraeth Cymru 2017-20.

5. YR ADRODDIAD

5.1 Mae Crynodeb Gweithredol asesiad Llywodraeth Cymru o berfformiad Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn erbyn 6^{ed} Fframwaith Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus yn ystod 2018/19 yn dweud fel a ganlyn:

'Mae Caerffili wedi parhau i gyflawni'n effeithiol yn erbyn y fframwaith safonau yn

2018/19, gyda pherfformiadau cryf mewn rhannau allweddol. Mae ehangu'r ddarpariaeth Wi-Fi i bob gwasanaeth llyfrgelloedd yn ddatblygiad sydd i'w groesawu, sy'n sicrhau bod yr hawl graidd yn y maes hwn wedi'i chyflawni erbyn hyn.'

- 5.2 Aseswyd bod Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn cyflawni 12/12 o'r Hawliau Craidd yn llawn. Dyma'r flwyddyn gyntaf i'r gwasanaeth llyfrgelloedd gyflawni hyn. Mae'r awdurdod wedi blaenoriaethu buddsoddiad yn y Gwasanaeth Llyfrgelloedd i gynnig Wi-Fi yn ddi-dâl i drigolion, mewn safleoedd Llyfrgell.
- 5.3 Cyrhaeddodd Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili 8 o'r 10 Dangosydd Ansawdd (DA) yn llawn, ac fe atebwyd 2 DA yn rhannol, ac nid oedd unrhyw Ddangosydd wedi'i fethu'n llwyr.
- 5.4 Mae'r DA a gyflawnwyd yn rhannol yn cynnwys Dangosydd 19 'Deunydd Darllen Cyfredol a Phriodol' a Dangosydd 13 'Lefelau a Staffio a Chymwysterau.' Mae'n bwysig nodi bod newidiadau wedi digwydd, ran o'r ffordd drwy'r flwyddyn, yn y dull o gofnodi a ddefnyddiwyd gan Grŵp Cyfeirio Llywodraeth Cymru, a bod hynny wedi cael effaith ar berfformiad Caerffili. O ganlyniad methwyd, o ychydig, â chyflawni'r DA hwn. Pe bai'r awdurdod wedi cael mwy o rybudd o'r newid, byddai wedi llwyddo i gyflawni'r safon yma.
- 5.5 Yn Asesiad 2018-19, dim ond 6 o'r 22 Awdurdod Lleol wnaeth gyrraedd y rhan staffio proffesiynol (DA 13), a 5 o'r 22 oedd yn cwrdd â'r meini prawf ar gyfer caffael i stoc (DA 19).
- 5.6 Dangosir isod y rhannau o'r Fframwaith Asesu sy'n haeddu sylw arbennig oherwydd perfformiad da gan Wasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn 2018/19

Dangosydd Ansawdd	2018/19	Lleoliad	Isaf	Canolrif	Uchaf	2017/18
DA 1 Gwneud gwahaniaeth d) i'w fwynhau, diogel a chynhwysol	99%	2/15	90%	97%	100%	99%
DA 2 Boddhad Cwsmeriaid b) boddhad cwsmeriaid 'da iawn' neu 'da'	99%	3/14	93%	99%	100%	99%
d) 'da iawn' neu 'da' yn gyffredinol	99%	1/14	93%	97%	99%	98%
e) barn allan o ddeg oddi wrth ddefnyddwyr 16 oed ac ieuengach	9.4	4/13	8.5	9.3	9.5	9.3
DA 11 Mynediad ar lein b) cyfrifiaduron fesul y pen	14	1/22	5	10	14	14

Lleoliadau ar y tabl - 1 yw'r sgôr isaf (yr awdurdod sy'n perfformio orau)

DA 1 Gwneud gwahaniaeth : % o oedolion sy'n credu bod defnyddio'r llyfrgell wedi'u cynorthwyo i ddatblygu eu hiechyd a'u lles Perfformiad wedi gwella yn 2018/19, o 26% i 33%
DA 5 Hyfforddiant i ddefnyddwyr : hyfforddiant anffurfiol fesul y pen Perfformiad wedi gwella yn 2018/19, o 60 i bob 1,000 i 78 i bob 1,000 o'r boblogaeth
DA 8 Defnydd o'r llyfrgell : ymweliadau rhithiol fesul y pen Perfformiad wedi gwella yn 2018/19, o 473 i bob 1,000 i 509 i bob 1,000 o'r boblogaeth

DA 10 Benthycia deunydd Cymraeg fesul y pen

Cynyddodd y benthyciadau stoc Cymraeg yn 2018/19, o 685 i 903 i bob 1,000 o'r boblogaeth

5.7 Tynnir sylw isod at feysydd lle'r oedd y perfformiad yn is na'r cyfartaledd

Dangosydd Ansawdd	2018/19	Lleoliad	Isaf	Canolrif	Uchaf	2017/18
DA 1 Gwneud gwahaniaeth d) % o oedolion sy'n credu bod defnyddio'r llyfrgell wedi'u cynorthwyo hwy i ddatblygu sgiliau newydd	24%	15/15	24%	82%	96%	24%
DA 8 Defnydd o'r llyfrgell a) Ymweliadau fesul y pen	3,606	15/22	2,596	3,969	7,170	4,291
DA 11 Mynediad ar lein % o'r amser ar gael a ddefnyddiwyd gan y cyhoedd	18%	19/22	14%	25%	63%	20%
DA 14 Gwariant ar weithredu b) ar staff	49%	20/22	47%	62%	78%	Ddim yn berthnasol

5.8 **Gwneud gwahaniaeth**

Mae'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd, yn hanesyddol, wedi cael sgoriau cadarnhaol ar draws amrediad o fesurau boddhad cwsmeriaid, yn cynnwys bod y llyfrgell yn 'lle diogel a chynhwysol.' Mae boddhad cwsmeriaid wedi cynyddu o ran yr amrediad o adnoddau iechyd a lles sydd ar gael iddynt. Ymatebodd yr Aseswyr yn gadarnhaol i'r gwariant ychwanegol ar gyfer gwasanaethau Dementia gyfeillgar.

Boddhad Cwsmeriaid

Fel y nodwyd uchod, mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn parhau'n boblogaidd gyda defnyddwyr o bob oed a chefnidir cymdeithasol-demograffig. Mae'r sgoriau o 94% ar gyfer dewis o lyfrau a 99% ar gyfer gofal cwsmer ymysg y chwarter uchaf yng Nghymru, ac yn amlygu'r amrediad o wasanaethau ardderchog sydd ar gael i drigolion eu defnyddio.

Cefnogaeth i Ddatblygiad Unigol

Yn ystod 2018/19, mae'r gwasanaeth llyfrgelloedd wedi cadw yn agored pob un o'r 18 pwynt gwasanaeth llyfrgelloedd a'r lefel o ddarpariaeth sy'n mynd gyda hynny. Fodd bynnag, gall fod yn heriol yn y blynyddoedd sydd i ddod, wrth i bwysau ariannol cynyddol yn gysylltiedig gyda Chynllun Ariannol Tymor Canolig yr Awdurdod Lleol gael effaith uniongyrchol ar ddyraniadau adnoddau ac ar niferoedd y cyflogaeth.

Cefnogaeth i Iechyd a Lles

Mae'r llyfrgell wedi parhau i gefnogi'r cynnig o ran y stoc, hyrwyddo iechyd, gweithio mewn partneriaeth a'r lle sydd ar gael yn y llyfrgell ar gyfer yr agenda iechyd a lles. Arweiniodd hynny at gynnydd mewn cwsmeriaid y llyfrgell sy'n gwella eu gwybodaeth am iechyd a lles. Yn ystod 2018/19, bu'r gwasanaeth llyfrgelloedd yn gweithredu'n arbennig yn y meysydd a ganlyn:

- Parhau i fuddsoddi mewn llyfrau llyfrgell ar iechyd a lles, ym mhob fformat.
- Darparwyr y gwasanaeth iechyd yn defnyddio lle mewn llyfrgelloedd.
- Cafodd 97% o staff y llyfrgell hyfforddiant i fod yn Gyfeillgar i Dementia. Fe enillodd pob un o'r 18 llyfrgell statws *Cyfeillgar i Dementia* oddi wrth Gymdeithas Alzheimer.

Hyfforddiant i Ddefnyddwyr

Roedd cynnydd yn lefel yr hyfforddiant anffurfiol fesul y pen gan Wasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili, o 69 i bob mil o'r boblogaeth o drigolion yn 2017/18 i 78 yn 2018/19. Er gwaethaf y cynnydd hwn, yr awdurdod hwn yw'r ail isaf yng Nghymru. Mae'r gwasanaethau llyfrgell erbyn hyn yn yr ail flwyddyn lawn o staffio sengl mewn nifer o lyfrgelloedd llai o faint y Fwrdeistref Sirol. Mae gan y staff yn y pwyntiau gwasanaeth hyn lai o amser i gefnogi cwsmeriaid ar sail 'un i un' i ddatblygu sgiliau technoleg gwybodaeth neu gymryd rhan mewn gweithgareddau dysgu anffurfiol eraill.

Er ei bod yn bwysig nodi bod yr arolwg yn dangos cynnydd yn y gyfradd o fodlonrwydd ymysg dysgwyr, mae hefyd yn bwysig ystyried y gostyngiad sylweddol yng nghyfanswm y bobl sy'n dod i sesiynau hyfforddi wedi'u trefnu ymlaen llaw. Mae'r rhain wedi gostwng 26%, i raddau helaeth oherwydd gostyngiadau yn y ddarpariaeth cyrsiau digidol partner, wrth i golegau gadw gwasanaethau fwyfwy tu mewn i'w sefydliadau eu hunain.

Presenoldeb Defnyddwyr mewn Digwyddiadau Llyfrgell

Roedd cynnydd o 14% eleni yn nifer yr oedolion a phlant yn cymryd rhan mewn digwyddiadau neu weithgareddau yn llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol. Mae hynny'n arwydd o allu staff i wrthsefyll amgylchiadau, eu creadigrwydd, gweithio mewn partneriaeth a gwaith caled yr holl staff llyfrgell, ar y safleoedd sydd â nifer o staff a'r rhai gyda staffio sengl.

Lleoliad Pwyntiau Gwasanaeth

Mae'r Awdurdod Lleol wedi cynnal ei nifer bresennol a'r dosbarthiad o Lyfrgelloedd sefydlog lle mae 98% o aelwydydd yn parhau i fod o fewn 2 filltir o bwynt gwasanaeth sefydlog.

Defnydd o Lyfrgelloedd

Mae'r ffigyrau o'r rhai sy'n defnyddio'r llyfrgell wedi parhau'n gadarnhaol ar y cyfan am 2018/19. Rhagwelwyd y byddai gostyngiad mewn benthyciadau o'r stoc i oedolion a'r stoc iau, oherwydd yn rhannol:

- Newid cymdeithasol tuag at wasanaethau Digidol fel e-Lyfrau ac e-Lyfrau Sain
- Gostyngiad mewn benthyciadau llyfrau llyfrgell yn y Deyrnas Unedig
- Archwiliad Gwasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili o Fenthyciadau Cymunedol.

Mae ffigyrau cadarnhaol ar ddefnydd o'r llyfrgell yn datgelu'r canlynol:

- Bu cynnydd o 6,752 mewn ymweliadau â gwefan y llyfrgell yn ystod y flwyddyn adrodd hon

- Bu cynnydd o 3.9% yng nghyfanswm nifer aelodau'r llyfrgell
- Bu cynnydd o 27% yng nghyfanswm y lawr lwytho gwasanaeth e-Ddigidol ar gyfer e-Lyfrau, e-Lyfrau Sain, e-Gylchgronau ac e-Gomics.
- Bu gostyngiad bychan yng nghyfanswm nifer yr ymweliadau â lleoliadau'r llyfrgell yn ystod y flwyddyn, ac mae lefelau lleol a chenedlaethol hefyd wedi gostwng. Fodd bynnag, mae Caerffili yn parhau'n gystadleuol o'i chymharu gydag ardaloedd daearyddol tebyg o Gymru.

Deunydd Darllen Cyfredol a Phriodol

Roedd Gwasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili yn siomedig i gyrraedd y safon hon ddim ond yn rhannol. Fe arweiniodd newid yn y drefn adrodd gan y Grŵp Cyfeirio Safonau at ddull gwahanol o gyfrifo caffael teitlau, ran o'r ffordd drwy'r flwyddyn ariannol. Rhoddodd y Gwasanaeth Llyfrgelloedd ymateb gyda rhesymau i'r cyhoeddiad hwn, ac fe sicrhodd hynny ein bod ni'n ateb y safon yn rhannol yn hytrach nag yn ei fethu. Er gwaethaf y siom yma, mae'r gwasanaeth llyfrgelloedd yn parhau i ateb y targed ar gyfer darpariaeth Gymraeg a chyflenwi ceisiadau llyfrgell. Mae'r gwasanaeth yn parhau i fod ag ymrwymiad cryf i'w nodau strategol ar gyfer plant ac oedolion ifanc, a rhoddwyd pwyslais eleni ar brynu casgliadau ychwanegol o deitlau profiad bywyd Cyfnod Allweddol 1 a'r ddarpariaeth yn y Gymraeg.

Mynediad Ar Lein

Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili sy'n cynnig y nifer fwyaf cynhwysfawr yng Nghymru o Derfynellau Mynediad Cyhoeddus i gwsmeriaid eu defnyddio. Mae hynny'n sicrhau y gall trigolion lleol gael mynediad hawdd at gyfleusterau cyfrifiadur ardderchog yn ddi-dâl yn eu cymunedau eu hunain. Ond mae'r lefel o berfformiad a gyflawnir yn amlwg yn is na mewn llawer o Awdurdodau Lleol cymharol yng Nghymru, ac yn parhau'n fater mae angen ei wella. Fodd bynnag, nodwch os gwelwch yn dda bod y perfformiad is wedi'i gysylltu, yn y bôn, gyda'r nifer uchel o derfynellau sydd ar gael gan Wasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol, a'r ddarpariaeth Wi-Fi ar gael nawr ar bob safle llyfrgell. Mae'r gwasanaeth llyfrgelloedd yn gweithio nawr gydag Adran Technoleg Gwybodaeth CBSC i gael trefn adrodd ffurfiol ar gyfer Wi-Fi er mwyn adrodd ffigyrau Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2019/20.

Cyflenwi Ceisiadau

Yn ystod 2018/19 cafodd Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol 64,237 o geisiadau am deitlau penodol o stoc, sy'n gynnydd o 1% o'r flwyddyn cynt.

Lefelau Staffio a Chymwysterau Staff

Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn cyflawni'r safon hon yn rhannol. Mae'r lefelau staffio wedi parhau'n gyson yn ystod 2018-19 o'i gymharu gyda manylion 2017/18, ond rhagwelir y bydd cynigion cyllidebol y Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn effeithio ar y gwasanaeth yn ystod 2019/20. Mae arweinwyr cymwys mewn swyddi.

Mae'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd yn parhau gyda'i fuddsoddiad mewn datblygu'r gweithlu, gyda gostyngiad bychan o 0.1% mewn amser.

Oriau Agor

Ni fu gostyngiad mewn oriau agor llyfrgelloedd sefydlog yn ystod 2018/19, ac oherwydd effeithiolrwydd Polisi Tywydd Anffafriol y Gwasanaeth Llyfrgelloedd, ni fu'n rhaid cau unrhyw safleoedd heb drefnu hynny ymlaen llaw. Mae hyn yn dystiolaeth o agwedd broffesiynol ac ymroddiad y cyflogaeth a'u rheolwyr.

Astudiaethau Achos

Cafodd pedair astudiaeth achos ar effaith a gwerth Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol eu cyflwyno a'u hasesu gan Lywodraeth Cymru. Mae'r astudiaethau achos yn adlewyrchu'r effaith a gafodd y llyfrgell ar unigolyn neu grŵp o unigolion trwy gydol y flwyddyn. Roedd y rheiny'n cynnwys:

1. Ymgysylltiad Pontio'r Cenedlaethau Ffrindiau Dementia – ehangu prosiect sy'n bodoli'n barod ar gyfer sesiynau darllen a barddoniaeth gyda phreswylwyr cartrefi gofal lleol sydd â chyflyrau'n gysylltiedig â dementia. Aeth plant ysgol lleol i ymweld â phreswylwyr a rhyngweithio gyda hwy. Roedd y prosiect yn fuddiol i'r ddwy ochr, gan wella sgiliau cymdeithasol, cyfathrebu a llythrennedd.
2. Cefnogaeth i Deulu – rôl y llyfrgell mewn darparu lle croesawus i un teulu gael mynediad at adnoddau a rhannu gweithgareddau na fyddent fel arall yn gallu eu fforddio.
3. Cynllun RecRock – partneriaeth gyda menter gymdeithasol cerddoriaeth roc adloniant yn Llyfrgell Bargod, sy'n galluogi aelodau o'r gymuned i gymryd rhan mewn amrediad o weithgareddau wedi'u seilio ar gerddoriaeth. Cafodd y rhai fu'n cymryd rhan fudd trwy wella eu hunan-barch ac iechyd meddwl, yn ogystal â dysgu sgiliau newydd.
4. Darparu Cyfleoedd Dysgu - hwyluso gwaith gwasanaethau partner ar draws Caerffili, gyda gweithgareddau dysgu i bobl ifanc nad oeddent yn gallu gweithio mewn sefyllfa ysgol ffurfiol. Mae'r llyfrgelloedd yn amgylchedd dysgu diogel ac yn lle i addysgu, gyda phroffesiynoldeb ac ymgysylltiad staff y llyfrgell o gymorth i atgyfnerthu dysgu a datblygu sgiliau.

Cyfraniad at Themâu Blaenoriaeth Strategol y Cyngor

Fel rhan o'r wybodaeth a gyflwynwyd ar gyfer 2018/19, roedd datganiad ar gyfraniad Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol tuag at nifer o Strategaethau Lywodraeth Cymru a meysydd blaenoriaeth yr Awdurdod Lleol. Dywed y Grŵp Cyfeirio Safonau:

'Mae Caerffili yn rhoi datganiad manwl gan nodi'r synergedd rhwng gweithgareddau'r gwasanaeth llyfrgelloedd a dau Amcan Lles y Cyngor, a nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae themâu allweddol yn canolbwyntio ar wella cyfleoedd addysg, galluogi cyflogaeth, cefnogi ffyrdd o fyw iach, a chefnogi pobl i fyw'n annibynnol a gwella lles.'

Mae'r astudiaethau achos a'r datganiad strategol i'w gweld yn llawn yn **Atodiad 3(B)**.

Casgliad

- 5.9 Mae Asesiad Safonau Blynyddol Llywodraeth Cymru o Wasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili 2018/19 wedi cael ei asesu gan Banel Cyfeirio Cymru.
- 5.10 Barnwyd bod Gwasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili yn cyflawni pob un o'r 12 Hawl Craidd, yn ateb 8 Dangosydd Ansawdd yn llawn a 2 Ddangosydd Ansawdd yn rhannol, a heb fethu unrhyw ddangosydd yn llwyr.
- 5.11 Cafodd y pedair astudiaeth achos, yn asesu effaith defnyddio'r llyfrgell ar fywydau pobl, eu harfarnu a'u cytuno gan yr Asesydd.
- 5.12 Roedd datganiad manwl yn tynnu sylw at y synergedd rhwng gweithgareddau'r gwasanaeth llyfrgelloedd ac Amcanion Lles y Cyngor a hefyd nodau Deddf Cenedlaethau'r Dyfodol. Cafodd y datganiad ei arfarnu a'i gytuno gan yr Asesydd.

6. RHAGDYBIAETHAU

- 6.1 Ni wnaed unrhyw ragdybiaethau yn yr adroddiad hwn.

7. CYSYLLTIADAU GYDA PHOLISIŶAU PERTHNASOL Y CYNGOR

- 7.1 Uchelgeisiau a Rennir 2019-2022
Cynllun Gwella'r Gyfadran Addysg 2018-2019
- 7.2 **Cynllun Corfforaethol 2018-2023.**

Mae adroddiad Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru ar Wasanaeth Caerffili am 2018/10 yn disgrifio'r *Cydymffurfriad gyda Hawliau Craidd* a sut y mae'n cyfrannu at / yn effeithio ar yr Amcanion Lles Corfforaethol (gweler **Atodiad 4 - Manylion Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Caerffili 2018/19**).

Mae *Dangosyddion Ansawdd* Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru ar gyfer Caerffili hefyd yn disgrifio pwysigrwydd ac ethos y gwasanaeth llyfrgelloedd. Mae'n edrych ar adeiladau, llefydd mewn llyfrgelloedd, stoc y llyfrgell, darpariaeth technoleg gwybodaeth a staff cyrff partner er mwyn parhau i ddarparu gwell addysg i bob preswlydd (**Atodiad 4**).

Amcan 1 – Gwella cyfleoedd addysg i bawb

Gellir ymuno'n ddi-dâl ac mae'n agored i bawb.

Sicrhau bod staff cyfeillgar, gwybodus a chymwys ar gael i gynorthwyo.

Darparu lle ffisegol diogel, deniadol mae modd cael mynediad iddo, gyda staff yno ac oriau agor addas.

Darparu mynediad at wasanaethau, gweithgareddau diwylliannol ac adnoddau o ansawdd uchel yn Gymraeg.

Gweithio mewn partneriaeth i rannu catalogau a hwyluso mynediad at adnoddau holl lyfrgelloedd Cymru.

Amcan 2 – Galluogi Cyflogaeth

Benthyca llyfrau'n ddi-dâl a darparu mynediad di-dâl at wybodaeth, yn cynnwys adnoddau ar lein sydd ar gael 24 awr y dydd.

Darparu defnydd di-dâl o'r rhyngwrwd a chyfrifiaduron, yn cynnwys Wi-Fi.

Amcan 5 – Creu bwrdeistref sirol sy'n cefnogi ffordd iach o fyw yn unol â'r egwyddor Datblygu Cynaliadwy yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Darparu mynediad at amrediad o wasanaethau, gweithgareddau ac adnoddau i gefnogi dysgu gydol oes, lles a datblygiad personol, cymryd rhan yn gymunedol a diwylliant a hamdden.

Amcan 6 - Cynorthwyo dinasyddion i aros yn annibynnol a gwella eu lles

Darparu gwasanaethau, cyfleusterau ac adnoddau gwybodaeth priodol i unigolion a grwpiau gyda gofynion arbennig.

Gweithio gydag amrediad o bartneriaid i hyrwyddo a darparu gwasanaethau i gynulleidfaedd newydd ac amrywiol, gan alluogi mwy o bobl i gael budd o'r gwasanaethau.

8. LLESIANT CENEDLAETHAU'R DYFODOL

8.1.1 Mae'r Adroddiad Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru ar gyfer Caerffili yn amlweddog a chynhwysfawr ac yn cyfrannu at bob un o themâu Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015:

- Cymru lewyrchus
 - Cymru gydnerth
 - Cymru iachach
 - Cymru sy'n fwy cyfartal
 - Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu
 - Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang
-
- Mae llyfrgelloedd yn cyfrannu at ddatblygu poblogaeth gyda sgiliau ac wedi'i haddysgu'n dda.
 - Gwasanaeth / system lyfrgell sydd wedi'i chysylltu gyda'i gilydd, sy'n cefnogi cydnerthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol a'r gallu i addasu i newid.
 - Gwasanaeth di-dâl i alluogi rhai mewn cymdeithas i gyflawni eu potensial, beth bynnag fo eu cefndir neu eu hamgylchiadau (yn cynnwys eu hamgylchiadau cymdeithasol-economaidd).
 - Gwasanaeth llyfrgelloedd sy'n cynorthwyo a chefnogi lles ffisegol a meddyliol pobl ac yn caniatáu ystyried dewisiadau rhydd a ffyrdd o ymddwyn.
 - Parhau i ddarparu gwasanaeth llyfrgelloedd i bawb, sy'n gydlynol, deniadol, diogel, hyfyw ac wedi'i gysylltu'n dda.
 - Gwasanaeth llyfrgelloedd sy'n parhau i hyrwyddo a diogelu diwylliant, treftadaeth a'r iaith Gymraeg, ac yn annog pobl i gymryd rhan yn y celfyddydau a chwaraeon a hamdden.
 - Gwasanaeth llyfrgelloedd sydd, wrth iddi wneud unrhyw beth i wella lles

economaid, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn cymryd i ystyriaeth sylwadau a barn trigolion o ran a yw hi'n gwneud cyfraniad cadarnhaol i lesi personol ac ehangach.

Mae'r Adroddiad Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2018-19 yn rhoi amlinelliad o sut mae'n gyson gyda'r pum ffordd o weithio fel y diffinnir yn yr egwyddor datblygiad cynaliadwy yn Neddff Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.

	Egwyddor Datblygiad Cynaliadwy (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol)	Mae Llyfrgelloedd yn Darparu
	Cynllunio tymor hir i gyflawni targedau a dyheadau	<ul style="list-style-type: none"> • Gwasanaeth Llyfrgelloedd sydd wedi'i gynllunio a'i reoli'n broffesiynol a'i dargedu at gefnogi trigolion a chymunedau Bwrdeistref Sirol Caerffili. • Gwasanaeth benthyca llyfrau'n ddi-dâl, gydag amrediad o deitlau a dyfnder aeddfed o adnoddau. • Mynediad di-dâl at y Rhyngwyd. • Mynediad di-dâl at Wi-Fi. • Darpariaeth cyfrifiadur personol cynaliadwy.
	Integreiddio sut byddwn yn gweithio ac yn darparu	<ul style="list-style-type: none"> • Cynnig Llyfrgell wedi'i hintegreiddio a'i rheoli'n dda, yn agored i bawb. • Gweithio'n agos gydag amrediad eang o bartneriaid, rhanddeiliaid a meysydd gwasanaeth sy'n cyfrannu atom ni, yn cynnwys Gwasanaethau Cwsmer a Hamdden. • Cerdyn mynediad 'Clyfar' wedi'i integreiddio, ar y cyd rhwng y Llyfrgelloedd a Hamdden. • Dull Cymru-gyfan o weithredu ar gyfer rheoli ysgolion yn lleol, Catalog Gwe-Lyfrgell a set o e-adnoddau.
	Cynnwys staff a phreswylwyr mewn datblygu gwasanaethau a'r heriau sy'n ein hwynebu ar hyn o bryd	<ul style="list-style-type: none"> • Datblygu deunyddiau hyfforddi / cefnogi i staff a chwsmeriaid • Rhaglen flynyddol o ymgynghori cyhoeddus trwy gyfrwng Arolygon o Blant ac Oedolion sy'n Ddefnyddwyr Llyfrgelloedd Cyhoeddus • Defnyddio mwy ar adborth rheolaidd trwy gyfrwng y Cyfryngau Cymdeithasol • Arfarniadau ac ymgynghori â staff arlein.
	Cydweithio gyda phartneriaid ac eraill i ddarparu'r gwasanaethau gorau yn canolbwyntio ar y gymuned	<ul style="list-style-type: none"> • Gweithio gyda grwpiau a sefydliadu sy'n hyrwyddo'r un gwerthoedd i gefnogi trigolion • Cydweithio i ddarparu gwasanaethau'n uniongyrchol i drigolion, gyda'r Tîm Gwasanaethau Cwsmer a nifer o Adrannau eraill o'r Cyngor. • Cydweithio gydag Awdurdodau Lleol eraill yng Nghymru a'r Deyrnas Unedig gyfan i gynnig y gwasanaethau gorau sydd modd i gwsmeriaid, o fenthyca rhwng awdurdodau i gaffael adnoddau ar y cyd i gael y gostyngiad pris gorau.

Atal gwastraffu deunyddiau a gwneud gwell defnydd o sgiliau ein gweithlu presennol

- Defnyddio teclynnau hyfforddi ar lein, llai o bapur wedi'i argraffu neu gostau teithio ac amser wrth fynd i leoliadau cyrsiau
- Strategaeth ymatebol ar gyfer y gweithlu a datblygiad
- Rhannu costau hyfforddiant a digwyddiadau gyda phartneriaid Cyngor Lleol, i gynorthwyo i gael y budd mwyaf fesul y pen
- Gwasanaeth di-dâl ar gyfer benthyca a cheisiadau llyfrau a defnyddio stoc mewn ffyrdd economaidd, i ateb anghenion cwsmeriaid gyda chyn lleied ag y bo modd o gost neu wastraff.

9. GOBLYGIADAU CYDRADDOLDEB

9.1 Nid oes angen Asesiad Effaith Cydraddoldeb ar hyn o bryd. Materion ar gyfer gwybodaeth yw'r rhai yn yr adroddiad hwn, yn ceisio rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am berfformiad yr Awdurdod o ran Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Llywodraeth Cymru.

10. GOBLYGIADAU ARIANNOL

10.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

11. GOBLYGIADAU PERSONÉL

11.1 Nid oes unrhyw oblygiadau personél yn gysylltiedig â'r adroddiad hwn.

12. YMGYNGHORI

12.1 Mae'r adroddiad yn adlewyrchu barn y rhai yr ymgynghorwyd â hwynt.

13. PŴER STATUDOL

13.1 Deddf Llyfrgelloedd Cyhoeddus ac Amgueddfeydd 1964.

Awdur: Karen Pugh – Uwch Reolwr Gweithredol Gwasanaethau Llyfrgell.

Ymgynghorwyd
â'r canlynol:

Cyng. Ross Whiting, Aelod Cabinet dros Ddysgu a Chyflawni
Cyng. Teresa Parry, Cadeirydd y Pwyllgor Craffu Addysg
Cyng. Carol Andrews, Is-gadeirydd y Pwyllgor Craffu Addysg
Christina Harrhy, Prif Weithredwr
Richard Edmunds, Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg a Gwasanaethau
Corfforaethol

Sue Richards – Pennaeth Cynllunio a Strategaeth Addysg
Mark S Williams, Cyfarwyddwr Corfforaethol Dros Dro - Cymunedau
Dave Street – Cyfarwyddwr Corfforaethol, Gwasanaethau
Cymdeithasol a Thai
Robert Tranter, Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol a Swyddog Monitro
Lynne Donovan, Pennaeth Gwasanaethau Pobl
Steve Harris, Pennaeth Gwasanaethau Cyllid a Swyddog Adran 151
Anwen Cullinane, Uwch Swyddog Polisi, Cydraddoldeb, y Gymraeg ac
Ymgynghori
Ros Roberts – Rheolwr Gwella Busnes
Keri Cole – Prif Swyddog Addysg

Atodiadau:

- Atodiad 1 Pa Mor Dda yw Eich Gwasanaeth Llyfrgelloedd Cyhoeddus – Canllaw Cryno i'r Fframwaith Mesur ac Asesu Perfformiad Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru.
- Atodiad 2 Adroddiad Asesiad Terfynol Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili 2018-19
- Atodiad 3(B) Astudiaethau Achos a Naratif Strategol Ychwanegol Manylion Safonau Blynyddol 2018-19
- Atodiad 4 CyMAL - Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru Caerffili - Fframwaith 6, 2018-19

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

Pa mor dda yw eich gwasanaeth llyfrgell gyhoeddus?

Canllaw cryno i'r fframwaith mesur ac asesu perfformiad llyfrgelloedd cyhoeddus Cymru

Dyma ganllaw esboniadol byr i awdurdodau lleol, sydd â chyfrifoldeb cyfreithiol a strategol i ddarparu gwasanaethau llyfrgell gyhoeddus yng Nghymru, yn ogystal ag i drigolion sy'n defnyddio'r gwasanaeth. Mae'r ddogfen yn amlinellu cyfrifoldeb yr awdurdod lleol ac yn esbonio sut mae Llywodraeth Cymru yn asesu perfformiad y gwasanaethau llyfrgell fel rhan o'i rhaglen barhaus i wella perfformiad y gwasanaethau cyhoeddus.

Y gwasanaeth llyfrgelloedd cyhoeddus yng Nghymru

Mae traddodiad hir a chlodwiw yng Nghymru o ddarparu gwasanaeth llyfrgell yn rhad ac am ddim i ddefnyddwyr. Mae llyfrgelloedd cyhoeddus yn hyrwyddo cyfleoedd a dysgu o bob math o fewn cymunedau, yn hyrwyddo datblygiad cymdeithasol ac economaidd, ac yn cefnogi pob math o weithgarwch ymhlith grwpiau ac unigolion. Mae llyfrgelloedd yn berthnasol i bobl o bob oedran ac i bob diddordeb ac angen. Mae'r gwasanaeth llyfrgell ymhlith y mwyaf poblogaidd a mwyaf gwerthfawr o blith holl wasanaethau'r awdurdodau lleol, ac mae trigolion yn ymateb yn anffafriol iawn i unrhyw ostyngiad yn narpariaeth ac ansawdd y gwasanaeth hwnnw.

Gwasanaethau craidd

Dyma elfennau craidd gwasanaeth llyfrgell:

- darparu mynediad addas a phriodol i'r gwasanaeth (o ran yr adeiladau ac ar-lein);
- darparu gwasanaethau i'r bobl hynny mewn cymdeithas sydd ag anghenion arbennig (deunyddiau arbennig, cyfarpar arbennig a gwasanaethau cludo arbennig);
- darparu ystod addas o ddeunyddiau darllen a chyflwyno gwybodaeth mewn cyfryngau traddodiadol a modern, gan adlewyrchu ieithoedd y cymunedau ac anghenion y gwahanol grwpiau oedran;
- sicrhau bod lefelau buddsoddi mewn deunyddiau, staff ac adeiladau yn rhai digonol;

- sicrhau bod ymateb i safbwyntiau ac anghenion defnyddwyr yn cael ei adlewyrchu'n briodol yn y ffordd y mae'r gwasanaeth yn cael ei reoli a'i ddatblygu.

Mesur ansawdd – pa mor dda yw eich llyfrgell chi?

Mae'n ddyletswydd statudol ar bob awdurdod llyfrgell o dan Ddeddf Llyfrgelloedd Cyhoeddus ac Amgueddfeydd 1964 i ddarparu gwasanaeth 'cynhwysfawr ac effeithlon' i'w drigolion. Gellir mesur hyn mewn nifer o ffyrdd; un ffordd yr adborth gan ddefnyddwyr y llyfrgell – a ydynt yn cael yr hyn a ddymunant, o fewn amser rhesymol, trwy'r dull mwyaf addas ac mewn manau gwasanaeth sy'n hygyrch a chyfleus?

Yn ogystal, mae'n rhaid i ddefnyddwyr ac awdurdodau lleol sicrhau eu bod yn cael gwerth am arian o'u gwasanaethau. Gellir mesur hyn, er enghraifft, trwy gymharu perfformiadau rhwng awdurdodau. Gellir cymharu gwybodaeth megis nifer y bobl sy'n defnyddio'r gwasanaeth a nifer y benthyciadau, yr ymweliadau a'r ceisiadau y mae aelodau o'r cyhoedd yn eu gwneud, a'u cymharu mewn cysylltiad â lefel buddsoddiad pob awdurdod lleol yn y gwasanaeth.

Y fframwaith ansawdd

Mae gan Lywodraeth Cymru gyfrifoldeb statudol am y gwasanaeth llyfrgelloedd cyhoeddus yng Nghymru. Mae wedi bod yn casglu gwybodaeth ac yn monitro perfformiad ers 2002, pan gyhoeddodd ei fframwaith cyntaf o safonau i lyfrgelloedd cyhoeddus Cymru. Mae'r fframwaith yn ceisio sicrhau bod y lefel gwasanaeth yn fwy cyson ledled Cymru yn ogystal â nodi hawliau defnyddwyr yn glir.

Cafwyd adolygiadau rheolaidd o'r fframwaith, ac mae'r dangosyddion ansawdd wedi cael eu diweddarau i adlewyrchu newidiadau i'r ffyrdd y mae gwasanaethau llyfrgelloedd cyhoeddus yn cael eu defnyddio a'u darparu. Y fframwaith presennol yw'r chweched, a mae'n berthnasol o fis Ebrill 2017 hyd at fis Mawrth 2020.

Mae gwasanaethau llyfrgell yn cyfrannu at amryw o ganlyniadau Llywodraeth Cymru megis llythrennedd, sgiliau a dysgu, cynhwysiant digidol, tlodi, iechyd a lles. Mae'r ddarpariaeth mewn llyfrgelloedd yn rhychwantu'r canlyniadau hyn, gan gynnig ystod o wasanaethau sy'n aml yn cefnogi dau ganlyniad neu ragor ar yr un pryd.

Hefyd mae gwasanaethau llyfrgelloedd yn cefnogi pedair colofn Llywodraeth Cymru; maent yn ffynnu ac yn ddiogel, iachus ac egniol, yn rhoi bri i uchelgais a dysg ac yn unedig a chysylltiedig. Canlyniad dymunol y chweched fframwaith yw bod

llyfrgelloedd yn cynnig yr holl wasanaethau a chyfleusterau a restrir yn hawliau craidd. Er mwyn asesu ansawdd y gwasanaethau a'r cyfleusterau hyn, rydym wedi disgrifio nifer o ddangosyddion perfformiad a mesurau effaith sy'n seiliedig ar ganlyniadau, a hynny er mwyn dangos sut mae pobl ar eu hennill yn sgil defnyddio gwasanaeth llyfrgell.

Mae'r dangosyddion ansawdd wedi cael eu diffinio drwy ddefnyddio ystadegau sydd eisoes yn cael eu casglu cyn belled ag y bo modd, ac yn unol â safonau rhyngwladol. Mewn rhai achosion (er enghraifft, darparu deunydd darllen diweddar), mae targedau wedi cael eu gosod, yn seiliedig ar lefel briodol i gymharu perfformiad ledled Cymru, a bydd disgwyl i awdurdodau llyfrgell gyflawni'r rhain dros gyfnod o dair blynedd. Mewn achosion eraill (er enghraifft, bodlonrwydd cwsmeriaid), nid yw targedau yn briodol, a bydd cymharu â blynyddoedd blaenorol yn monitro gwelliannau mewn gwasanaethau.

Beth a ddisgwylir gan awdurdodau llyfrgell?

Oherwydd mai cyfrifoldeb awdurdodau lleol yw gwasanaethau llyfrgell, dylent adlewyrchu blaenoriaethau lleol, er eu bod yn cael eu darparu o fewn cyd-destun statudol. Ni fydd llyfrgelloedd o reidrwydd yn gallu cyrraedd y lefelau uchaf o ran perfformiad ym mhob maes, ond mae disgwyl iddynt gyflawni cynifer o'r targedau ag y bo modd ac i geisio gwella yn y meysydd hynny lle mae perfformiadau yn wannach. Dylai awdurdodau hefyd gymharu eu perfformiad ag eraill yng Nghymru a rhannu arferion gorau er mwyn sicrhau gwelliannau.

Yn ogystal, gofynnir yn benodol i awdurdodau lleol ystyried a sicrhau bod eu gwasanaethau llyfrgell yn cyfrannu'n llawn at gyflawni amcanion corfforaethol cyffredinol, a bod y gwasanaethau wedi'u cysylltu bob amser â rhaglenni gwaith ac agendâu polisiâu allweddol amrywiol yn lleol, rhanbarthol a chenedlaethol. Ble mae gwasanaethau llyfrgelloedd yn cael eu darparu gan ymddiriedolaeth neu gorff tebyg, mae'r cyfrifoldeb penodol yn aros gyda'r awdurdod lleol.

Sut mae perfformiad yn cael ei asesu?

Mae tri yn cyfrannu at y broses asesu:

- y cyhoedd, sy'n ymateb i holiaduron defnyddwyr ar sail eu profiad o'r gwasanaeth, ac a ddylai fedru cael mynediad at adroddiadau a gyhoeddwyd am eu gwasanaethau llyfrgell;
- yr awdurdod llyfrgell, sy'n gorfod craffu ar berfformiadau'r gwasanaeth llyfrgell ac ystyried yr asesiad a roddir iddo gan Lywodraeth Cymru; a
- Llywodraeth Cymru.

Mae awdurdodau llyfrgell yn cyflwyno ffurflen flynyddol ar ddechrau pob haf i Lywodraeth Cymru, gan nodi perfformiadau yn erbyn yr hawliau craidd a'r dangosyddion ansawdd ar gyfer y flwyddyn flaenorol. I ystyried y ffurflenni, mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio panel o aseswyr sy'n dod o lywodraeth leol, gyda chefnogaeth arbenigwyr eraill. Mae awdurdodau llyfrgell yn cael adroddiadau adborth ysgrifenedig sy'n cynnwys barn annibynnol, asesiad a chynghor yn ystod yr hydref bob blwyddyn; caiff yr adroddiadau hyn eu cyhoeddi hefyd ar dudalennau gwe Llywodraeth Cymru ac mae'n gael i aelodau'r cyhoedd.

Beth sy'n digwydd nesaf?

Gofynnir i awdurdodau llyfrgell ystyried yr adroddiadau adborth (yn ôl yr arferion 'craffu' lleol) a mynd i'r afael ag unrhyw wendidau a nodwyd. Gallant wneud hyn drwy gymryd camau megis gwneud buddsoddiad ychwanegol, ailgyfeirio cyllid neu drwy fabwysiadu arferion rheoli sy'n fwy effeithiol ac effeithlon.

Os oes gan Lywodraeth Cymru bryderon am unrhyw wasanaeth llyfrgell, er enghraifft os na chaiff y camau priodol eu cymryd a bod ansawdd yn parhau i ddirywio, mae sawl peth y gall ei wneud:

- Bydd yn gallu cynnig cymorth i awdurdod nad yw'n perfformio i lefel foddhaol, sef rhoi cyngor ar gynnal rhaglen gwella y cytunwyd arni.
- Bydd diystyru cyngor, neu ymateb yn annigonol, i'r gofynion yn golygu gwaharddiad o'r arian ychwanegol sydd ar gael i wasanaethau llyfrgelloedd cyhoeddus gan Lywodraeth Cymru.
- Yn y pen draw, gall Llywodraeth Cymru dynnu'r pŵer i redeg gwasanaeth llyfrgell oddi ar awdurdod llyfrgelloedd, er enghraifft os yw perfformiad yn erbyn y dangosyddion ansawdd yn parhau i fod yn wael, a bod anfodlonrwydd y cyhoedd yn dod yn amlwg.

Beth oedd effaith gosod safonau i'r gwasanaethau llyfrgell?

Ers 2002, mae awdurdodau lleol yng Nghymru wedi ymateb i'r heriau, ac mae gwelliannau wedi cael eu cofnodi yn yr holl wasanaethau llyfrgell. Mae rhai awdurdodau wedi gwneud mwy o gynnydd nag eraill, yn ôl amgylchiadau penodol. Nid ystyriwyd bod angen gweithredu unrhyw un o'r camau a nodir yn y tri phwynt uchod. Mae gwelliannau cyffredinol arwyddocaol wedi bod yn lefelau buddsoddi llawer o awdurdodau, a hynny o ran deunyddiau, darparu technoleg gwybodaeth, yn yr adeiladau ac yn yr oriau agor. Mae llawer o wasanaethau llyfrgell hefyd wedi mabwysiadu dulliau gwell o ddarparu gwasanaethau. Mae barn y cyhoedd am wasanaethau llyfrgell yn parhau i fod yn uchel ledled Cymru.

Yr awdurdodau hynny sydd wedi gwneud y cynnydd mwyaf arwyddocaol yw'r rheiny sydd wedi cynyddu lefel y buddsoddi yn eu gwasanaethau llyfrgell, yn enwedig o ran y gronfa prynu llyfrau ac adnoddau gwybodaeth ac o ran y cyfarpar a'r adeiladau, ac sydd hefyd wedi gwella eu dull o reoli'r gwasanaethau. Mae'r cyfuniad dulliau hwn wedi cael effeithiau buddiol ar berfformiadau. Yr her ar gyfer y tair blynedd nesaf yw cynnal y lefelau gwasanaeth mewn hinsawdd o doriadau mewn gwariant cyhoeddus yn ogystal â pharhau i wella ansawdd y gwasanaeth a'i fanteision i bobl Cymru.

Rôl yr is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd (MALD)

MALD yw is-adran bolisi Llywodraeth Cymru ar gyfer gwasanaethau llyfrgelloedd cyhoeddus. Mae'n cynghori'r Gweinidog priodol ar faterion polisi yn ogystal â rhoi cyngor a chefnogaeth i'r sector llyfrgell. Mae'n dosbarthu cyllid grant Llywodraeth

Cymru i wasanaethau llyfrgell ar gyfer prosiectau arloesol, gan gynnwys moderneiddio adeiladau llyfrgelloedd. Mae ganddo rôl hefyd yn cefnogi ac yn datblygu safonau llyfrgelloedd ac arbenigedd a sgiliau eu staff. Mae staff a chynrychiolwyr MALD hefyd yn cynghori awdurdodau lleol a grwpiau buddiant eraill ar wasanaethau llyfrgelloedd cyhoeddus ac ar fframwaith ansawdd safonau llyfrgelloedd cyhoeddus Cymru.

Gwybodaeth bellach

Mae gwybodaeth gyfredol am fframwaith ansawdd safonau llyfrgelloedd cyhoeddus Cymru ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru, www.llyw.cymru

Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd (MALD)

Llywodraeth Cymru, Rhodfa Padarn, Llanbadarn Fawr, Aberystwyth, Ceredigion, SY23 3UR

ebost: mald@llyw.cymru Ffôn: 0300 062 2112

Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Cymru 2017-2020: Caerffili

Adroddiad Asesu Blynyddol 2018/19

Lluniwyd yr adroddiad hwn ar sail yr wybodaeth a ddarparwyd yn y datganiad blynyddol, yr astudiaethau achos a'r adroddiad naratif a gyflwynwyd gan Caerffili i Isadran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd Llywodraeth Cymru.

1 Crynodeb gweithredol

Mae Caerffili yn cyflawni pob un o'r 12 hawl graidd yn llawn erbyn hyn.

O'r 10 dangosydd ansawdd sy'n cynnwys targedau, cyflawnodd Caerffili 8 ohonynt yn llawn a 2 ohonynt yn rhannol.

Mae Caerffili wedi parhau i gyflawni'n effeithiol yn erbyn y fframwaith safonau yn 2018/19, gan barhau i berfformio'n gryf mewn meysydd allweddol, er bod rhywfaint o dystiolaeth o ddirywiad yn y defnydd a wneir o'r gwasanaeth. Gallai ystyried patrymau defnydd gwrthgyferbyniol a ffigurau meincnodi fod o gymorth wrth gynllunio ar gyfer y dyfodol. Mae ehangu'r ddarpariaeth Wi-Fi i bob gwasanaeth llyfrgell yn ddatblygiad sydd i'w groesawu, sy'n sicrhau bod yr hawl graidd yn y maes hwn wedi'i cyflawni erbyn hyn. Fodd bynnag, mae'r datganiad yn rhagweld anawsterau wrth gynnal perfformiad mewn nifer o feysydd, gyda chynigion i leihau cyllidebau adnoddau a staffio yn 2019/20. Dylai'r awdurdod roi ystyriaeth ofalus i effaith cyfyngiadau ariannu ar gapasiti'r gwasanaeth a'r hyn y gall ei gyflawni, wrth sicrhau bod y gwasanaeth yn parhau i gael yr adnoddau sydd eu hangen er mwyn gallu diwallu anghenion ei gymunedau lleol.

- Mae pob un o'r manau gwasanaeth sefydlog yn rhoi ystod dda o gymorth ar gyfer datblygu sgiliau ac iechyd a lles, gyda datblygiadau ychwanegol yn 2018/19 drwy ddarparu gwasanaethau sy'n Deall Dementia.
- Mae nifer yr ymweliadau ffisegol a nifer y benthydwyr gweithredol wedi lleihau ond gwelir cynnydd cyfatebol yn nifer y rhith-ymweliadau ac aelodau llyfrgell, sef y lefel uchaf y pen o'r boblogaeth yng Nghymru. Mae nifer y llyfrau a fenthycir (oedolion a phlant) hefyd wedi lleihau yn 2018/19; er bod nifer y llyfrau i oedolion a fenthycir dipyn yn is na'r lefel ganolrifol bellach, mae perfformiad y pen o'r boblogaeth o ran llyfrau i blant a fenthycir yn dal yn nodedig o uchel o gymharu ag awdurdodau eraill.
- Mae newid yn y ffordd yr asesir eitemau a gaffaelwyd y pen o'r boblogaeth (DA 9) yn golygu bod y targed o ran hyn yn cael ei gyflawni'n rhannol yn 2018/19. Fodd bynnag, mae'r gwasanaeth yn parhau i gyflawni'r targedau ar gyfer darparu deunyddiau Cymraeg a chyflenwi ceisiadau.
- Mae'r ddarpariaeth draddodiadol o gyfrifiaduron personol yn dal ar y lefel uchaf yng Nghymru, ond mae'r defnydd a wneir ohonynt yn lleihau; Mae Wi-Fi bellach ar gael ym mhob un o'r 18 o fannau gwasanaeth llyfrgell.
- Mae nifer y staff proffesiynol wedi parhau ar lefelau 2017/18, ond mae lefelau staffio cyffredinol wedi gostwng ychydig, ac nid yw'r naill darged na'r llall yn cael eu cyflawni. Mae'r gwasanaeth yn rhagweld y gall cyfyngiadau cyllidebol effeithio ar berfformiad o ran hyn yn y dyfodol.
- Roedd Caerffili yn gallu rhoi gwybodaeth lawn am wariant y gwasanaeth yn 2018/19, gyda chyfanswm y gyllideb refeniw ymhlith yr uchaf y pen o'r boblogaeth yng Nghymru.

2 Perfformiad yn erbyn y safonau

Mae'r fframwaith safonau yn cynnwys hawliau craidd, dangosyddion ansawdd â thargedau, dangosyddion ansawdd â meincnodau a mesurau effaith. Mae Adran 2 yn crynhoi'r llwyddiannau yn erbyn y meysydd hyn. Darperir adroddiad naratif o berfformiad yr awdurdod yn Adran 3.

2.1 Hawliau craidd

Mae Caerffili bellach yn cyflawni pob un o'r 12 hawl graidd yn llawn. Mae HG 7 wedi cael ei chyflawni am y tro cyntaf ar ôl i'r ddarpariaeth o Wi-Fi gael ei hystyngi i bob un o'r 18 man gwasanaeth sefydlog. Er nad yw Cynllun Gweithredu Strategol y Gwasanaeth Llyfrgell ar gyfer 2017-2020 ar gael ar-lein eto, mae Cynllun Gweithredu Strategol ar gyfer 2018/19 ar gael ac felly ystyrir bod HG 12 wedi'i chyflawni.

2.2 Dangosyddion ansawdd sydd â thargedau

Mae 16 o ddangosyddion ansawdd (DA) yn y fframwaith, a deg ohonynt yn cynnwys targedau. O'r rhain, mae Caerffili yn cyflawni 8 yn llawn ac 2 yn rhannol.

Dangosydd Ansawdd	Cyflawni?
DA 3 – Cefnogaeth ar gyfer datblygiad unigol	Cyflawni'n llawn
a) Cymorth TGCh	✓
b) Hyfforddiant sgiliau a llythrennedd gwybodaeth	✓
c) Cymorth e-lywodraeth	✓
d) Datblygu darllenwyr	✓
DA 4 (a) Cefnogaeth ar gyfer iechyd a lles	Cyflawni'n llawn
i) Cynllun Presgripsiwn Llyfrau	✓
ii) Cynllun Llyfrau Llesol	✓
iii) Casgliad penodol i iechyd a lles	✓
iv) Gwybodaeth am ymddygiadau a ffyrdd o fyw	✓
v) Arwyddbyst at wasanaethau iechyd a lles	✓
DA 6 – Pob man gwasanaeth sefydlog yn cynnig digwyddiadau/gweithgareddau i ddefnyddwyr sydd â gofynion arbennig	✓ Cyflawni'n llawn
DA 7 – Lleoliad mannau gwasanaeth	✓ Cyflawni'n llawn
DA 9 – Deunydd darllen cyfoes a phriodol	Cyflawni'n rhannol
Derbyniadau y pen o'r boblogaeth	P
<u>neu</u> Wariant ar ddeunyddiau y pen o'r boblogaeth	x
DA 10 – Adnoddau Cymraeg	Cyflawni'n llawn
% y gyllideb deunyddiau wedi'i gwario ar y Gymraeg	✓
<u>neu</u> Wariant ar y Gymraeg y pen o'r boblogaeth	✓
DA 11 – Mynediad ar-lein:	Cyflawni'n llawn
a) i) Mynediad cyhoeddus i'r Rhyngwrwd	✓
ii) Darpariaeth Wi-Fi	✓
DA 12 – Cyflenwi ceisiadau	Cyflawni'n llawn
a) % y ceisiadau wedi'i chyflenwi o fewn 7 diwrnod	✓
b) % y ceisiadau wedi'i chyflenwi o fewn 15 diwrnod	✓

DA 13 – Lefelau staffio a chymwysterau:		Cyflawni'n rhannol
i) Staff y pen o'r boblogaeth	x	
ii) Staff cymwysedig y pen o'r boblogaeth	x	
iii) Cymwysterau/hyfforddiant pennaeth y gwasanaeth	✓	
iv) Canran DPP	✓	
DA 16 – Oriau agor y pen o'r boblogaeth	✓	Cyflawni'n llawn

Yn 2018/19, er mwyn sicrhau cysondeb rhwng awdurdodau ac adlewyrchu perfformiad gwasanaethau unigol, ni chafodd e-adnoddau a gaffaelwyd yn ganolog eu cynnwys yn yr adroddiad yn erbyn eitemau a gaffaelwyd ar gyfer DA 9 ar y cam asesu. Mae hyn wedi effeithio ar berfformiad Caerffili, sy'n methu â bodloni'r gofyniad o ychydig. Nodir y gellid bod wedi ceisio cyllid ychwanegol er mwyn cyflawni'r targed pe bai'r gwasanaeth wedi bod yn ymwybodol o'r newid hwn i'r broses asesu, ac felly ystyrir bod DA 9 wedi'i gyflawni'n rhannol er mwyn adlewyrchu'r sefyllfa hon. Mae gwelliannau i'r ddarpariaeth Wi-Fi yn golygu bod DA 11 bellach wedi'i gyflawni'n llawn.

2.3 Mesur effaith

Mae'r fframwaith yn cynnwys tri dangosydd sy'n ceisio asesu'r effaith y mae defnyddio'r gwasanaeth llyfrgell yn ei chael ar fywydau pobl. Nid oes targedau i'r dangosyddion hyn, a dim ond unwaith yn ystod cyfnod tair blynedd y fframwaith y mae gofyn i awdurdodau gynnal arolygon defnyddwyr ar gyfer Dangosyddion Ansawdd 1. Mae'r ffigurau crynhoi isod (isaf, canolrif ac uchaf) felly yn seiliedig ar yr awdurdodau hynny sy'n nodi eu bod wedi cwblhau eu harolygon defnyddwyr yn ystod 2017/18 neu 2018/19. Mae'r safleoedd yn adlewyrchu nifer yr ymatebwyr, ac 1 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr uchaf.

Cynhaliodd Caerffili ei arolwg o ddefnyddwyr sy'n oedolion ym mis Mai 2017, a'r arolwg i blant ym mis Gorffennaf 2018.

Dangosydd perfformiad		Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf
DA 1 – Gwneud gwahaniaeth					
b) % y plant sy'n meddwl bod y llyfrgell yn eu helpu i ddysgu a chael gwybod pethau:	60%	13/13	60%	94%	97%
e) % yr oedolion sy'n credu bod y llyfrgell wedi gwneud gwahaniaeth i'w bywydau:	38%	15/15	38%	88%	95%
DA 5 b) % mynychwyr sesiynau hyfforddi a ddywedodd fod yr hyfforddiant wedi'u helpu i gyflawni eu hamcanion:	99%	=4/20	80%	97%	100%

Gofynnir i awdurdodau hefyd gyflwyno hyd at bedair astudiaeth achos yn disgrifio'r effaith y mae'r gwasanaeth llyfrgell wedi'i chael ar unigolyn neu grŵp o unigolion yn ystod y flwyddyn. Cyflwynodd Caerffili bedair astudiaeth achos o'r fath, ond gellid bod wedi cynnwys tystiolaeth gryfach gan gyfranogwyr uniongyrchol mewn rhai achosion:

- Ymgysylltu rhwng y Cenedlaethau Cyfeillion Dementia – ymestyn prosiect sy'n mynd rhagddo eisoes i gynnal sesiynau darllen ar y cyd a barddoniaeth gyda phreswylwyr cartrefi gofal lleol sydd â chyflyrau sy'n gysylltiedig â dementia. Gwahoddwyd plant ysgol gynradd lleol i ddod a rhyngweithio â'r preswylwyr ar ôl eu hymweliad eu hunain â'r llyfrgell. Bu hyn yn fuddiol i bawb, gan wella sgiliau cymdeithasol, cyfathrebu a llythrennedd, a bwriedir cynnal mwy o sesiynau ar y cyd.

- Cymorth i Deuluoedd – rôl y llyfrgell i gynnig lle croesawgar i un teulu ddefnyddio adnoddau a rhannu gweithgareddau na ellir eu fforddio fel arall.
- Menter RecRock – partneriaeth â menter gymdeithasol roc adloniadol yn Llyfrgell Bargoed, lle gall aelodau o'r gymuned gymryd rhan mewn nifer o weithgareddau cerddorol. Mae RecRock yn dod yn gyfrifol am rannau o'r Llyfrgell ar ddiwrnod penodol bob wythnos, gyda'r llyfrgell yn rhoi adnoddau ategol. Mae'r rhai sy'n cymryd rhan wedi cael budd o well hunan-barch ac iechyd meddwl, yn ogystal â dysgu sgiliau newydd.
- Cyflwyno Cyfleoedd Dysgu - yn hwyluso gwaith gwasanaethau partner ledled Caerffili sy'n darparu gweithgareddau dysgu i bobl ifanc na allant weithio mewn lleoliad ysgol ffurfiol. Mae'r llyfrgelloedd yn cynnig amgylchedd dysgu diogelu a lle addysgu, ac mae proffesiynoldeb ac ymgysylltu staff y llyfrgell yn helpu i atgyfnerthu'r hyn a ddysgir ac i ddatblygu sgiliau.

2.4 Dangosyddion perfformiad a meincnodau ansawdd

Nid oes targedau i'r dangosyddion sy'n weddill, ond maent yn fodd i wasanaethau fonitro a meincnodi eu perfformiad dros amser, a chymharu ag awdurdodau eraill. Mae'r tabl canlynol yn crynhoi safle Caerffili ar gyfer 2018/19. Mae safle'r awdurdod wedi'i roi allan o 22, sef 1 yw'r uchaf a 22 yw'r awdurdod sydd â'r sgôr isaf, oni nodir yn wahanol. Mae dangosyddion lle mae llai na 22 awdurdod wedi cyflenwi data ar eu cyfer yn ddangosyddion lle nad oedd yr elfennau data perthnasol ar gael i rai awdurdodau. Mae ffigurau o flwyddyn gyntaf y chweched fframwaith neu arolygon blaenorol perthnasol hefyd wedi'u cynnwys at ddibenion cymharu. Caiff dangosyddion 'y pen o'r boblogaeth' eu cyfrifo fesul 1,000 o'r boblogaeth oni nodir fel arall.

Dangosydd perfformiad	Safle	Isaf	Canolrif	Uchaf	2017/18	
DA 1 – Gwneud gwahaniaeth					[Fframwaith 5]	
a) % yr oedolion sy'n credu bod defnyddio'r llyfrgell wedi'u helpu i ddatblygu sgiliau newydd	24%	15/15	24%	82%	96%	24%
c) iechyd a lles	33%	15/15	33%	62%	94%	26%
d) lle diogel a chroesawgar	99%	=2/15	90%	97%	100%	98%
DA 2 – Boddhad cwsmeriaid						[Fframwaith 5]
a) dewis 'da iawn' neu 'da' o lyfrau	94%	4/14	81%	91%	98%	94%
b) gofal cwsmeriaid 'da iawn' neu 'da'	99%	=3/14	93%	99%	100%	99%
c) cyfleusterau TG 'da iawn' neu 'da'	92%	3/13	65%	91%	95%	93%
d) 'da iawn' neu 'da' yn gyffredinol	99%	=1/14	93%	97%	99%	98%
e) sgôr allan o ddeg gan ddefnyddwyr 16 oed ac iau	9.4	=4/13	8.5	9.3	9.5	9.3
DA 5 – Hyfforddiant i ddefnyddwyr						
a) mynychwyr y pen o'r boblogaeth	38	9/22	13	30	208	51
c) hyfforddiant anffurfiol y pen o'r boblogaeth	78	21/22	15	199	433	69
DA 6 – Mynychwyr mewn digwyddiadau y pen o'r boblogaeth	377	5/22	91	295	689	330
DA 8 – Defnyddio'r llyfrgell ¹						
a) ymweliadau y pen o'r boblogaeth	3,606	15/22	2,596	3,969	7,170*	4,291
b) rhith-ymweliadau y pen o'r boblogaeth	509	16/22	345	885	2,205	473
c) benthycwyr gweithredol y pen o'r boblogaeth	209	3/22	58	150	251	220

DA 10 – Benthyciadau Cymraeg y pen o'r boblogaeth ²	903	6/22	95	602	1,424	685
DA 11 – Mynediad ar-lein						
b) cyfrifiaduron y pen o'r boblogaeth ³	14	1/22	5	10	14	14
c) % yr amser sydd ar gael i'w defnyddio gan y cyhoedd	18%	19/22	14%	25%	63%	20%
DA 13 – Lefelau staffio a chymwysterau						
(v) a) cyfanswm gwirfoddolwyr	28	=13/21	3	30	214	16
b) cyfanswm oriau gwirfoddolwyr	2,042	7/21	90	1,477	9,806	497
DA 14 – Gwariant gweithredol						
a) cyfanswm gwariant y pen o'r boblogaeth £17,369		2/22	£7,181	£12,145	£19,449	dd/b
b) % ar staff	49%	20/22	47%	62%	78%	dd/b
% ar adnoddau gwybodaeth	11%	14/22	8%	13%	21%	dd/b
% ar offer ac adeiladau	25%	1/22	0.4%	4%	25%	dd/b
% ar gostau gweithredol eraill	15%	12/22	0.3%	16%	37%	dd/b
c) gwariant cyfalaf y pen o'r boblogaeth	£0	=17/22	£0	£467	£8,829	dd/b
DA 15 – Cost net am bob ymweliad	£2.47	3/22	£1.18	£1.82	£2.52	dd/b
DA 16 – Oriau agor ⁴						
(iii) a) % oriau cau manau gwasanaeth sefydlog heb gynllunio gwneud hynny	0.00%	=1/22	0.00%	0.00%	0.25%	0.00%
b) % arosfannau'r llyfrgell deithiol / danfon i'r cartref a fethwyd	0.00%	=1/20	0.00%	0.28%	7.99%	0.00%

¹ rhoddir seren wrth ymyl ffigurau ar gyfer gwasanaethau sydd wedi'u cyd-leoli; mae perfformiad y gwasanaethau hyn yn debygol o adlewyrchu'r ffaith bod mwy o bobl yn ymweld â nhw, ac felly ni ellir eu cymharu'n uniongyrchol â darpariaeth llyfrgell ar wahân

² fesul 1,000 o'r boblogaeth breswyl sy'n siarad Cymraeg; ffigurau o adroddiadau 2017/18 wedi'u cywiro yn dilyn gwall cyfrifo

³ fesul 10,000 o'r boblogaeth breswyl ⁴ Mae'r safleoedd yma wedi'u troi i'r gwrthwyneb, felly 1 yw'r awdurdod â'r sgôr isaf (yr awdurdod sy'n perfformio orau).

3 Dadansoddi perfformiad

Mae'r hawliau craidd a'r dangosyddion ansawdd wedi'u rhannu yn bedwar maes allweddol. Mae'r adran hon yn yr adroddiad yn amlinellu perfformiad yn y meysydd hyn, ac yn cymharu'r perfformiad hwn â blwyddyn gyntaf y chweched fframwaith (2017/18).

3.1 Ateb anghenion cwsmeriaid (DA 1-5)

Cwblhaodd Caerffili ei arolwg o ddefnyddwyr i blant ym mis Gorffennaf 2018, gan ddangos lefelau uchel o foddhad gyda'r gwasanaeth o hyd, ond bu lleihad yn y nifer sy'n meddwl bod y llyfrgell yn eu helpu i ddysgu a chael gwybodaeth. O ran hyn, nodir yr heriau sy'n gysylltiedig â bodloni disgwyliadau cenhedlaeth iau sy'n fwyfwy medrus yn ddigidol. Mae pob un o'r llyfrgelloedd sefydlog yn parhau i ddarparu'r ystod lawn o gymorth ar gyfer datblygiad unigol, ond mae'r gwasanaeth yn nodi y bydd hyn yn mynd yn fwy heriol, wrth i ddyraniadau cyllid effeithio ar nifer y cyflogeion. Mae'r cymorth ar gyfer iechyd a lles hefyd wedi parhau, gyda datblygiadau ychwanegol o ran darparu gwasanaethau sy'n Deall Dementia. Mae'r niferoedd sy'n mynychu sesiynau hyfforddiant i ddefnyddwyr a drefnwyd ymlaen llaw yn parhau i leihau, yn bennaf oherwydd lleihad yn nifer y cyrsiau digidol a ddarperir gan bartneriaid allweddol. Fodd bynnag, mae'r niferoedd a gafodd eu helpu drwy hyfforddiant anffurfiol wedi cynyddu, ond erys y perfformiad o ran hyn ymhlith yr isaf y pen o'r boblogaeth yng Nghymru.

3.2 Mynediad a defnydd (DA 6-8)

Mae Caerffili yn parhau i gyflawni'r targed ar gyfer mynediad hawdd at fannau gwasanaeth, gyda 18 cangen yn gwasanaethu ei gymunedau lleol. Mae digwyddiadau a gweithgareddau i ddefnyddwyr sydd â gofynion arbennig wedi parhau ym mhob cangen, ac mae niferoedd sy'n mynychu wedi cynyddu yn 2018/19, yn enwedig ymhlith y rhai 16 oed ac iau. Cymysg yw'r darlun o ran dangosyddion defnydd eraill gyda lleihad yn nifer yr ymweliadau ffisegol a benthycwyr gweithredol, ond cynnydd yn nifer y rhith-ymweliadau ac aelodau llyfrgell. Fodd bynnag, bu lleihad sylweddol yn nifer y llyfrau a fenthycir, yn enwedig llyfrau i blant, ond mae'r perfformiad o ran hyn yn dal ymhlith yr uchaf y pen o'r boblogaeth yng Nghymru.

3.3 Cyfleusterau a gwasanaethau (DA 9-12)ⁱ

Mae newid yn y ffordd yr asesir eitemau a gaffaelwyd y pen (DA 9) yn golygu mai dim ond yn rhannol y cafodd y safon hon ei chyflawni yn 2018/19, gyda'r gwasanaeth yn agos iawn at gyflawni lefel y targed. Fodd bynnag, mae'r gwasanaeth yn parhau i gyflawni'r targedau ar gyfer darparu deunyddiau Cymraeg (DA 10), gydag ymrwymiad cadarn i'w fuddsoddiad yn y stoc Gymraeg i oedolion a phlant, a chynnydd cysylltiedig a sylweddol o ran faint o'r deunyddiau hyn a fenthycir. Mae'r gwasanaeth yn dal i gyflawni'r gofynion ar gyfer cyflenwi ceisiadau hefyd, ond mae'n nodi bod gostyngiadau mewn adnoddau a ragwelir yn debygol o effeithio ar berfformiad yn y maes hwn yn 2019/20. Mae Caerffili yn parhau i ddarparu'r lefel uchaf o gyfrifiaduron personol yng Nghymru, ond mae'r defnydd a wneir ohonynt wedi lleihau ymhellach yn 2018/19, yn rhannol o bosibl o ganlyniad i'r ffaith bod Wi-Fi ar gael yn fwy cyffredinol yn yr ystâd lyfrgelloedd.

3.4 Arbenigedd a chapasiti (DA 13-16)

Mae nifer y staff proffesiynol wedi parhau ar lefelau 2017/18, ond mae'r lefelau staffio cyffredinol wedi gostwng ychydig; nid yw'r targed a bennwyd yn cael ei gyflawni yn y naill achos na'r llall. Fodd bynnag, mae'r gwasanaeth yn rhagweld y gall cyfyngiadau cyllidebol ei gwneud hi'n anodd iddo gynnal y lefelau presennol o staff proffesiynol a rheoli. Mae arweinyddiaeth gymwysedig yn ei lle, ac mae'r gwasanaeth yn parhau i fuddsoddi'n briodol yn hyfforddiant a datblygiad proffesiynol y staff. Mae nifer y gwirfoddolwyr / cyfanswm oriau gwirfoddolwyr wedi cynyddu ymhellach, gyda myfyrwyr coleg lleol yn ymgymryd â mwy o rolau cynorthwywyr digidol. Nodir nad yw'r gwasanaeth wedi ystyried unrhyw gam sylweddol tuag at ddarpariaeth llyfrgell a arweinir gan wirfoddolwyr eto.

Roedd Caerffili yn gallu rhoi gwybodaeth lawn am wariant y gwasanaeth yn 2018/19, gyda chyfanswm y gyllideb refeniw ymhlith yr uchaf y pen o'r boblogaeth yng Nghymru. Mae'r oriau agor yn parhau i gyflawni'r targed a bennwyd, ac nid oedd unrhyw achosion o gau llyfrgelloedd yn annisgwyl na tharfu ar wasanaethau.

4 Cyd-destun strategol

Fel rhan o'r datganiad, gofynnir i'r awdurdodau roi gwybod sut mae'r gwasanaeth llyfrgell yn cyfrannu at flaenoriaethau a nodau strategol ehangach Llywodraeth Cymru. Mae Caerffili yn rhoi datganiad manwl gan nodi'r synergedd rhwng gweithgareddau'r gwasanaeth llyfrgell a dau Amcan Llesiant y Cyngor, a nodau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol. Mae themâu allweddol yn canolbwyntio ar wella cyfleoedd addysg, galluogi cyflogaeth, cefnogi ffyrdd o fyw iach, a chefnogi pobl i fyw'n annibynnol a gwella llesiant.

5 Cyfeiriad i'r dyfodol

Yn ei adroddiad ar gyfeiriad yr awdurdod yn y dyfodol a'i gynlluniau ar gyfer y gwasanaeth llyfrgell dros y flwyddyn ganlynol, mae Caerffili yn nodi ei fod yn gweithio tuag at gyflawni ei nodau strategol, yn unol â'r Cynlluniau Gwella Gwasanaeth blynyddol, ac er mwyn ategu Cynllun Gwella Addysg newydd yr awdurdod lleol. Fodd bynnag, rhagwelir y bydd y gostyngiadau mewn cyllid yn parhau, gyda chynigion i wneud arbedion yn 2019/20 drwy gwtogi ar y Gronfa Adnoddau, a mabwysiadu trefniadau staffio sengl mewn nifer o'r llyfrgelloedd cymunedol. Rhagwelir y bydd hyn yn effeithio ar berfformiad y gwasanaeth yn erbyn y Fframwaith Safonau yn 2019/20, ac y bydd y pwysau ariannol yn debygol o barhau drwy gydol cylch y Cynllun Ariannol Tymor Canolig (2019-23). Nodir bod yr awdurdod lleol yn dal yn ymrwymedig i gynnig y ddarpariaeth orau bosibl o ran llyfrgelloedd cyhoeddus o fewn y cyfyngiadau hyn.

6 Casgliad

Mae Caerffili wedi parhau i gyflawni'n effeithiol yn erbyn y fframwaith safonau yn 2018/19, gan barhau i berfformio'n gryf mewn meysydd allweddol, er bod rhywfaint o dystiolaeth o ddirywiad yn y defnydd a wneir o'r gwasanaeth. Gallai ystyried patrymau defnydd gwrthgyferbyniol a ffigurau meincnodi fod o gymorth wrth gynllunio ar gyfer y dyfodol. Mae ehangu'r ddarpariaeth Wi-Fi i bob gwasanaeth llyfrgell yn ddatblygiad sydd i'w groesawu, sy'n sicrhau bod yr hawl graidd yn y maes hwn wedi'i bodloni erbyn hyn. Fodd bynnag, mae'r datganiad yn rhagweld anawsterau wrth gynnal perfformiad mewn nifer o feysydd, gyda chynigion i leihau cyllidebau adnoddau a staffio yn 2019/20. Dylai'r awdurdod roi ystyriaeth ofalus i effaith cyfyngiadau ariannu ar gapasiti'r gwasanaeth a'r hyn y gall ei gyflawni, wrth sicrhau bod y gwasanaeth yn parhau i gael yr adnoddau sydd eu hangen er mwyn gallu diwallu anghenion ei gymunedau lleol.

ⁱMae e-adnoddau a brynwyd drwy danysgrifiadau a ariennir yn ganolog wedi cael eu heithrio o'r ffigurau caffael ar gyfer DA 9 yn 2018/19 er mwyn sicrhau bod y safon yn adlewyrchu strategaeth, buddsoddiad a pherfformiad unigol yr awdurdod yn gywir. Mewn rhai achosion, mae hyn wedi effeithio ar gyflawniad yn erbyn y safon o gymharu â 2017/18. Mae Ffurflenni Ystadegau CIPFA yn parhau i gynnwys ffigurau ar gyfer adnoddau a gynhyrchir yn ganolog.

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

Astudiaeth Achos a naratif strategol ychwanegol 2018-19 Adroddiad Safonau Blynyddol Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili

Disgwylir i astudiaethau achos effaith da gynnwys tystiolaeth bod y gwasanaeth llyfrgelloedd wedi gwneud gwahaniaeth cadarnhaol i unigolyn (neu grŵp o unigolion). Byddai hyn fel arfer yn mynd y tu hwnt i ddisgrifiad o'r gwasanaethau a ddarperir a'u defnydd, i ddangos y canlyniad, a gallai gynnwys tystiolaeth gan y cwsmeriaid dan sylw.

Awdurdod: Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili

1. Yr effaith y mae'r gwasanaeth llyfrgelloedd wedi ei gael ar unigolyn, neu ar grŵp o unigolion, yn ystod y flwyddyn. Disgrifiwch y defnydd a wnaed o'r gwasanaeth a'r gwahaniaeth y gwnaeth y defnydd hwnnw ar yr unigolion neu'r grŵp. Gellir darparu hyd at bedair astudiaeth achos (awgrymir hyd at 500 gair yr un).

Nodwch a gafwyd caniatâd i Lywodraeth Cymru ailddefnyddio a/neu gyhoeddi'r astudiaethau achos ai peidio: Do - cafwyd / Na - ni chafwyd

a) Ymgysylltiad Llyfrgell Pontio'r Cenedlaethau Ffrindiau Dementia

Mae Saran Pope, un o dîm Llyfrgellwyr Cymunedol Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili wedi arwain ar nifer o brosiectau trawiadol sy'n pontio'r cenedlaethau. Yn y cynllun a amlygwyd yn yr astudiaeth achos hon, mae Saran yn trafod prosiect rhwng disgyblion Ysgol Gynradd leol a phreswylwyr oedrannus â chyflyrau cysylltiedig â dementia sy'n byw mewn cartrefi gofal lleol yn ardal Aberbargod. Dechreuodd y rhyngweithio ar thema dementia gyda Saran yn cynnal digwyddiadau darllen a barddoniaeth a rennir mewn nifer o leoliadau cartrefi gofal. Byddai'r themâu barddoniaeth yn cael eu newid bob yn ail a'r nod ym mhob sesiwn oedd ymgysylltu a thrafod y dewisiadau a gyflwynwyd gyda'r preswylwyr oedrannus a chlywed eu cyfraniadau a'u profiadau a oedd yn ymwneud â'r pwnc dan sylw, megis mynd i lan y môr neu eu hoff sêr ffilm yn y dyddiau a fu.

Dywed Saran:

"Mae'r sesiynau anffurfiol hyn yn annog y preswylwyr i drafod beth bynnag y maen nhw'n ei deimlo. Weithiau gall hyn fod yn ychydig o sylwadau ysgafn ac ar adegau eraill mae preswylwyr yn rhannu eu straeon eu hunain gyda mi. Rydw i wedi dysgu mynd gyda'r llif bob amser... mae rhai cerddi yn cymell chwerthin, gallai un arall arwain at ganu ar y cyd ac fe wnaeth un hyd yn oed anfon rhywun i gysgu (mae'n debyg mai canmoliaeth yw hyn gan fod y preswlydd wedi ymlacio'n llwyr!) Beth bynnag oedd cyfeiriad y sesiwn. Maen nhw bob amser yn gorffen yr un peth; maen nhw'n gofyn i mi ddod yn ôl a dod â mwy o gerddi y tro nesaf."

Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf mae Saran wedi datblygu ei harddull cyflwyno hyderus a'i sgiliau wrth ymgysylltu â phreswylwyr i dargedu cartrefi gofal mwy arbenigol sy'n canolbwyntio ar ddementia ac wedi dod ag elfen ychwanegol pontio'r cenedlaethau i'r amlwg gyda phlant o

Ysgol Gynradd gyfagos yn mynychu ac yn rhyngweithio â'r cleifion sy'n dioddef o ddementia. Fel y dywed Saran:

“Ar ôl trafodaeth gyda Chydlynnydd Gweithgaredd y cartref gofal, trefnais i blant o ysgol gynradd leol ymweld â'r preswylwyr ar ôl eu hymweliad â'r llyfrgell. I ddathlu Diwrnod y Llyfr, fe wnaethon nhw i gyd rannu eu hoff straeon a'u cymeriadau gyda'i gilydd. Wrth iddyn nhw fwynhau barddoniaeth adroddodd y dosbarth hefyd gerdd Gymraeg o'u Heisteddfod ddiweddar. Ar ôl eu swildod cychwynnol roedd y plant yn gyffrous i siarad â'r preswylwyr (roedd hyn yn wir ar y ddwy ochr!) Ac fe wnaethon nhw hyd yn oed arddangos eu sgiliau fflosio! O ran y preswylwyr, roedd y gwenau mawr yn dweud y cyfan! Fel nododd y Cydlynnydd Gweithgareddau; fe wnaethon nhw i gyd ddechrau gwenu cyn gynted ag y daeth y plant trwy'r drws. ”

Mae'r sesiynau ar y cyd hyn wedi profi mor llwyddiannus a buddiol i'r ddwy ochr fel bod mwy o ryngweithio rhwng ysgolion a chartrefi gofal yn cael eu cynllunio. Mae'r cleifion dementia wedi cyflawni mwy o ymdeimlad o hunanwerth ac mae'r plant wedi gwella eu sgiliau cymdeithasol, cyfathrebu a llythrennedd a'u hempatthi a'u hymwybyddiaeth o anghenion y preswylwyr sy'n byw yn y cartref gofal lleol. Cymaint fu llwyddiant y sesiynau cymunedol hyn nes i'r Ysgol sy'n cymryd rhan ofyn am hyfforddiant ffrindiau dementia gan weithio gyda'r Llyfrgell leol a fydd yn cyflwyno'r sesiynau perthnasol.

b) **Llyfrgelloedd yn cefnogi teuluoedd llai cyfoethog i rannu darllen a digwyddiadau cymunedol gyda'i gilydd**

Yn ystod 2018-19, nododd rheolwr y safle a'i Llyfrgellydd amllder yr ymweliadau yr oedd un teulu yn eu gwneud i gael mynediad at wasanaethau a chyfleusterau ar y safle. Y safle dan sylw oedd Llyfrgell Tref Caerffili lle byddai cwpl gyda'u plant ifanc yn ymweld bob dydd Sadwrn am y cyfnod y byddai'r Llyfrgell ar agor. Byddai'r teulu'n ymgolli mewn darllen, yn cymryd rhan mewn digwyddiadau a sesiynau amser stori ac yn gwneud defnydd gweithredol o'r offer TG hefyd. Pan ddechreuodd staff y Llyfrgell fagu hyder y teulu, fe wnaethant agor i fyny a thrafod eu hamgylchiadau personol. Nid oedd y teulu'n gallu fforddio prynu adnoddau eu hunain ac roedd y Llyfrgell yn lle hanfodol yn eu hymdrechion i rannu gweithgareddau a phrofiadau dysgu pleserus fel uned deuluol gyda'i gilydd. Daeth i'r amlwg bod plant y rhiant yn byw gyda neiniau a theidiau yn ystod yr wythnos a dim ond ar y penwythnos y gallai'r rhieni a'u plant dreulio amser gwerthfawr gyda'i gilydd, ac roeddent yn dewis gwneud hynny yn Llyfrgell y dref. Nododd y rhieni:

“Mae'r plant yn hapus iawn yma. Maen nhw wrth eu bodd â'r llyfrgell ac rydyn ni'n dod bob dydd Sadwrn. Pe bai'r llyfrgell yn cau, fyddai ganddon ni ddim unman i fynd.”

“Maen nhw wrth eu bodd â'r straeon, yr helpa Wyau Pasg a'r taflenni lliwio. Mae'r llyfrgell yn eu gwneud yn hapus.”

“Mae'r llyfrgell yn gwneud gwahaniaeth i ni. Mae'n lle croesawgar ac mae'n cadw'r plant yn brysur.”

“Mae'r llyfrgell yn ein helpu i gael seibiant. Mae'n dda i rieni oherwydd mae'n ein helpu i ddeall yr hyn y mae'r plant yn ei wneud y dyddiau hyn. Dw i ddim yn deall beth maen nhw'n ei wneud mewn ysgolion ond yma rydych chi'n dod i ddeall ychydig mwy am yr hyn maen nhw'n ei wneud. ”

“Mae'r bobl sy'n gweithio yma yn gyffrous iawn wrth adrodd y straeon. Dydw i ddim yn gallu gwneud hynny. ”

“Mae'r plant wrth eu bodd â'r amseroedd stori. Maen nhw'n cael eu cyffroi gan y bobl sy'n darllen.”

“Mae'r diwrnodau gweithgaredd yn ddefnyddiol iawn ac mae'r plant yn dysgu pethau ac rydyn ni'n dysgu beth maen nhw'n ei wneud. Maen nhw'n gallu gwneud y pethau crefftus yma. Mae'r llyfrgell yn helpu'r plant i ddysgu.”

Mae lefel ymroddiad y teulu cyfan yn ganmoladwy yn enwedig gan fod bywyd normal a'r disgwyliadau y mae llawer o bobl yn eu cymryd yn ganiataol yn ymddangos y tu allan i'w gafael uniongyrchol ar hyn o bryd. Mae Llyfrgell y dref yng Nghaerffili yn amlwg yn gwneud gwahaniaeth i'r teulu hwn a llawer iawn o deuluoedd eraill ar adeg pan all pethau sylfaenol bywyd fod yn ddigon heriol i'w darparu.

c) Menter RecRock yng Nghapel Hanbury Bargod

Mae datblygu partneriaethau ystyrlon a threfniadau gweithio ar y cyd â mentrau cymdeithasol lleol yn ddull pwysig a all hwyluso amrediad gwell o wasanaethau y gall preswylwyr gymryd rhan ynddynt yn eu Llyfrgell leol tra hefyd yn galluogi mentrau lleol i gyrraedd cynulleidfa fwy amrywiol mewn ardaloedd sydd wedi bod yn hanesyddol heriol. Mae'r fenter gymdeithasol roc hamdden sydd ar hyn o bryd yn gweithio'n rhannol o Lyfrgell Capel Hanbury Bargod yn enghraifft wych o'r gwasanaethau amrywiol y gall gweithgaredd partneriaeth o'r fath eu hwyluso yn un o brif gyfleusterau'r ardal.

Dywed Damon Christopher yr Uwch Gynorthwydd Llyfrgell yng Nghapel Hanbury:

“Mae Llyfrgell Bargod wedi bod yn gweithio mewn partneriaeth â RecRock, menter cerddoriaeth gymdeithasol yng Nghaerffili, am y 10 mis diwethaf. Trwy'r bartneriaeth hon rhoddir cyfle i aelodau o bob oed ddysgu sut i chwarae offerynnau cerdd, i weithio ac ysgrifennu ar y cyd, golygu darnau ffilm a chyfryngau cerddorol a chreu cynnwys cyfryngau cymdeithasol.”

Mae RecRock, sy'n fenter gymdeithasol wedi'i lleoli yng nghanolfan ICE Cymru yng Nghaerffili yn cymryd drosodd rhannau o'r Llyfrgell ar ddiwrnod penodol bob wythnos. Mae hyn yn caniatáu amrywiaeth o berfformiad o recordiadau personol i sesiynau jamio agored, y gall y grŵp ac aelodau'r cyhoedd eu mwynhau trwy weddill y llyfrgell.

Dywed Damon fod y gweithgaredd wythnosol yn y Llyfrgell

“yn aml yn ysgogi trafodaeth gadarnhaol ymhlith y cwsmeriaid. Mae'r grŵp yn defnyddio adnoddau llyfrgell yn ystod eu sesiynau, gan gynnwys llyfrau, sgoriau cerddoriaeth, a TGCh a Wi-Fi sydd ar gael.”

Ychwanega Damon:

“Gan ddefnyddio pŵer cerddoriaeth, mae'r sesiynau hyn wedi cael effaith gadarnhaol ar iechyd meddwl a diwylliant yn ein cymuned leol. Gall y rhai sy'n cymryd rhan yn y prosiect wireddu breuddwydion gydol oes, darganfod talentau cudd a dysgu sgiliau newydd o fewn canolbwynt cymunedol eu llyfrgell leol.”

Mewn rhai achosion mae staff llyfrgell wedi gweld cydberthynas uniongyrchol rhwng mynychu'r sesiynau hyn a gwella hunan-barch personol, iechyd meddwl a gallu ymhlith y trigolion sy'n cymryd rhan yn y sesiynau roc. Yn aml, adeiladwyd ar hyn gan staff lleol y

Llyfrgell gan ddarparu cefnogaeth un i un i'r rheini sy'n ymwneud â datblygu sgiliau digidol ac ymwybyddiaeth o lythrennedd gwybodaeth.

Daw Damon i'r casgliad:

“Wedi'n hysbrydoli gan lwyddiant digwyddiad GetItLoudInLibraries, mi wnaethon ni geisio darparu cyfleoedd hamdden, cymdeithasol a diwylliannol i'r gymuned wedi'u gosod yn y 3ydd gofod. Mae'r bartneriaeth hon wedi rhoi cyfle a lle i'r gymuned greu, dysgu a rhannu eu diddordebau angerddol mewn lleoliad diogel, cefnogol, cynhwysol, rhyng-genedlaethau ac uchelgeisiol... eu llyfrgell leol. Mae gennym yr adnoddau ategol, y gofod a'r ethos i sefyll gyda'n defnyddwyr ac i hyrwyddo diwylliant a threftadaeth leol.”

d) **Cefnogi partneriaid i ddarparu cyfleoedd dysgu effeithiol i'r rhai sydd y tu allan i addysg brif ffrwd**

Mae llyfrgelloedd lleol ledled Bwrdeistref Sirol Caerffili yn aml yn hwyluso gwasanaethau partneriaeth i ddarparu gweithgareddau dysgu sydd eu dirfawr angen i'r plant a'r bobl ifanc hynny nad ydynt wedi gallu addasu i leoliad ysgol ffurfiol. Cyfeirir at y rhai dan 16 hyn yn aml fel myfyrwyr addysg heblaw yn yr ysgol (EOTAS), y rhai sy'n cael eu haddysgu y tu allan i'r Ysgol. Yn aml mae gan fyfyrwr EOTAS anghenion unigol a chymhleth iawn sy'n gofyn am hyfforddiant un i un gan swyddog hyfforddedig. Mae llyfrgelloedd yn aml yn cynnig y math o amgylchedd dysgu a gofodau addysgu sy'n gweddu i anghenion cymhleth y dysgwyr unigol ac maent wedi'u lleoli mewn llawer o'r ardaloedd cymunedau a threfi.

Yn ddiweddar, ysgrifennodd un tiwtor EOTAS sy'n defnyddio Llyfrgell Palas Rhisga at Wasanaethau Llyfrgell y Fwrdeistref Sirol yn mynegi ei diolch am y cyfleusterau sydd ar gael a'r effaith gadarnhaol y mae wedi'i chael ar un o'i myfyrwyr. Dywedodd y tiwtor EOTAS:

“Mae'r cyfleusterau yn y Llyfrgell yn ardderchog ar gyfer addysgu gan fod bwrdd Gwyn Rhyngweithiol ar gael sy'n offeryn addysgu rhyngweithiol. Mae'r adnodd hwn yn wych ar gyfer dysgu disgyblion heriol gan ei fod yn ymgysylltu â nhw ac yn eu galluogi i chwarae mwy o ran yn y wers.”

Mae'r tiwtor yn mynd yn ei blaen i nodi:

“Cyfleuster arall rwy'n ei ddefnyddio yn y Llyfrgell yw'r ystafelloedd preifat sy'n berffaith ar gyfer disgyblion sydd wedi ymddieithrio o addysg Ysgol ac sydd angen sefyll arholiadau. Mae'r staff bob amser yn archebu ystafelloedd i mi a fy myfyrwr sy'n rhoi tawelwch meddwl rhagorol i mi wrth drefnu arholiadau mor bwysig â rhai TGAU... Mae fy myfyrwr ... yn ei chael hi'n anodd canolbwyntio ac mae ganddo rychwant sylw byr felly mae'r sylfaen ddysgu hon wedi caniatáu iddo gael opsiynau ar gyfer ei hwyliau. Rhai dyddiau mae eisiau bod ar ei ben ei hun felly rydyn ni'n defnyddio'r ystafell ddysgu a dyddiau eraill mae eisiau gweithio ar y cyfrifiadur. Mae'r Llyfrgell yn caniatáu iddo ddewis amgylchedd dysgu sy'n addas iddo.”

Mae'r tiwtor yn cloi ei llythyr trwy dynnu sylw at yr effaith gadarnhaol y mae proffesiynoldeb ac ymgysylltiad Staff y Llyfrgell yn eu gwaith a sut mae'r nodweddion a'r ymddygiadau hynny hefyd wedi chwarae rhan fawr wrth atgyfnerthu dysgu a sgiliau ymhlith y dysgwyr hyn a dysgwyr EOTAS eraill a fu'n mynychu cyfleuster Llyfrgell Palas Rhisga.

2. Rhowch naratif sy'n dangos sut mae'r gwasanaeth llyfrgelloedd yn cyfrannu at nodau strategol a blaenoriaethau ehangach Llywodraeth Cymru (awgrymir rhwng 500 - 1,000 o eiriau).

Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol y Cyngor 2018-2023 gan gynnwys ei Amcanion Lles. Mae'r tabl isod yn amlygu'r meysydd o synergedd penodol rhwng gweithgareddau'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd a thargedau strategol yr Awdurdod Lleol. Mae'r ffocws clir ar Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol hefyd yn amlygu cyfraniad y Gwasanaeth Llyfrgelloedd at flaenoriaethau strategol Llywodraeth Cymru gan gynnwys themâu allweddol Ffyniant i Bawb a Symud Cymru Ymlaen, 2016-202.

Amcanion Lles y Cyngor 2018-2023	Deilliannau Lles	Cyfraniad Gwasanaeth Llyfrgelloedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili
<p>Gwella Cyfleoedd Addysg i Bawb</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Uchelgeisiol ac yn Dysgu'</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lleihau effaith tlodi yn y blynyddoedd cynnar • Codi Safonau Cyrhaeddiad • Lleihau effaith tlodi ar gyrhaeddiad ar gyfer cymwysterau galwedigaethol a galwedigaethol • Helpu rhai nad ydynt yn gallu dilyn llwybr cyrhaeddiad traddodiadol • Cefnogi dysgu sy'n galluogi cyfleoedd cyflogaeth i bobl ifanc ac oedolion gan gynnwys ffocws ar 'sgiliau'r dyfodol' • Gwella Sgiliau Digidol • Gwella'r amgylchedd dysgu 	<p>Mae'r Cynllun Dechrau Da a gydnabyddir yn genedlaethol ac sy'n darparu deunyddiau darllen a gwybodaeth am ddim i rieni a phlant bach yn eu harchwiliad lechyd 9 mis oed wedi'i hen sefydlu yng Ngwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili, mae hyn yn parhau yn 2018-19.</p> <p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn cefnogi nifer o brosiectau gyda Thim Blynyddoedd Cynnar y Cyngor a menter Dechrau'n Deg. Lleolir tîm Blynyddoedd Cynnar a sylfaen adnoddau Dechrau'n Deg yn Llyfrgell Aberbargod tra bod Llyfrgell Rhymini yn cynnal ystod o sesiynau rhieni a phlant bach yn rheolaidd a ddarperir gan Dechrau'n Deg ac ymarferwyr Blynyddoedd Cynnar eraill, gan gynnwys grwpiau Meithrin.</p> <p>Yn ystod 2018-19 cefnogodd Llyfrgelloedd Caerffili 11,851 o blant a rhieni / gofalyddion i gymryd rhan mewn sesiynau plant bach a gweithgareddau amser Rhigwm yn y Llyfrgell. Mae hyn yn cynrychioli dirywiad bychan mewn perfformiad o'i gymharu â 2017-18 pan fynychodd 12,537 sesiynau, sef gostyngiad o 6%. Mae lefel gyffredinol yr ymgysylltiad rhwng Llyfrgelloedd lleol a rhieni / gofalyddion plant ifanc yn parhau i fod yn thema arwyddocaol sy'n cael blaenoriaeth ym mhob Cynllun Gweithredu Llyfrgell.</p> <p>Mynychodd 1,469 o blant Glybiau Gwaith Cartref a weithredir gan Lyfrgell yn 2018-19, gostyngiad o 8% ar y lefelau a gyflawnwyd yn 2017-18.</p> <p>Mae Clybiau Codio i blant ac yn gynyddol oedolion wedi cynyddu'n sylweddol mewn poblogrwydd dros y flwyddyn ddiwethaf gyda 1653 o ddefnyddwyr yn mynychu gweithgareddau o gymharu â 1300 yn 2017-18, cynnydd o 27%. Mae llawer o'r cwsmeriaid wedi nodi gwelliant yn eu sgiliau</p>

		<p>a'u hyder yn dilyn cymryd rhan yn y clybiau.</p> <p>Mae 18 Llyfrgell safle sefydlog y Fwrdeistref Sirol yn cynnig adrannau i Blant a lle pwrpasol i Bobl Ifanc gydag adnoddau wedi'u targedu a chelfi croesawgar. Mae'n rhad ac am ddim i fenthyg llyfrau a defnyddio'r Terfynellau Rhyngwrwyd ac nid yw taliadau dychwelyd eitemau'n hwyr yn berthnasol i rai dan 16 oed gyda'r bwriad o feithrin lefel gwbl hygyrch i'r rhai sy'n dymuno cael mynediad at y gwasanaeth.</p> <p>Cyflawnwyd gwelliant gwasanaeth pellach i drigolion yn 2018-19, sef cyflwyno mynediad Wi-Fi am ddim ym mhob un o'r 18 safle sefydlog, cynnydd o'r 12 safle lle'r oedd y ddarpariaeth yn bodoli flwyddyn ynghynt. Mae argraffu Wi-Fi yn cael ei brofi mewn nifer o'r safleoedd mwy ar hyn o bryd.</p> <p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn cynnal nifer o brosiectau wedi'u teilwra ar gyfer oedolion a chyflogaeth ar ei safleoedd. Mae'r rhain yn cynnwys Pontydd i Waith, Cymunedau ar gyfer Gwaith, a digwyddiadau wedi'u llunio ar batrwm Dydd Gwener Digidol. Mae mwy na 6,843 o drigolion wedi elwa o hyfforddiant parodrwyd digidol a gwaith trwy'r mentrau pwysig hyn. Yn ogystal, mae tua 1,878 o gwsmeriaid wedi cael mynediad at gefnogaeth Sgiliau Bywyd mewn Llyfrgelloedd lleol yn ystod 2018-19.</p> <p>Mae cefnogi trigolion i wella eu Sgiliau Trin Gwybodaeth a'u Sgiliau Digidol yn parhau i fod yn flaenoriaeth strategol i Wasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili. Nodir perfformiad yn y meysydd hyn uchod. Mae'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd yn darparu mynediad am ddim i 250 o derfynellau wedi'u galluogi i gysylltu â'r Rhyngwrwyd ar draws ei 18 safle gyda darpariaeth WiFi yn ei holl bwyntiau gwasanaeth.</p> <p>Mae addysg heblaw yn yr Ysgol (EOTAS) a gwasanaethau cymorth tiwtora yn y Cartref ar gael mewn nifer o gyfleusterau Llyfrgell y Fwrdeistref Sirol gyda 523 o blant a phobl ifanc yn elwa o sesiynau a gynhelir mewn safleoedd Llyfrgell lleol yn ystod 2018-19. <i>Gweler hefyd yr astudiaeth achos a gynhwysir yn y wybodaeth adrodd ar y Safonau a ddarperir.</i></p> <p>Yn 2018-19 cymerodd 1,653 o blant ac oedolion ran mewn Clybiau Codio a gynhaliwyd gan Lyfrgell, cynnydd o 27% o'r rhai a gymerodd ran yn 2017-18. Mae'r maes hwn o ymwybyddiaeth ddigidol wedi adnabod budd pellgyrhaeddol i'r rhai sydd wedi elwa ohono a Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol.</p> <p>Mae dros 6,910 o bobl wedi cymryd rhan ac elwa o ryw lefel o hyfforddiant sgiliau digidol, gan gynnwys codio, ar safleoedd Llyfrgell y Fwrdeistref Sirol yn ystod 2018-19. Cynnydd o 3% ar hyfforddiant a chefnogaeth debyg a ddarparwyd mewn Llyfrgelloedd yn 2017-18.</p>
--	--	--

		<p>Mae pob un o'r 18 pwynt gwasanaeth y Fwrdeistref Sirol yn cynnig lle pwrpasol i blant, pobl ifanc a dysgwyr o bob oed gael mynediad at ystod eang o adnoddau ac offer digidol wedi'u teilwra i'w hanghenion.</p> <p>Yn yr arolwg mwyaf diweddar o foddhad plant a gynhaliwyd ym mis Gorffennaf 2018, roedd 9.5 o gwsmeriaid Llyfrgell Cyfnod Allweddol (CA) 2 eu Llyfrgell Fwrdeistref Sirol o'r farn ei fod yn lle diogel a chroesawgar. Nododd 93% fod defnyddio'r Llyfrgell wedi helpu i wella eu darllen gydag 85% yn nodi bod y cyfleusterau cyfrifiadurol wedi eu cynorthwyo hefyd. Yng ngrŵp oedran CA 3 nododd 52% o'r ymatebwyr eu bod wedi defnyddio cyfrifiaduron Llyfrgell gyda'u gwaith Ysgol.</p> <p>Roedd 99% o Oedolion oedd yn ddefnyddwyr Llyfrgell Gyhoeddus a gymerodd ran mewn arolwg o'r farn bod cyfleusterau Llyfrgell yn fannau pleserus, diogel a chynhwysol i ymweld â nhw yn 2017.</p>
<p>Galluogi Cyflogaeth</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Ffyniannus a Diogel'</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisio lleihau effaith tlodi trwy gefnogi pobl i ragolygon cyflogaeth gwell 	<p>Yn 2018-19 bu gostyngiad o 6% yn nifer y dosbarthiadau TG a gynhaliwyd mewn Llyfrgelloedd, o gymharu â 2017-18, a gostyngodd cyfanswm nifer y trigolion a fynychodd lyfrgelloedd o 6455 yn 2017-18 i 5257 yn 2018-19.Y. Gostyngodd nifer y mynychwyr dosbarthiadau TG 19% mewn un flwyddyn galendr.</p> <p>Yn ystod 2018-19 cynhaliodd Llyfrgelloedd 395 o sesiynau Paru Swyddi a 1,728 o ryngweithiadau Sgiliau Sylfaenol.</p>
<p>Creu bwrdeistref sirol sy'n cefnogi ffordd iach o fyw</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Iach ac Egniol'</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ceisio lleihau anghydraddoldeb iechyd ledled y Fwrdeistref Sirol. 	<p>Darperir mynediad at adnoddau a gwybodaeth iechyd wedi'u targedu ar draws pob un o'r 18 safle sefydlog.</p> <p>Mae'r Cynllun Llyfrau ar Bresgripsiwn i gefnogi'r cwsmeriaid hynny sydd â phryderon Iechyd Meddwl ysgafn i gymedrol yn parhau i fod yn elfen bwysig o gynnig lles Llyfrgelloedd Caerffili fel y mae'r fenter dementia 'Darllen yn Well' a lanswyd yn ddiweddar ac a noddir gan The Reading Agency a'r Cyngor Llyfrau yng Nghymru. Mae gan y Gwasanaeth Llyfrgelloedd eisoes gasgliadau o'r adnodd dementia gyfeillgar 'Lluniau i'w Rhannu' ym mhob un o'r 18 safle sefydlog. Rhennir podiau pricio'r cof rhyngweithiol rhwng Llyfrgelloedd a Chartrefi Gofal sy'n cael eu rhedeg gan y Cyngor i gynorthwyo ymgysylltu â thrigolion sy'n dioddef o ddementia neu gyflyrau cysylltiedig. Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol hefyd wedi lansio menter 'Bag Cofio' ar draws pob un o'r 18 safle. Mae'r 'Bagiau Cof' yn cynnwys cymysgedd o adnoddau ac offer i gefnogi rhyngweithio rhwng y rhai sy'n cael trafferth â dementia a'u teulu / gofalyddion.</p> <p>Mae Cynllun Gweithredu Dementia a gyflwynwyd yn y Gwasanaethau Llyfrgell yn ystod 2018-19 wedi cael cefnogaeth</p>

		<p>gadarnhaol gan Gymdeithas Alzheimer Cymru wrth iddo weithio tuag at ddoed yn wasanaeth Dementia Gyfeillgar.</p> <p>Mae hyfforddiant a sefydlwyd i ddatblygu ymwybyddiaeth o ddementia wedi cael ei gynnig i holl staff y Llyfrgell yn ystod 2018-19 ac mae nifer sylweddol wedi cwblhau'r sesiynau byr i ennill statws Ffrind Dementia.</p> <p>Prynodd Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili 450 o deitlau yn 2018-19 sy'n ymwneud ag iechyd a Lles ac mae'n cynnig tua 4,500 o eitemau i'w benthyg ar amrediad eang o gyflyrau sy'n gysylltiedig ag iechyd a llwybrau triniaeth. Benthycwyd 5532 o'r adnoddau iechyd hyn yn ystod 2018-19.</p> <p>Mae Bagiau Cof Rhyngweithiol wedi'u creu gyda chymysgedd o adnoddau ac offer wedi'u targedu at gefnogi rhai sydd â dementia i gyfathrebu'n fwy effeithiol â'u gofalydd a'u teulu estynedig. Mae pob un o 18 llyfrgell safle sefydlog y Fwrdeistref Sirol yn dal bag y gellir ei fenthyg gan gwsmeriaid sydd â pherthynas neu ffrind sy'n cael trafferth â'u cof.</p> <p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol wedi cael ei gydnabod am ei waith yn datblygu cyfleusterau, adnoddau, ac amgylchedd dementia gyfeillgar gyda gwobr wedi ei noddi gan y Gymdeithas Alzheimer.</p> <p>Roedd benthyciadau deunyddiau penodol dementia gyfeillgar o Lyfrgelloedd yn ystod 2018-19 yn fwy na 255.</p>
<p>Cefnogi dinasyddion i aros yn annibynnol a gwella eu lles</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Iach ac Egniol'</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogi pobl i 'helpu eu hunain' trwy ddarparu cyngor a gwybodaeth gynhwysfawr gan gynnwys cyfeirio at wasanaethau eraill. • Adnabod a chefnogi gofalyddion. 	<p>Gweithredir darpariaeth 'Gwasanaeth Caeth i'w Tai' y Cyngor gan ddau swyddog amser llawn sy'n mynd ag ystod o ddeunyddiau a ddewiswyd ymlaen llaw i gwsmeriaid yn eu cartrefi. Yn ystod 2018-19 cyflwynodd y gwasanaeth Cyswllt Llyfrgell 11,491 o adnoddau, cynnydd o 4.5% ar 2017-18, i 221 o gwsmeriaid gan wneud 2,873 o ymweliadau. Mae nifer y cwsmeriaid sy'n derbyn y Gwasanaeth Caeth i'w Tai wedi gostwng 21% ers 2017-18.</p> <p>Fel nodwyd uchod, mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili yn darparu ystod o ddeunyddiau sy'n canolbwyntio ar ddementia o'i 18 safle sefydlog sydd wedi'u targedu at gefnogi'r rhai sy'n dioddef o'r cyflwr a'u gofalyddion.</p>

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol – Nodau Lles

Nod	Disgrifiad	Cyfraniad Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol
-----	------------	--

<p>Cymru lewyrchus</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Ffyniannus a Diogel'</i></p>	<p>Cymdeithas arloesol, gynhyrchiol, carbon isel sy'n cydnabod y terfynau sydd ar yr amgylchedd byd-eang ac sydd, o ganlyniad, yn defnyddio adnoddau mewn modd effeithlon a chymesur (gan gynnwys gweithredu ar newid yn yr hinsawdd); ac sy'n datblygu poblogaeth fedrus ac addysgedig mewn economi sy'n cynhyrchu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth, gan ganiatáu i bobl fanteisio ar y cyfoeth a gynhyrchir drwy gael gafael ar waith addas.</p>	<p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn galluogi preswylwyr i gael mynediad am ddim i ystod eang o adnoddau a all gynorthwyo yn eu gweithgareddau hamdden, darparu dihangfa, darparu gwybodaeth ac addysgu. Mae llyfrau llyfrgell a deunyddiau heblaw llyfrau o'u natur yn ymgorfforiad perffaith o ailgylchu gan fod nifer o unigolion yn gallu darllen yr un teitl heb yr angen i deithio ar draws y Fwrdeistref Sirol i gael mynediad atynt. Mae'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd yn gweithredu gwasanaeth ceisiadau am ddim ac yn bartner gweithredol yn nhrefniant 'Books4U' De Cymru. Yn ystod 2018-19 cyrchodd Gwasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili 4,014 o lyfrau a deunyddiau cysylltiedig trwy 'Books4U' wrth anfon 2,559 o deitlau at Gynghorau eraill sy'n rhan o'r trefniant yn yr ardal, cynnydd mewn benthycia o 15% ar y gweithgaredd yn 2017-18</p> <p>Yn ystod 2018-19 cynhaliodd Llyfrgelloedd 395 o sesiynau Paru Swyddi a 1,728 o ryngweithiadau Sgiliau Sylfaenol.</p> <p>Mae dros 6,910 o bobl wedi cymryd rhan ac elwa o ryw lefel o hyfforddiant sgiliau digidol, gan gynnwys codio, ar safleoedd Llyfrgell y Fwrdeistref Sirol yn ystod 2018-19. Cynnydd o 3% ar hyfforddiant a chefnogaeth debyg a ddarparwyd mewn Llyfrgelloedd yn 2017-18.</p> <p>Mae lleoliadau llyfrgell yn fodern, wedi'u dodrefnu'n dda ac yn gyffyrddus i'w defnyddio. Mae pob un o'r 18 llyfrgell safle sefydlog bellach yn cynnig mynediad WiFi am ddim, gwelliant o 12 yn 2017-18. Yn ogystal, mae'r profiad cyfrifiadur desg traddodiadol yn cael ei gynnal ar hyn o bryd trwy 250 o Derfynellau Rhyngrwyd. Mae astudiaethau peilot ar y gweill ar hyn o bryd ar draws nifer o safleoedd Llyfrgelloedd mwy y Cyngor er mwyn cynnig mynediad am ddim i gwsmeriaid i argraffu WiFi.</p> <p>Yn yr arolwg mwyaf diweddar o foddhad plant a gynhaliwyd ym mis Ebrill 2018, roedd 9.5 o gwsmeriaid Llyfrgell Cyfnod Allweddol (CA) 2 eu Llyfrgell Fwrdeistref Sirol o'r farn ei fod yn lle diogel a chroesawgar. Nododd 93% fod defnyddio'r Llyfrgell wedi helpu i wella eu darllen gydag 83% yn nodi bod y cyfleusterau cyfrifiadurol wedi eu cynorthwyo hefyd. Yng ngrŵp oedran CA 3 nododd 52% o'r ymatebwyr eu bod wedi defnyddio cyfrifiaduron Llyfrgell gyda'u gwaith Ysgol.</p> <p>Yn 2018-19 cymerodd 1,653 o blant ac oedolion ran mewn Clybiau Codio a gynhaliwyd gan Lyfrgell, cynnydd o 27% o'r niferoedd a gymerodd ran yn 2017-18.</p> <p>Mae dros 6,910 o bobl wedi cymryd rhan ac elwa o ryw lefel o hyfforddiant sgiliau digidol, gan gynnwys codio, ar safleoedd Llyfrgell y Fwrdeistref Sirol yn ystod 2018-19. Cynnydd o 3% ar hyfforddiant a chefnogaeth debyg a ddarparwyd mewn Llyfrgelloedd yn 2017-18.</p> <p>Roedd 99% o Oedolion oedd yn ddefnyddwyr Llyfrgell Gyhoeddus a</p>
--	---	--

		<p>gymerodd ran mewn arolwg o'r farn bod cyfleusterau Llyfrgell yn fannau pleserus, diogel a chynhwysol i ymweld â nhw yn 2017.</p> <p>Mae addysg heblaw yn yr Ysgol (EOTAS) a gwasanaethau cymorth tiwtora yn y Cartref ar gael mewn nifer o gyfleusterau Llyfrgell y Fwrdeistref Sirol gyda 523 o blant a phobl ifanc yn elwa o sesiynau a gynhelir mewn safleoedd Llyfrgell lleol yn ystod 2018-19. Gostyngiad sylweddol o gymharu â'r Ddarpariaeth EOTAS a gofnodwyd yn yr un lleoliad yn 2017-18 pan gynorthwywyd 1,281 o blant a phobl ifanc. Gweler yr <i>astudiaeth achos a gynhwysir ar gefnogi dysgwyr sy'n ei chael hi'n anodd mewn lleoliadau addysgol ffurfiol.</i></p>
<p>Cymru gydnerth</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Ffyniannus a Diogel'</i></p>	<p>Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau iach gweithredol sy'n cynnal cydnerthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol ynghyd â'r gallu i addasu i newid. (er enghraifft newid yn yr hinsawdd).</p>	<p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn defnyddio nifer o wasanaethau ailgylchu i sicrhau y gellir aildefnyddio adnoddau sydd wedi cyrraedd diwedd eu hoes gynhyrchiol wrth gefnogi targedau amgylcheddol. Mae llyfrau a chyfryngau eraill sydd wedi dod i ben ei hoes yn cael eu hailgylchu gan gwmnïau cofrestredig ac mewn rhai achosion maent yn cael eu gwerthu trwy Better World Books, busnes cymdeithasol sy'n gweithio'n agos gyda'r sector Elusennau.</p>
<p>Cymru iachach</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Iach ac Egniol'</i></p>	<p>Cymdeithas lle mae lles corfforol a meddyliol pobl cystal â phosibl a lle deallir dewisiadau ac ymddygiadau sydd o fudd i iechyd yn y dyfodol.</p>	<p>Prynodd Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili 450 o deitlau yn 2018-19 sy'n ymwneud ag lechyd a Lles ac mae'n cynnig tua 4,500 o eitemau i'w benthgyl ar ystod eang o gyfilyrau sy'n gysylltiedig ag iechyd a llwybrau triniaeth. Cafwyd 5532 o fenthyciadau o'r adnoddau iechyd hyn yn ystod 2018-19.</p> <p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn cymryd rhan weithredol yng nghynllun cenedlaethol Llyfrau ar Bresgripsiwn a gynlluniwyd i gefnogi trigolion â chyflyrau lechyd Meddwl ysgafn i gymedrol ac roedd The Reading Agency yn cefnogi casgliadau Darllen yn Well sy'n ceisio cefnogi dioddefwyr dementia a'r rhai sy'n gofalu am aelodau'r teulu sydd â'r cyflwr hwn.</p> <p>Mae 2018-19 wedi nodi blaenoriaeth strategol sylweddol ar ran Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol i wella hyfforddiant ac ymwybyddiaeth staff ynghylch heriau byw gyda dementia neu sut y gellir cefnogi gofalyddion cleifion sydd â dementia yn fwy effeithiol. Mae Cynllun Gweithredu Dementia Gwasanaethau Llyfrgell wedi cael derbyniad cadarnhaol gan y Gymdeithas Alzheimer yng Nghymru.</p> <p>Mae pob Llyfrgell yn y Fwrdeistref Sirol yn cynnig bag y gellir ei fenthgyl o gymhorthion procio'r Cof ac adnoddau hel atgofion.</p> <p>Mae gan bob Llyfrgell yn eu Cynlluniau</p>

		Gwella Lleol blynyddol flaenoriaethau sy'n gysylltiedig â gwella iechyd a lles trigolion.
<p>Cymru sy'n fwy cyfartal</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Unedig a Chysylltiedig'</i></p>	<p>Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial beth bynnag yw eu cefndir neu eu hamgylchiadau (gan gynnwys eu cefndir a'u hamgylchiadau cymdeithasol economaidd).</p>	<p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili yn darparu cyfleusterau croesawgar am ddim i'w holl drigolion.</p> <p>Mae'r Cynllun Dechrau Da a gydnabyddir yn genedlaethol sy'n darparu deunyddiau darllen a gwybodaeth am ddim i rieni a phlant bach yn eu harchwiliad Iechyd 9 mis wedi'i hen sefydlu yng Ngwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili.</p> <p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn cefnogi nifer o brosiectau gyda Thim Blynyddoedd Cynnar y Cyngor a Dechrau'n Deg. Mae Llyfrgell Blynyddoedd Cynnar yn Llyfrgell Aberbargod tra bod Llyfrgell Rhymini yn cynnal ystod o sesiynau rhieni a phlant bach yn rheolaidd a ddarperir gan Dechrau'n Deg ac ymarferwyr Blynyddoedd Cynnar eraill gan gynnwys grwpiau meithrin lleol.</p> <p>Yn ystod 2018-19 cynhaliodd Llyfrgelloedd 395 o sesiynau Paru Swyddi a 1,728 o ryngweithiadau Sgiliau Sylfaenol.</p> <p>Mae mwy na 6,843 o drigolion wedi elwa o hyfforddiant parodrwydd digidol a gwaith yn 2018-19.</p> <p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn parhau i gefnogi trigolion sydd ar, neu sydd wedi symud i'r system budd-dal Credyd Cynhwysol gyda chefnogaeth ddigidol. Ar hyn o bryd mae'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd yn cynorthwyo dinasyddion yr UE sy'n ceisio statws sefydlog yn y DU ar ôl Brexit fel rhan o ofynion arwyddo'r llywodraeth.</p>
<p>Cymru o gymunedau cydlynus</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Unedig a Chysylltiedig'</i></p>	<p>Cymunedau atyniadol, hyfw a diogel sydd â chysylltiadau da.</p>	<p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Bwrdeistref Sirol Caerffili wedi'i leoli mewn 18 o safleoedd tref a phentref sy'n cyfrannu'n weithredol ar yr amgylchedd ffisegol y maent yn ei rannu. Mae Llyfrgelloedd Cyhoeddus yn cael eu hystyried fel tenantiaid angor yn yr amgylchedd manwerthu / Stryd Fawr cyfoes.</p> <p>Yn Strategaeth Toiledau Cyhoeddus y Cyngor a fabwysiadwyd yn ddiweddar, mae llyfrgelloedd yn chwarae rhan bwysig fel safle lleol lle gall trigolion gael mynediad i'w cyfleusterau yn agos at ble maent yn byw, gweithio neu chwarae.</p> <p>Yn yr arolygon defnyddwyr Oedolion a Phlant diweddaraf o Lyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol, roedd y cwsmeriaid a holwyd yn bendant eu barn bod Llyfrgelloedd lleol yn gyfleusterau diogel, croesawgar a chydgyssylltiedig.</p>
<p>Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn</p>	<p>Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod diwylliant,</p>	<p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn chwarae rhan bwysig wrth gefnogi hunaniaethau diwylliannol y cymunedau y</p>

<p>ffynnu</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Unedig a Chysylltiedig'</i></p>	<p>treftadaeth a'r Gymraeg ac sy'n annog pobl i gyfranogi yn y celfyddydau, a chwaraeon a gweithgareddau hamdden</p>	<p>mae'n eu cynrychioli.</p> <p>Mae'r Gwasanaeth Llyfrgelloedd yn rhagweithiol yn marchnata ei ddeunyddiau Cymraeg i gwsmeriaid ac mae wedi croesawu dull dwyieithog o gyflenwi gwasanaeth a chymorth i ddefnyddwyr lle bynnag y bo hynny'n bosibl yn unol â gofynion Mesur y Gymraeg 2011.</p> <p>Yn ystod 2018-19 gwariodd Gwasanaeth Llyfrgelloedd Caerffili £27,413 ar adnoddau Cymraeg, 7.5% o gyfanswm y gronfa adnoddau a benthycwyd 15,182 o eitemau, cynnydd o 32% ar y perfformiad a adroddwyd ar gyfer 2017-18.11,492.</p> <p>Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol wedi cynnal ei ymrwymiad i hyfforddi staff newydd o ran ymgyfarwyddo â chwrd a chyfarch yn y Gymraeg.</p>
<p>Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang</p> <p><i>Yn gysylltiedig â thema allweddol y strategaeth genedlaethol 'Ffyniant i Bawb: Ffyniannus a Diogel'</i></p>	<p>Cenedl sydd, wrth iddi wneud unrhyw beth i wella lles economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn ystyried a allai gwneud peth o'r fath gyfrannu'n gadarnhaol at lesiant byd-eang.</p>	<p>Mae Llyfrgelloedd Cyhoeddus yn rhan bwysig o bortffolio adeiladau'r Cyngor Sir gyda nifer o safleoedd arwyddocaol sy'n ategu eu hamgylcheddau ffisegol tra hefyd yn gwarchod lleoliadau diwylliannol pwysig yn Rhisga, Caerffili, Trecelyn a Bargod.</p> <p>Mae Llyfrgelloedd Cyhoeddus yn cael eu hystyried yn denantiaid angor pwysig yng nghanol trefi a phentrefi lleol sy'n cefnogi lles economaidd yr ardaloedd y maent wedi'u lleoli ynddynt.</p>

3. Rhowch ddatganiad byr o gyfeiriad a chynlluniau ar gyfer dyfodol y gwasanaeth llyfrgelloedd. (awgrymir hyd at 200 o eiriau).

Ar hyn o bryd mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili yn gweithio tuag at gyflawni'r nodau a osodwyd yn ei Strategaeth 2017-2020 a'i Gynllun Gwella Gwasanaeth blynyddol. Yn ddiweddar, mae'r Awdurdod Lleol wedi cymeradwyo Cynllun Gwella Addysg o'r enw 'Uchelgeisiau a Rennir: cydweithio i gyflawni'r canlyniadau gorau i'n pobl ifanc'. Bydd Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol yn gweithio ochr yn ochr â gwasanaethau cefnogi eraill i gynorthwyo Ysgolion, athrawon, disgyblion a rhieni i gyflawni'r canlyniadau gorau posibl i drigolion ifanc sy'n tyfu i fyny yn yr ardal.

Mae Gwasanaeth Llyfrgelloedd y Fwrdeistref Sirol, fel pob Adran o'r Cyngor, yn cael ei lywodraethu gan Gynllun Ariannol Tymor Canolig yr Awdurdod Lleol 2019-2023. Mae cynigion arbedion ar gyfer Llyfrgelloedd 2019-2020 yn cynnwys gostyngiadau i'r Gronfa Adnoddau a chynnydd mewn mabwysiadu staffio sengl ar nifer o safleoedd Llyfrgelloedd cymunedol y Cyngor. Heb os, bydd hyn yn effeithio ar y Ffurflen Safonau Blynyddol a ragwelir ar gyfer 2019-2020. Mae cyfyngiadau ariannol pellach yn debygol ar gyfer pob un o flynyddoedd dilynol cylch y Cynllun Ariannol Tymor Canolig hyd at Fawrth 2023.

Mae'r Awdurdod Lleol yn parhau i fod yn ymrwymedig i gyflenwi'r ddarpariaeth Llyfrgell Gyhoeddus orau bosibl yn ystod y cyfnod hwn o gyfyngiadau ariannol parhaus. Bydd Safonau Llyfrgelloedd Cyhoeddus Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu'r mesurau y bydd y Cyngor yn asesu eu perfformiad drwyddynt.

The sixth quality framework for Welsh public libraries

April 2017 to March 2020

Annual return pro-forma: Year ending 31 March 2019

Guidance notes

The return is to be made over three worksheets, together with a Word document. Authorities should take note of the following:

The *Definitions and guidelines for data collection and reporting* document provides guidance for completing the return.

Where data are included in the annual public library actuals return to CIPFA, the same figure should be used for this return.

Only those cells where data are required can be selected; other areas of the return are shaded. The tab key can be used to move to the next available cell.

MALD reserves the right to request evidence of the information provided in the return to assist with the assessment process.

Context

This sheet requires some descriptive details for the authority, and contact details for the person to whom any queries should be addressed.

Core entitlements

This sheet deals with the 12 core entitlements for the public. Authorities should select their (self-assessed) level of compliance from the drop-down box, and provide further information in the space provided.

Quality indicators

This sheet covers the 16 public library standard quality indicators. For some indicators authorities are required to enter the raw data from which quantitative standards are derived; calculation will then take place automatically.

For those standards with quantitative targets, values are compared to the target set, and an indication given of whether or not that standard has been met. Space has been provided for comment; authorities failing to meet targets will be prompted to use this space to detail any mitigating circumstances, and plans for future improvement.

A comparative figure for the year ending 31 March 2018 should be provided for each annually reported PI. Space is provided for authorities to comment on any decline in their performance over the previous year.

The most recent figures available should be given for those PIs which are required only once in the three year period, and the date of data collection given in the space provided.

Submission

When completed, the return should be submitted via email to MALD:

mald@gov.wales

Closing date for receipt of returns:

Friday 21st June 2019

For more information please contact:

Carys Dawson

Carys.Dawson2@gov.wales

0300 062 2095 (direct line)

0300 062 2112 (MALD main number)

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

Contextual data**Year ending 31 March 2019**

Authority

Caerphilly County Borough Council

Resident population

180,795

Percentage of population aged under 16

18.9%

Percentage of population able to speak and read Welsh (see notes)

11.2%

No. of static service points open 10+ hours per week

18

No. of static service points open for less than 10 hours per week

0

No. of Mobiles

2 Housebound Delivery Vehicles

In addition, community libraries open 10+ hours per week

No. of community managed libraries

0

No. of community supported libraries

0

No. of commissioned libraries

0

in addition, community libraries open for less than 10 hours per week

No. of community managed libraries

0

No. of community supported libraries

0

No. of commissioned libraries

0

How many, if any, of these community libraries are included in this return (see notes)?

No. of Independent Community Libraries

0

Contact details for queries regarding this return

Name Gareth Huw Evans

Telephone 01443 864033

Email evansg1@caerphilly.gov.uk

Has this Annual Return been approved by the authority prior to its submission to MALD?

No

When is approval expected? January 2020 by the Education for Life Scrutiny Committee
 When will the definitive version be submitted to MALD?

Gadewir y dudalen hon yn wag yn fwriadol

Entitlement	Compliance (please select)	Authority comments
1 Free to join, and open to all.	Fully met	Caerphilly County Borough Libraries are free to all residents, students, and those working in the Local Authority area.
2 Ensure friendly, knowledgeable and qualified staff are on hand to help.	Fully met	All the County Borough's Library staff are fully trained and supported with their ongoing professional development. The Borough Library Service operates a dedicated training budget to enable employees to attend appropriate regional and national training courses and information awareness events linked to their work. In 2018-19 94% of all Library undertook dementia awareness training as the Library Service developed an innovative Action Plan and was recognised as working toward Dementia Friend status by the Alzheimer Society in Wales. 6 sites have been identified as enhanced reception points and plans are in place to ensure full compliance with the Welsh Language Regulations by September 2018 whilst a number of staff have undertaken 'Welsh in the workplace' training. All staff have completed a number of complimentary courses some delivered on-line and others at a range of venues with a number relating to building manager training, manual handling update, and Fire Safety Awareness. The Library service supports staff development throughout a career path which includes: a Library and CCBC Induction Programme, Customer Service, ILM Level 3-5 in Management, Distance learning courses at Llandrillo and ILS Masters degree from Aberystwyth. The service supports employee attendance at a range of courses delivered by the Local Authority, regional Library partners, and MALD. Professional staff are supported and encouraged to revalidate their Chartership on an ongoing basis.
3 Provide access to a range of services, activities and resources to support lifelong learning, personal well-being and development, community participation, and culture & recreation.	Fully met	Caerphilly County Borough Library Service works closely with local delivery bodies and community groups to offer customers access to a wide range of events, activities, and supported lifelong learning schemes. During 2018-19 some 9,558 classes and activities took place in Libraries in support of learning and cultural enrichment an increase of 22% on the previous year with some 75,002 participants, or average attendance level of 8.7 persons per activity, an increase of 9% on the 2017-18 level.
4 Provide appropriate services, facilities and information resources for individuals and groups with special requirements.	Fully met	All libraries have desking that is DDA compliant for wheelchair users and a range of peripheral items to assist with different disability issues, including track ball mice and big-key keyboards. All PCs have adaptive software technology installed including screen readers and magnification. The Borough Library Service provides induction loops for hearing impaired users, library layouts that are planned to accommodate wheelchair use, internal Braille signage in 3 of the 4 largest libraries, external Braille signage at all locations. Additionally Caerphilly Libraries provide a 'Map for All' in Caerphilly giving a multi sensory map of service locations within the building. Dyslexic reading aids in the form of coloured overlays and coloured rulers are available for loan or for use at all libraries. The Library Service operates a Borough wide dedicated Housebound provision delivered by two full time staff and delivery vehicles. All 18 static Libraries offer residents access to specialist dementia resources including Pictures to share collections and Reading Agency sponsored 'Reading Well' resources. Each static Library provides carer's of residents with dementia access to a themed Memory bag of resources and aids. All service points participate in the Books on Prescription scheme for residents with mild to moderate mental health complaints while a number of sites host Audiology support groups for customers with a hearing impairment.

Entitlement	Compliance (please select)	Authority comments
5 Provide a safe, attractive and accessible physical space with suitable staffed opening hours.	Fully met	The authority provides 29m ² per 1,000 resident population of publicly accessible floor space. All the County Borough Library's 18 static locations are DDA accessible. Following significant investment in the Borough's Library buildings all locations are fit for purpose and a programme of managed maintenance and upgrade is undertaken in partnership with the Council's facilities team. Annually targeted premises are redecorated and/or further DDA enhanced to offer residents attractive and welcoming public buildings.
6 Lend books for free, and deliver free access to information, including online information resources available 24 hours a day.	Fully met	Books are available free of charge to lend to all residents. No child or person under 16 pay overdue fees for the late return of books and a range of other materials they may borrow from B4U partners. Additionally all 18 County Borough Libraries offer free access to Internet facilities and Wireless connectivity.
7 Provide free use of the Internet and computers, including Wi-Fi.	Fully met	All sites provide PC facilities free of charge for residents and visitors to access online resources and the internet. For the first time Caerphilly can report that free WiFi access is available across all 18 static service points. The County Borough provides customers with access to 250 Internet Terminals across the Local Authority network of sites.
8 Provide access to services, cultural activities and high quality resources in the Welsh language.		We remain committed to the purchase of Welsh language resources for adults, children and Welsh learners. We work with a number of partners to ensure our Welsh language stock is available in a number of formats - book, audiobook, CD Rom and eBooks. The majority of Library Staff have completed Introductory Welsh Language training in line with Welsh Government requirements. Loans of Welsh Language resources increased in 2018-19 to 15,182 an improvement of 32% on the total achieved in 2017-18.
9 Work in partnership to share catalogues and facilitate access to the resources of all Welsh libraries.	Fully met	Caerphilly County Borough Library Service fully participates in the regional Books4U scheme and national catalogue provision hosted on libraries.wales.org.
10 Work with a range of partners to promote and deliver services to new and diverse audiences, enabling more people to benefit from their services.	Fully met	Use of Twitter, Facebook and other Social Media platforms across all 18 static sites is encouraged among all front line staff. Funding is annually earmarked for marketing and promotional activities across the Borough network of Library sites and a number of high profile events during the year, such as the Summer reading challenge and reading together scheme, are coordinated with the Council's Communication team to have the maximum impact with customers and other stakeholders. It should be noted however that the funding available for targeted, event, based marketing has declined in recent years and the impact of resources available for such outreach is being prioritised on key age groups including children and young residents. The Library Services continues to offer broad appeal to customers and non customers alike as evidenced in the 2017 Council Household Survey with 96% of respondents very or fairly satisfied with Borough Library provision. A new Survey is
11 Regularly consult users to gather their views on the service and information about their changing needs.	Fully met	Caerphilly County Borough Library Service subscribes to the Institute of Public Finance's Public Library User Survey service and bi-annually conducts separate Adult and Child questionnaires. The Borough Library Service is included in the Local Authority's bi-annual Household Survey the next of which is scheduled for 2019.
12 Provide access to the library service's strategy, policies, objectives and vision, in print and online, in a range of languages appropriate for the community.	Fully met	Caerphilly County Borough Library Service provides residents with access to its 2018-2019 Strategic Plan online at https://www.caerphilly.gov.uk/My-Council/Strategies,-plans-and-policies/Libraries

WPLSQI 1 Making a difference	Framework 6	Framework 5
Percentage of adults who think that using the library has helped them develop new skills	24%	24%
Percentage of adults who have found helpful information for health and well-being at the library	33%	26%
Percentage of adults who experience the library as an enjoyable safe and inclusive place	99%	99%
Percentage of adults who think that the library has made a difference to their lives	38%	36%
Survey dates (month & year)	May 17	Survey date Apr 15

Authority comment:

There has been a slight improvement in the Adult Survey results that relate to Framework 6 when compared to the fifth Standards programme for Wales. This specifically relates to customer accessing Health and well-being information, a rise of 7%, and those users who reported the Library had made a difference to their lives, a gain of 2%. Adult users remain generally highly satisfied that their library is an enjoyable, safe and inclusive place. The County Borough Library Service will continue to work on methods to increase and improve the capture of customer views and experiences in the areas of skill development and personal satisfaction.

Percentage of children aged 7-16 who think that the library helps them learn and find things out	60%	68%
Survey dates (month & year)	Jul-18	Survey date May 16

Authority comment:

There has been a marked decline of 8% among children aged between 7 and 16 who believe their local Library is a place where they can access information and gain assistance to find things out. This may reflect the increased self-sufficiency of this age group who have arguably become more digital literate and dependent than previous generations. County Borough Primary Schools have an improved digital support offer with many providing pupils with a choice of hardware devices and online environments to use when undertaking individual and team assignments and homework. The challenge for the Borough Public Library Service is to provide meaningful community access to the digital opportunities that children and young people have become accustomed to in the School setting, outside of these hours.

WPLSQI 2 Customer satisfaction	Framework 6	Framework 5
Percentage of adults who think that the choice of books is 'very good' or 'good'	94%	94%
Percentage of adults who think that the standard of customer care is 'very good' or 'good'	99%	99%
Percentage of adults who think that the IT facilities provided are 'very good' or 'good'	92%	93%
Percentage of adults who think that the library is 'very good' or 'good' overall	99%	98%
Survey dates (month & year)	May 17	Survey date Apr 15

Authority comment:

There has been a 1% increase in customer overall satisfaction levels to 99% - this highlights the high regard that current users place on the local Library Service they access, and benefit from. One area of slight depreciation relates to computer facilities for adults in Libraries that declined from 93% to 92%. The modest realignment matches a maturing online and technological level of expectation from customers that the Borough Library Service has been unable to meet with regard to its present PC estate. The senior management team of the Library Service has met with Council IT Managers to consider what changes in the digital offer might represent and the recent extension of WiFi access to all 18 Libraries represents a change for the positive.

Average overall rating out of ten awarded by users aged 7-16 for the library they use	9.4	9.3
Survey dates (month & year)	Jul-18	May 16

Authority comment:

The recently undertaken Children's Public Library User Survey (PLUS) shows an encouraging increase to 9.4 out of 10 satisfaction score for under 16's. The improvement correlates to the excellent range of resources and space dedicated to the needs on young people and children in particular across the County Borough Libraries.

WPLSQI 3 Support for individual development	2018-19	% of total	2017-18 % of total
Number of static service points open for 10 hours per week or more providing: Basic support in the use of ICT infrastructure provided (including Wi-Fi) and in accessing the range of electronic information resources available.	18	100%	18

Training to improve literacy, numeracy, information literacy and digital skills.	18	100%	18
Support for users to access local and national e-government resources.	18	100%	18
Reader development programmes/activities for both adults and children	18	100%	18

This target has been met.

The current number of sites and level of provision has been maintained in 2018-19 although future years may prove challenging as increased financial pressures linked to the Local Authority's Medium Term Financial Plan will directly effect resource allocations and employee numbers.

WPLSQI 4 Support for health & wellbeing	2018-19	% of total	2017-18 % of total
---	---------	------------	--------------------

Number of static service points open for 10 hours per week or more providing:

Books Prescription Wales scheme	18	100%	18
Better with Books scheme	18	100%	18

This target has been met.

Caerphilly County Borough Library Service has sustained its range of health and well being offers in line with All Wales approaches, many of which are MALD funded at least in part. All 18 static libraries hold a minimum of one, full collection of the Books Prescription Wales titles. These collections are utilised by GP's, CMH Teams and other health professionals and all titles are available for reservations, customer queries and general loan. Eighteen sets of Better With Books (Wales) titles are also available for loan. Caerphilly library service has continued to invest in its Health & Well Being stock at all its branch libraries. During 2018 / 2019, the library service purchased 450 adult health and well being titles (in the Dewey Classification range of 610-618) and currently has circa 4,511 titles on the shelves with the same Dewey range all available to loan. During 2018-19 Caerphilly Libraries issued 5532 health resources to customers across its 18 static sites. All libraries hold and provide information on healthy lifestyles and behaviours. Many health service providers continue to use our libraries as meeting places or exhibition spaces and include Baby Yoga classes, Fibromyalgia Support Group and Macular Society Support Group.

Number of static service points open for 10 hours per week or more providing:

Shared Reading groups	6		6
Book clubs	18		18
Health information partnerships	18		18
Dementia friendly champions and services	18		18
Mental health awareness activities	18		18

Authority comment:

All libraries house a collection of the 'Pictures to Share' titles for loan and have access to many titles covering all strands of health and well being. Noteworthy additional strides have been made in Dementia Friendly areas of work with all 18 locations providing access to a minimum of one Memory bag of resources and aids for those living with dementia or caring for a loved one with this illness. The library service has also purchased 16 collections of the Reading Well with Dementia (a collection part funded by MALD who provided each authority with 2 sets). During 2018-19, 97% of Library Staff participated in Dementia Friends awareness sessions and the Library Services Dementia Action Plan 2018/2019 has achieved recognition from the Alzheimer's Society in Wales where the library service has been awarded the 'Working to Become a Dementia Friend' accreditation. Whilst the library service doesn't currently run Reading Aloud Together sessions as its libraries, professional library staff visit local Care and Nursing Homes and run reading together sessions. 49 Reading Groups are supported either at library settings or in the wider local community therefore the library service continues to financially support these groups by providing new reading sets throughout the year.

WPLSQI 5 User training	2018-19	Per 1,000 pop'n	2017-18
------------------------	---------	-----------------	---------

Total number of attendances at pre-arranged user training sessions organised by the library	6,848	38	per 1000 pop'n 9,245
Percentage of attendees who said that attendance helped them to achieve their goals	99%		% 98%
Please indicate the method used to calculate this figure	Representative sample		
Approximate number of feedback forms distributed	532		
Number of feedback forms included in the calculation	245		

Number of customers helped by means of informal training during the year	14,143	78
--	--------	----

Authority comment (including note on the method used to calculate the results):

A strong commitment has been made by the service with the aid of partners to increase training sessions in ICT and support to groups and individuals in becoming ICT confident and digital by desire not default. The method used to calculate : Pre-arranged sessions are recorded and figures are submitted by all library sites on a monthly basis and include the number of sessions, type of session and attendance figures. The responses for Lines 52, 54 and 55 are calculated from information provided by our primary partners 'Adult Education and Digital Fridays'. They record beneficiary responses including - increased confidence, attainment of basic ICT skills and ability to use online services as a result of the training undertaken. The library service also strongly supports informal training through ad hoc 'one to one' staff support as required, again, this information is recorded on a monthly basis as an ICT enquiry and it is this detail being reported on for Line 56. While it is important to note the increased satisfaction rate among those learners who have been captured via survey it is also important to reflect on the significant decline in the total number of attendances at pre-arrange training sessions, these have declined by 26% in large part due to reductions in partner digital course provision as increasingly college franchises are retained in-house.

WPLSQI 6 User attendances at library events	2018-19	per 1000 pop'n	2017-18
Total number of attendances at events and activities organised by the library	68,154	377	59,603
Number of static service points open for 10 hours per week or more providing events or activities for users with special requirements	18	100%	

This target has been met.

Authority comment, including examples of events:

There has been a 14% increase in the number of adults and children taking part in events or activities in the Borough's Libraries during 2018-19 when compared to the preceding 12 months. Attendance in particular at general events or activities have uplifted by 51% and behind the data the most significant increase has been for those 16 or under which improved by 13% compared to a modest 2% increase in adult participation.

WPLSQI 7 Location of service points	2018-19	2017-18
Population density (persons per hectare)	9,245	
% of households within 2 miles of a static service point	98%	98%

This target has been met.

Present number and distribution of static Libraries has been maintained with the County Borough currently retaining its 18 locations.

WPLSQI 8 Library use	2018-19	Per 1,000 pop'n	2017-18 Per 1,000 pop'n
Total number of visits to library premises during the year	651,926	3,606	4,291
Please indicate the method used for calculation	Full year count		
Total number of external visits to the library's web site during the year	92,074	509	85,322
Total number of active borrowers during the year	37,849	209	39,769
Total number of library members	194,365	1,075	186,824
Total number of adult book issues	298,149	1,649	1,791
Total number of children's book issues	250,310	1,384	1,817
Total number of audio-visual issues	14,716	81	93
Total number of electronic downloads	32,092	178	23,429

Authority comment (include names of any shared service points with shared counting mechanisms and date of last membership data cleanse; please also provide a note of any statistics collected on social media use, and how this data is counted):

Each area of performance, total registered customers apart, show an anticipated drop in activity. Adult loans have declined by 8% whilst a more significant reduction has occurred in children book issues of some 24%. The reduction in children loans closely relates to a review of community loans to the under 16 age group which are now more closely managed to ensure the resources loaned and length/frequency of renewal is appropriate and monitored.

In relation to Social Media - The Library Service hosts 19 Twitter feeds and 1 Facebook Page. In total 1,619 unique individuals 'Like' Caerphilly Libraries on Facebook and the Service has 6,734 followers on Twitter (although these are not necessarily unique individuals). This information was taken directly from each social media page on 1.5.2019.

WPLSQI 9 Up-to-date and appropriate reading material	2018-19	Per 1,000 pop'n	2017-18 Per 1,000 pop'n
Total number of items acquired	65,020	360	47,813
Total materials expenditure (from WPLSQI 14)	£352,060	£1,947	£360,041

This target has been met.

As requested by MALD, the library service has been instructed to provide a breakdown of the total number of items acquired for 2018/2019. The total number of items acquired = 65,020. This is broken down as follows: Books + Hard copy Audio Visual e.g. Talking Books, DVD Films + Subscriptions + Newspapers = 41,236 volumes (CCBC Library Service purchased items) / eBooks acquired = 20,016 (Centrally purchased subscription) / eAudio acquired = 3,449 (Centrally purchased subscription) / eZines = 299 (Centrally purchased subscription) and eComics have not been added as these have been funded for the Consortia by MALD. Please note that we have counted eBooks, eAudio and eZine resources in our totals. The 6th Framework Standards Guidance is unclear and does not categorically state what should and should not be counted. Caerphilly pays for content towards eBooks, eAudio and eZines and our interpretation of the standard believes that these volumes should be counted toward the totals. However I have omitted the eComics as this has been funded externally. Therefore this standard has been met. It must be noted that the number of eBooks and eAudio titles from Bolinda is extremely high this year. Significant investment has been made by the all Wales Consortia to purchase an adequate number of eBook and eAudio titles from Bolinda in order to sustain the demand of its use. Bolinda are now the sole contractor for this eResource.

Total expenditure on material purchased for children	£90,345		
Does this figure include expenditure on a Schools Library Service?	No		
Percentage of materials expenditure for children	26%	%	27%
Authority comment			

A key priority for Caerphilly Library Service is its continuing commitment to the purchase of suitable childrens and young adult stock in all genres to support the work carried out by the Community Librarians and the frontline staff. Although 1% decline in last year's spend, it must be noted that the total materials expenditure has reduced slightly from last year. Emphasis this year has been placed on purchasing extra collections of 151 picturebooks for all libraries covering the themes of Empathy, Life Experiences and CBeebies stories and improving the Welsh language provision for children and parents.

WPLSQI 10 Welsh language resources	2018-19	Per 1,000 pop'n	2017-18
Total expenditure on materials in the Welsh language	£27,413		
Percentage of materials expenditure on materials in the Welsh language	8%	%	7%
Spend per 1,000 Welsh-speaking resident population		£	£1,402

This target has been met.

The Country Borough Library Service remains strongly committed to the purchase of Welsh language materials for both adults and children. The library service has spent 7.5% of its resource budget on Welsh materials, an increase of 0.5% from last year's return and 3.5% above the minimum level of 4%. This increased expenditure of Welsh resources correlates with the increase in Welsh item issues which have increased. The spend per 1,000 residents who speak Welsh for 2018-19 is £1,354. The spend reported represent a small drop from £1,402 in 2017-18 though customer borrowing levels have improved in this latest reporting year.

Total number of issues of Welsh language material	15,182	84	
Authority comment			

The number of Welsh Language Loans recorded for Caerphilly County Borough Library Service has increased in 2018-19 by some 25% from the total achieved in 2017-18, some 12,176 issues. This encouraging performance underscores the Council's commitment to Welsh language access and cultural enrichment.

WPLSQI 11 Online access	2018-19	Per 10,000 pop'n	2017-18
-------------------------	---------	------------------	---------

Do all libraries provide a minimum of one device giving public access to the Internet and networked digital content?	Yes

This target has been met.

Caerphilly County Borough Libraries continue to offer residents access to 250 Public Access Internet Terminals across its 18 static sites. This equates to 14 Terminals per 10,000 resident population. It should be noted that access to provision is among the highest in Wales, whilst the level of use made by customers in Library setting continues to decline and the County Library Service are working with colleagues in IT to reinvent the present online offer to residents taking note of trends toward google books in many School settings, and achieving a balance of PCs versus tablet or ipad style hardware.

Do all static service points provide Wi-Fi access for the public using their own devices?	Yes
---	-----

This target has been met.

During 2018-19 the Local Authority has prioritised introduction free WiFi access to all 18 static Library sites, this has now been achieved and is proving popular among traditional and new customers alike. Work is also underway with the support of the Council's IT department to provide WiFi printing to customers at the 7 main Library sites by March 31st 2020.

Total number of devices giving public access to the Internet:	250	13.83	per 10,000 pop'n	14
Available in static libraries	250			
Available in mobile libraries	N/A			

Authority comment:

See above comments.

Number of hours available for use of public access ICT facilities during the year	359,175			
Number of hours recorded for use of public access ICT facilities during the year	63,214	18%	%	20%

Authority comment:

As noted above the decline in conventional PC use at Borough Libraries remains a source of concern with a further 2% drop in 2018-19 compared to the preceding year. A new mixed estate of IT products more intune with customer needs is being investigated. In 2018-19 87% of IT use was by adults, a rise of 3% compared to 2017-18, Child and Teenage use declined by 1 and 2% respectively. Adults use of IT services now represents 87% of all computer use in Libraries.

WPLSQI 12 Supply of requests	2018-19	%	2017-18 %
------------------------------	---------	---	-----------

Total number of requests for specific items made during the year	64,237		
Number of requests which are notified to the user as being available within 7 calendar days of the request being made	52,031	81%	50,176

This target has been met.

Number of requests which are notified to the user as being available within 15 calendar days of the request being made	55,243	86%	56,529
--	--------	-----	--------

This target has been met.

During 2018-19 the County Borough Library Service received some 64,237 requests for specific titles, an increase of 1% on the number achieved in 2017-18. It is positive to note that 81%, a rise of 2% on the previous year, of requests were satisfied with 7 calendar days however as the resource budget is due to reduce by £85,000 in 2019-2020 it is unlikely that this positive performance will be retained in subsequent years.

WPLSQI 13 Staffing levels & qualifications	2018-19	Per 10,000 pop'n	2017-18
--	---------	------------------	---------

Total number of staff (FTE)	53.1	2.94	54.8
-----------------------------	------	------	------

This target has not been met. Please add any comments below:

Authority comment (including information about shared staff):

Standard down from last year. 3 posts currently on structure which we not filled by the 31st March 2019 - 30 hour LA Newbridge, LA at Bedwas and Saturday LA Assistant at Bedwas. 2 now filled on fixed term but Bedwas Saturday Assistant still vacant.

Number of staff holding recognised library related qualifications (FTE) (including cognate areas)

9.0

0.50

9.0

This target has not been met. Please add any comments below:

The County Borough Library Service currently has 9 full time roles that are occupied by suitably qualified personnel. As part of longer term MTFP budgetary constraints this level of professional and management oversight will be challenging to sustain in the longer term. A number of officers on Library Assistant and Senior Library Assistant level are undertaking self direct professional study with the hope of qualifying in future years, though they have not been commissioned by the Council to pursue these courses and their present roles and designations are unlikely to change post study.

Number of staff holding qualifications in cognate areas (FTE)

9.0

Number of posts which require a library qualification

9.0

Number of staff with library qualifications in posts which do not require a library qualification (FTE)

0.4

Authority comment:

Staff levels have remained consistent during 2018-19 when compared to the County Borough Library Services return for 2017-18. At present total staffing and professional posts have not declined however this is unlikely to be reported in the 2019-2020 return as Medium Term Financial Plan reductions are projected to effect the Library Service over the short to medium term.

Does the designated operational manager of library services hold a formal qualification in librarianship or information science or information management?

Yes

Yes

Please give details of current qualifications held:

John Bachelor of Arts Degree in History and Librarianship (Blib), Chartered Member status with CILIP, Master of Business Administration (MBA)

This target has been met.

Where does this post sit within the local authority management structure?

Within the Directorate of Education and Corporate Service and section entitled 'Education and Lifelong Learning'. The Senior Manager Libraries role is a 4th tier officer post within the Local Authority's structure.

What is the post held by the most senior professional librarian (if different from the above)?

N/A

Where does the post held by the most senior professional librarian sit within the local authority management structure (if different from the above)?

N/A

Total staff working hours during the year

102,170

Number of staff hours spent in training & personal/professional development

1,731

% of time spent in training & personal/professional development

1.7%

2017-18

1.80%

This target has been met.

Total number of volunteers active during the year

28

2017-18

16

Total number of volunteer working hours during the year

2,042

2017-18

497

Do you have Investors in Volunteers accreditation relating to the NOS?

No

Briefly describe the training and support offered to volunteers.

Authority comment:

The time proportionally spent by staff on training has remained relatively constant at 1.7% compared to 1.8% for 2017-18. The number of active volunteers supporting the County Borough Library Service has increased in large part due to better recording systems being in place and a number of digital assistants from local FE College students assisting customers with their online and IT needs alongside the established Digital Friday cohort. No extensive move toward volunteer led Library provision has been considered as yet by the Library Services.

WPLSQI 14 Operational expenditure	2018-19	% of total	2017-18	% of total
Expenditure on staff		0%		
Total materials expenditure	£352,060	100%		£360,041
Expenditure on maintenance, repair & replacement of equipment & buildings		0%		
Total other operational costs		0%		£360,041
Total revenue expenditure	£352,060	100%		
Total revenue expenditure per 1,000 population	£1,947			
Total capital expenditure				
Total capital expenditure per 1,000 population				

Authority comment:

WPLSQI 15 Cost per visit	2018-19	Ratio	2017-18
Total revenue expenditure on staff & materials			
Total income generated			Income
Total number of visits to library premises during the year	651,926		
Total number of external visits to the library's web site during the year	92,074		Cost per visit

Authority comment:

WPLSQI 16 Opening hours	2018-19	Per 1,000 pop'n	2017-18 Per 1,000 pop'n
Aggregate annual opening hours for all service points	24,800	137	137
This target has been met.			

Total number of unstaffed opening hours for all service points	0		
--	---	--	--

Authority comment:

There has been no reduction in static Library opening times during 2018-19 and no service point has transferred in part or wholly to community ownership or been delivery by volunteers. Anticipated future financial pressures linked to the Local Authority's Medium Term Financial Plan may impact on this level of performance in future Standard returns.

		% of total	2017-18 % of total
Total hours of unplanned and emergency closure of static service points as a result of building failure or staff unavailability	0		
Total planned opening hours of all static service points	24,800	0.00%	0.00%
Total number of missed mobile library stops and home deliveries as a result of vehicle failure or staff unavailability	0		

Total planned mobile library stops and home deliveries

2,520

0.00%

0.00%

Authority comment:

Due to the effective adoption of inclement weather business continuity plans no unscheduled site closures have occurred and the excellent performance achieved in 2017-18 has been repeated in 2018-19. The number of Housebound Library Link visits made for the year has reduced in reflection of the smaller customer base currently being experienced in the County Borough.